

KÖNYVHÉT

KÖNYVES HAVILAP • XIII. ÉVFOLYAM • 19-20. SZÁM • 2009. OKTÓBER • ÁRA 440 FT • ELŐFIZETŐKNEK 330 FT • WWW.KONYV7.HU

„Úgy vélem az érzelmi intelligencia kialakítása legalább olyan fontos, mint a tananyag elsajátítása.”

Elliot Aronson

„A ruha az önkifejezés eszköze is...”

Simonovics Ildikó

„Kerüljenek helyzetbe a kisebb kiadók”

Dési Péter

Kertész Ákos
A kerítések nélküli ország

Tarján Tamás
Tér az elalváshoz

Murányi Gábor
„Itt van a város, vagyunk lakói”

A magam részéről a humort és a nevetést tartom a legfontosabb módszernek

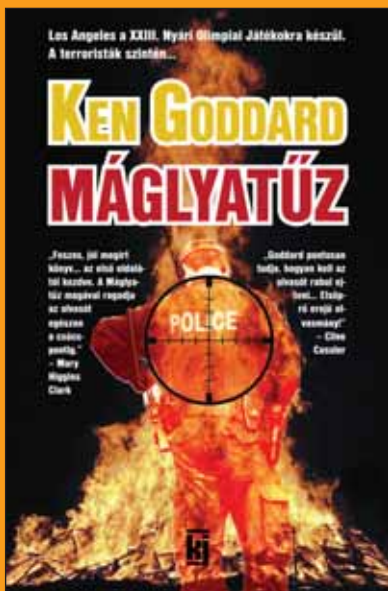
Popper Péter

Fotó: Szabó J. Judit

nka
Nemzeti Kulturális Alap

A terrorista mégsem legyőzhetetlen, de amíg ez kiderül...
Andersen őrmester harca a nemzetközi terroristával

Zelt Zoltán: Varázskréta
- Gyermekversek -
56 oldal, ill. Faltisz Alexandra

Csudát tud a költő tollából kígyózó tinta: lerajzolja a csörgedező patakat, a tóparton kelepelő gólyát, ákombákomot és az édesanya ölében elalvó kisgyermeket. Akár egy varázskréta, megfesti a földet és az eget, az erdő állatait, a gyerekjátékokat, még azt is, ami a szívünkben lakik.

2190 Ft

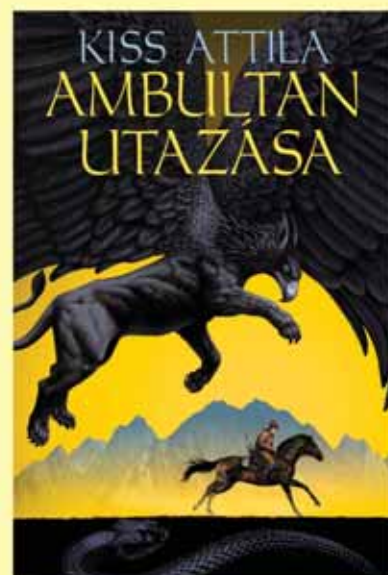
M Ó R A

K ö n y v k i a d ó

Kiss Attila
Ambultan utazása
300 oldal

Valamikor réges-régen, a keleti pusztákon élt egy ifjú, aki hűséges lovának nyergében hosszú utat tett meg, hogy megszerezze az aruvát, a kígyómarást gyógyító virágot. A Szent Hegy bércein lakó istenek azonban nem kívántak osztozni senkivel az aruva erején. Vajon elég-e a varázslat ereje, hogy az egyszerű ifjú szembeszálljon a hatalmas istenek uralmával?

2490 Ft

Kertész Erzsébet
Szamóca-lányok
272 oldal, ill. Békés Rozi

Zsófi, Eszter, Márta és Mari tizennégy évesek, most végezték a nyolcadik osztályt, készülnek hosszú, utolsó közös vakációjukra. Szeretnének együtt maradni, egy kis kereset is jól jönne, munkát vállalnak hát a Béke Áruház szigligeti üdülőjében, a Szamócaban. „A dolgozó nem fecseg, nem személyeskedik, nem kíváncsiskodik, nem pletykázik - kapják az eligazítást, mielőtt útnak indulnának....”

2390 Ft

A VILÁGMINDENSÉG KÖNYVE
Képes gyermekenciklopédia
208 oldal, ford. Gál Ferenc és Polyák Béla

A 8 éven felüli gyerekek számára írott gyermekenciklopédia hasznos ismereteket közöl a tudomány, a történelem és a művészet minden területéről. A könnyedén és jól olvasható ismeretterjesztő szövege adatok és színes képek egészítik ki.

6990 Ft

100 éve született Kertész Erzsébet

A KÖTETEK MEGRENDELHETŐK
A MÓRA KIADÓ WEBÁRUHÁZÁBAN:

www.mora.hu

www.konyv7.hu

• Megjelenik havonta

• Ára: 440 Ft

• Előfizetőknek: 330 Ft

Előfizetési díj: 3960 Ft egy évre

• Kiadja:

Kiss József Könyvkiadó,

Kereskedelmi és Reklám Kft.

Az 1795-ben alapított

Magyar Könyvkiadó és

Könyvterjesztők Egyesülésének
a tagja

• Szerkesztőség,

hirdetékfelvétel, előfizetés:

1114 Budapest,

Hamzsabégyi út 31.

• Telefon/fax: 466-0703,

telefon: 209-1875, 209-9140,

209-9141

• E-mail:

konyvhet@t-online.hu

• Főszerkesztő, felelős kiadó:

Kiss József

• Főszerkesztő-helyettes:

Csokonai Attila

• Lapmenedzser:

Könnnyű Judit

• Művészeti vezető:

Szabó J. Judit

• Marketingvezető:

Jakab Sára

• Szedés, tördelés:

Blasits Ildikó

• Nyomás:

Pauker Nyomdaipari Kft.

• Felelős vezető:

Vértes Gábor

ügyvezető igazgató

• ISSN 1418-4915

• A hirdetésekben
közöltekért a kiadó
és a szerkesztőség
nem vállal felelősséget

• Terjeszti:

a Bookline.hu Nyrt.,

a Lira és Lant Zrt.,

a Magyar Lapker Rt.,

a Magyar Posta Rt.

Hírlap Üzletág, Fok-ta Bt.,

előfizethető a kiadónál.

Külföldön előfizethető

a Hungaropress

Sajtóterjesztő címén:

1077 Budapest, Táblás u. 32.

magyar
nyomdatermék
NYOMDA- ÉS PÁPÍRIPARI SZÖVETSÉG

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Lapunk megjelenését támogatja
a Nemzeti Kulturális Alap.

Magunkat ajánljuk

Olvassák a Könyvhetet!

Könyvhét, 2009. október

■ Októberi számunkhoz jutottunk el, és rádöbbsentem, hogy idén már csak három számunk jelenik meg, a novemberi, a decemberi, és a szokásosan december közepére előrehozott jövő évi januári. Eszerint – mondhatni – már most, szeptember közepén szinte év vége felé járunk, legalábbis Könyvhét-időszámítás szerint (amit nehezemre esik megszokni, pedig már negyedik éve, hogy kétheti megjelenési ritmusunkat havira váltottuk, ennek összes előnyével és hátrányával együtt). Ez a „mindjárt itt az év vége” képzet persze azért nem fog most arra ragadtatni, hogy máris az eltelt esztendőre „tekintsek vissza”, annyit azonban megjegyzek, hogy az országgal, a könyvszakmával együtt bizony minket is sújtott a gazdasági válság, és azt hiszem, korai lenne e pillanatban még az is, hogy kimondjunk olyasmit, hogy „túl vagyunk rajta, túléltek, most már könnyebb lesz...”, mert bizony szerintem még nagy nehézségeknek nézünk még – s állunk – elébe. Csak Bódis Béla előző számunkban megjelent elemzésére emlékeztek: biztosan nem az fog történni, hogy egyszer csak arra ébredünk: elmúlt a válság, és minden ugyanúgy van, ahogyan a válság előtt volt.

Nem csupán a gazdasági válság kikényszerítette változásokra gondolok, amelyeket „felébredve” tapasztalunk majd, legalább ennyire meghatározó erejűek lesznek azok a változások is, amelyek napjaink egyéb viszonylataiban gyökereznek, és amelyekkel most lényegesen kevesebbet törődünk, mert a „túlélés” a cél. Elsősorban persze itt a könyvszakmára gondolok, elvégre a Könyvhét mégiscsak könyves lap. Például ilyen gazdasági válság okán kikényszerült változás az is, hogy a könyves egyesülésen belül létrejött a független kiadók tagozata, aminek az alap gondolata – öreg könyves lévén, emlékszem erre is – legalább tíz-tizenöt éve megszületett, de csak a gazdasági problémák miatt jutottak el a résztvevő kiadók a megvalósításig. Nem sokat foglalkozik viszont például a könyvszakma az olvasókkal, az olvasói szokások, az olvasáshoz való viszony változásával. Megint előző számunkra utalok, Antalóczy Tímea mondta el, hogy egy felmérés szerint a megkérdezettek 49%-a „kulturális szegény”. Ez kicsit leegyszerűsítve és könyvesre fordítva azt mutatja, hogy

az a más felmérések szerint megállapított tény, hogy az olvasók száma lassú ütemben, de trendszerűen csökken, értelmezhető ebben az összefüggésben is, és egészen bizonyosan a vásárlóerő csökkenésénél mélyebben gyökerező okai vannak, amelyeket nem sokat kutatunk a szociológia eszközeivel, függetlenül attól, hogy természetesen sorolhatóak lennének különböző tanulmányok és kötetek, amelyek érintik valamilyen oldalról ezt a kérdéskört.

Rögtön mondom is: hazabeszélek természetesen, hiszen ha elfogynak az olvasók, a könyvbarátok, nem lesz, aki a Könyvhetet olvassa (márpedig szerintem igen jó lap, kár lenne érte...). De kár lenne az egész könyvszakmáért természetesen (a Könyvhét és a könyvszakma sorsa össze van kötve), hiszen ha nem lesznek olvasók, nem lesznek sem könyvkiadók, sem könyvkereskedők, és persze főleg és elsősorban – mindennek alfája és omegája, létünknek oka és alapja – könyvek sem. Félreértés ne essék, lesznek egészen biztosan információ-, szórakoztatás- és tankönyv-kereskedők és szolgáltatók, máshonnan kölcsönzött szót használva, „kvázikönyv”-kiadók és kereskedők, de az már egy más világ lesz..

Persze ennek a jelenségnek a megítélése sem egyértelmű, közmegegyezésen alapuló – korábbi számaink egyikében mondta interjúalanyunk: „Nem olyan nagy tragédia, ha vége van a Gutenberg-galaxisnak...”, és ez akár igaz is lehet. Mi persze, személy szerint szomorkodnánk.

Ám addig is: magunkat ajánljuk, olvassák a Könyvhetet!

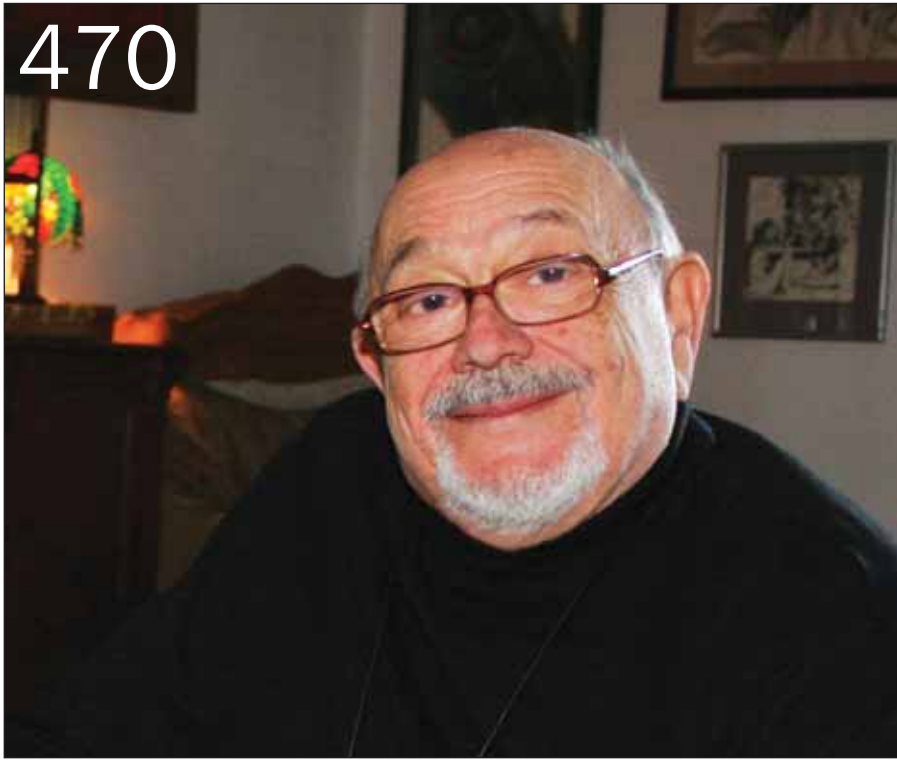
Olvassák el, hogy mit gondol Popper Péter a válságról, Simonovics Ildikó és Valuch Tibor a szocializmus divatjáról, Kertész Ákos a kerítések nélküli országról, Tandori Dezső Thomas Bernhardról, Elliot Aronson az iskolai agresszióról, Plihal Katalin Magyarország régi, szép térképeiről, Győri János a szülők szerepéről az olvasásra nevelésben, Mong Attila a tényfeltáró újságírásról, Murányi Gábor a budapesti Andrassy útról, Csokonai Attila fiatal költők verses-köteteiről... Olvassák a Könyvhetet!

A Szerk.

www.konyv7.hu

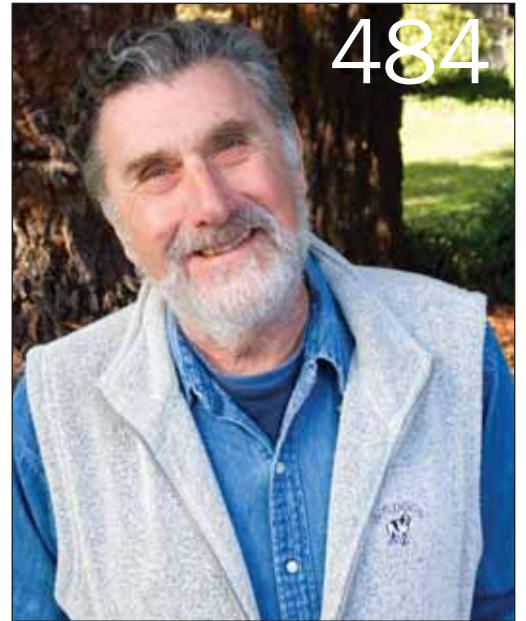
470

■ „Ma a legnagyobb baj Magyarországon, hogy elmosódott a határ a lehet, és a nem lehet között, s ez a normák elvesztésével jár. Egy normák nélküli társadalom pedig menthetetlenül lezüllik.” – Popper Péter

■ „A mozaikmódszer alkalmazását ajánlom alsó tagozattól kezdve. Szerintem legalább olyan jól tudna működni az előítéletek csökkentésében és az iskolai erőszak megelőzésében, mint amilyen hatásos volt azokban az amerikai iskolákban, ahol bevezették.” – Elliot Aronson

484

470. oldal Siva nevető tánca

Beszélgetés Popper Péterrel válságról és megújulásról
Válság. Gazdasági-pénzügyi, régi normákat felülíró erkölcsi, egyéni életünkben tetten érhető és társadalmi szintű. Napjaink rettegett, unos-untalan emlegett, szorongást keltő fogalma. (Maczkay Zsaklin)

472. oldal FILM ÉS KÖNYV Bűn és felelősség – A felolvasó

Kényes erkölcsi kérdés kétféle feldolgozásban. Adhat-e felmentést gyilkosságok alól, ha valaki azért vállalja a gyilkos szerepét, hogy palástolni próbálja titkát? (Jolsvai Júlia)

473. oldal

PANORÁMA
Vathy Zsuzsa:
Angolpark
Darvasi László:
A könnyemutatványosok legendája (2. kiadás)
Pesti Mizsér Gábor:
Új Testamentum magyar nyelven
Dr. Kiss Anna:
Bűnbe esett irodalmi hősök

475. oldal KÖNYVBÖLCSŐ Tarján Tamás Tér az elalváshoz

476. oldal Megjelent könyvek 2009. augusztus28. – szeptember 17.

K
BELLÓ
A forgalomba került könyvek változtatott listája a Könyvtárellátó adatbázisa alapján. A teljes lista és a művek további adatai a Könyvtárellátó honlapján (www.kello.hu) tekinthetők meg.

479. oldal A hit esztétikus tapasztalat

Tanulmánykötet
Kálvin és a művészet kapcsolatáról
Beszélgetés
Dr. Békési Sándorral
(Szénási Zsófia)

480. oldal LAPMARGÓ Murányi Gábor „Itt van a város, vagyunk lakói”

482. oldal GYERMEK, IFJÚSÁGI Könyvet olvasni idő- és térbeli utazás (Cs. A.)

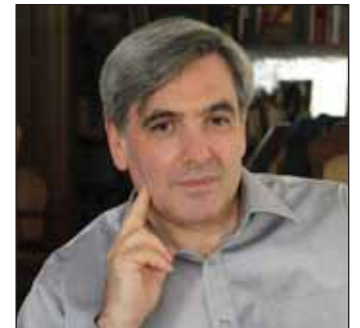
484. oldal Mozaikmódszerrel az agresszió ellen Interjú Eliot Aronsonnal (Pompor Zoltán)

486. oldal „Csupa színrohögés”

A felfedezésre váró
Paizs Goebel
(Jolsvai Júlia)

489. oldal EMBERBEN KÖNYV Nászajándékba kapott bibliotéka

Beszélgetés Győri Jánossal
(Mátraházi Zsuzsa)

490. oldal Beszédes térképek Időutazás angyal- és sasszárnyakkal

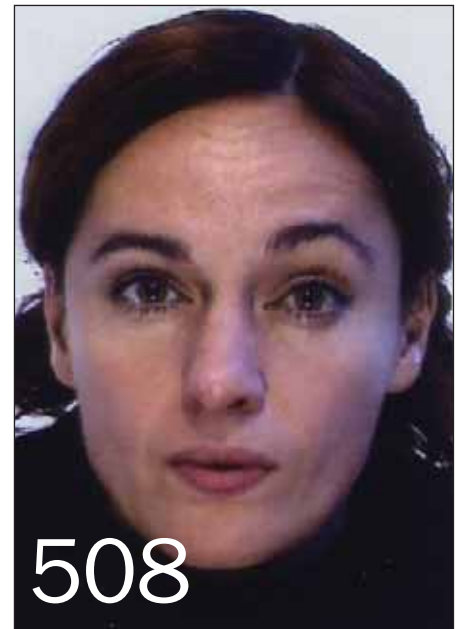

Interjú Plihal Katalinnal
(Mátraházi Zsuzsa)

472

■ „A film fókuszba helyezi Hannát, az arcát, a testét, amely oly sokat változik az idők során, de valahogy mintha félresikerült volna a sminkmester munkája, Kate Winslet öregasszonyként inkább groteszk, mint szánalmas benyomást tesz.” – A felolvasó

508

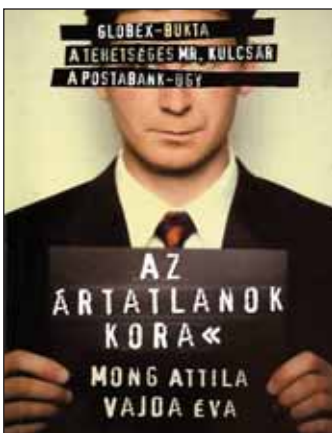
■ „A csinosan öltözködni vágyók életben meghatározó szerepet töltött be a varrónő, illetve a rendszeresen meghirdetett varrótanfolyamok, ahol a hölgyek maguk is elsajátíthatták az alapvető fogásokat. Ma már ez a fiataloknak idegen...” – Simonovics Ildikó

■ „Kálvin az esztétikumot a teológiába építette be, úgy vélte, hogy közvetlen a teremtésből is lehet istentapasztalatra jutni a természet szépségére történő rácsodálkozással.” – Békési Sándor

479

492. oldal Érdemes-e fát lopni?

Beszélgetés Mong Attilával
(Hegedűs Eszter)

496. oldal Fatima keze

Ildefonso Falcones új regénye
(P. Z.)

497. oldal SZUBJEKTÍV Tandori Dezső „Thomas Bernhard”

498. oldal Afférok hölgykörökben (és egy kakuktkojás) (Laik Eszter)

501. oldal POETA HUNGARICUS „...hogymint versben szóvá válják.” (Csokonai Attila)

502. oldal GAZDASÁG Bruttósítás, szuper! (Dr. Bódis Béla)

504. oldal Kertész Ákos A kerítések nélküli ország

504. oldal Bizarr családregegy Dániából Morten Ramslund: Kutyafej (K.S.A.)

506. oldal Sikerlista

508. oldal Lóden, otthonka, miniszoknya...

Beszélgetés Simonovics Ildikóval és Valuch Tiborral
(Szepesti Dóra)

510. oldal KÖNYVIPAR Kerüljenek helyzetbe a kisebb kiadók!

VevőPont néven új internetes könyvterjesztői rendszer indul
Beszélgetés Dési Péterrel
(Szénási Zsófia)

A KÖNYVHÉT KAPHATÓ:

- ANIMA KÖNYVESBOLT**
(Mamut, 1026 Bp., Lövőház u. 2-6.
LO szint, 13-15.)
- ANIMA KÖNYVESBOLT**
(MOM PARK, 1126 Bp., Alkotás u. 53.
1 szint 1.8.)
- ANIMA KÖNYVESBOLT**
(Savoya Park, 1117 Bp.,
Hunyadi János u. 19.)
- ARANY JÁNOS KÖNYVESBOLT**
(1013 Bp., Krisztina krt. 34.)
- BUDAI LIBRA KÖNYVESBOLT**
(1122 Bp., Magyar Jakobinusok tere 4/b.)
- FÉJTŐ FERENC KÖNYVESBOLT**
A KOSSUTH KIADÓ mintaboltja
(1043 Bp., Bocskai u. 26.)
- HELIKON KÖNYVESHÁZ**
(1064 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 35.)
- ÍRÓK BOLTJA**
(1061 Bp., Andrassy út 45.)
- LIBRA KÖNYVESBOLT**
(1085 Bp., Kőlcsey u. 2.)
- LITEA KÖNYVESBOLT ÉS TEÁZÓ**
(1014 Bp., Hess András tér 4.)
- MILLENNIUM KÖNYVESHÁZ**
(1066 Bp., Teréz krt. 22.)
- MŰVÉSZETEK PALOTÁJA,
MUSEUMSHOP**
(1095 Bp., Komor Marcell u. 1.)
- OLVASÓK BOLTJA**
(Millennium Center üzletközpont,
1052 Bp., Váci utca 19-21.)
- PONT KÖNYVESBOLT**
(1051 Bp., Nádor u. 8.)
- RÁDAY KÖNYVESHÁZ**
(1092 Bp., Ráday u. 27.)
- TOLDY FERENC KÖNYVESBOLT,
A KOSSUTH KIADÓ mintaboltja**
(1011 Bp., Fő u. 40.)
valamint a
BOOKLINE.HU NYRT. boltjaiban
LÍRA KÖNYV ZRT. boltjaiban
és újságárusoknál

Válság és megújulás

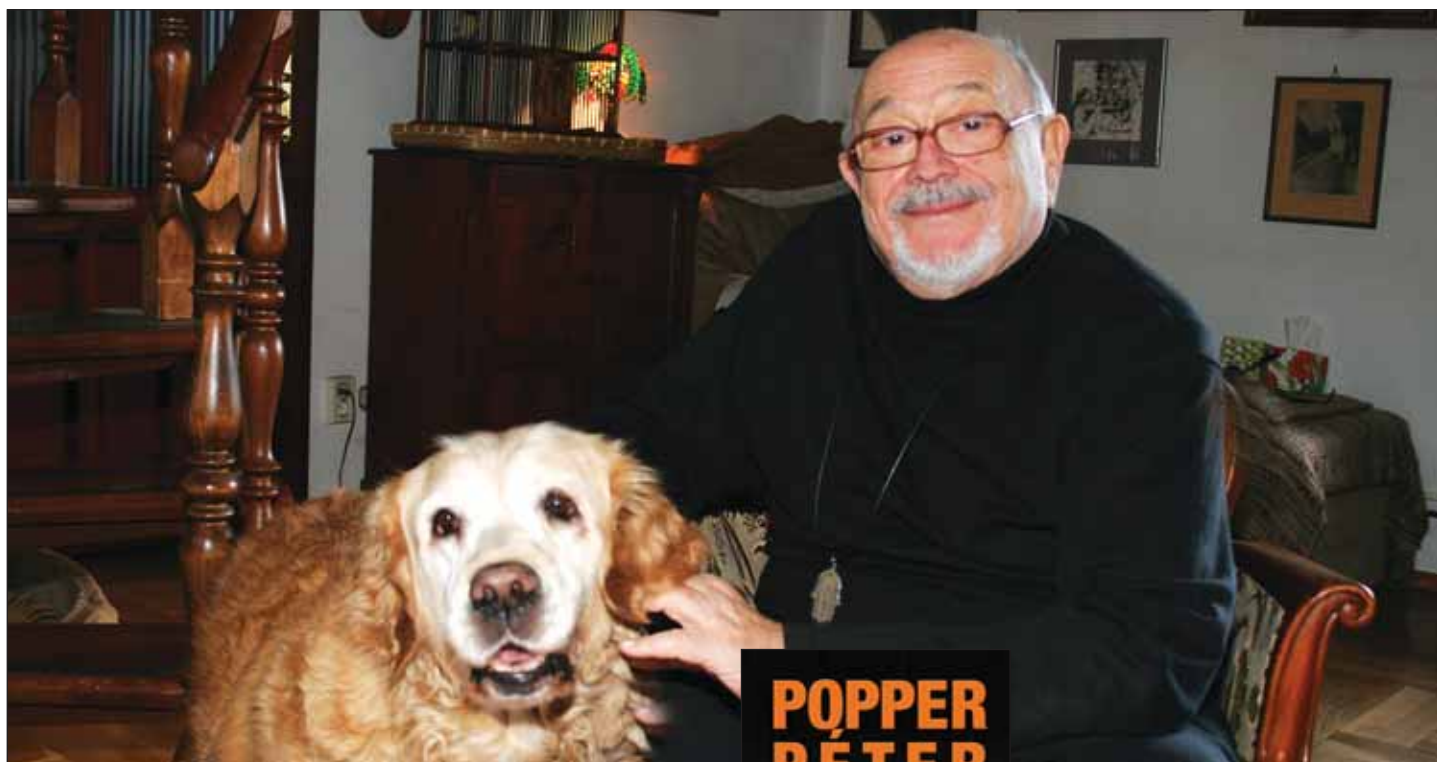
Beszélgetés Popper Péterrel

Válság. Gazdasági-pénzügyi, régi normákat felülíró erkölcsei, egyéni életünkben tetten érhető és társadalmi szintű. Napjaink rettegett, unos-untalan emlegetett, szorongást keltő fogalma. De vajon miben gyökerezik? Védekezhetünk-e ellene és legfőképpen mit tanít, merre vezet az emberiség útja? Dr. Popper Péter nemzetközi híró pszichológus, író új könyvében többek között ezekre a kérdésekre keresi a választ.

harc, a sort végül folytatta a Kádár-rezsim, majd a rendszerváltás, egészen a mai gazdasági válságig. Vagyis 62,5 évenként egy-egy nagy, kirobbanó válság. Ennek tükrében fölmerül bennem, hogy a válság nem valamiféle különös katasztrófa, hanem a történelmi-társadalmi fejlődés (ha úgy tetszik, evolúció) természetes módja, ami nélkül nem lenne továbblépés?

– Könyvében – a válság-hangulat kapcsán – részletesen foglalkozik a közszereplők, illetve a média felelősségével.

– Az emberi természet olyan, hogy vonzza a szenzáció és a rossz, a tömegtájékoztató pedig ezt a vonzódást aknázza ki. Hadd mond-

■ – A Professor úr a válság kettős arcát Siva jelképességén keresztül mutatja be. Mesélne arról, mit jelent Ön szerint a válság? – Az indiai hitrendszerben az egységes isteni erő három megnyilvánulását (Brahma – Teremtés; Visnu – Fenntartás és Siva – Pusztítás és Megújítás) Trimurti, a háromarcú istenség jelképezi. A kreatúrák, amik Brahma teremtésével létrejönnek, és melyeket Visnu ereje tart fenn, idővel elromlanak, ezért végül Siva, aki helyet akar csinálni az újnak, mindent romba dönt, hogy építhessen. A zsidó-keresztény hagyomány szerint az emberiség története szintén válságokkal kezdődik. A válság tehát egyben a régi elhagyása és egy új kezdete. Az újba lépés persze – jegyzem meg itt – nem feltétlen jelenti azt, hogy valami jobb kezdődik; bár a magam részéről hiszek a fejlődésben. Ha végignézzük a magyar történelmet, válságok sorozatát látjuk, melyek magukban hordozzák a fent említett kettősséget. 1000 esztendő alatt számos válság követte egymást, kezdve a kereszténység felvételétől, melynek áldozatául eshetett egy ősi hitvilág, ám ezzel párhuzamosan lehetőségünk nyílt rá, hogy részeseivé váljunk az európai fejlődésnek. Aztán következett a tatárjárás, a török hódoltság, Mohács, a Rákóczi-szabadságharc, a '48-49-es forradalom, Bach-korszak. Azután az I. világháború, Tanácsköztársaság, a kommandósok terrorja és az 1929-es gazdasági világválság. A fasizálódás, majd a II. világháború és a nyilas uralom, a sztálinizmus és Rákosi diktatúrája, az '56-os szabadság-

jak egy anekdotát ezzel kapcsolatban. Anno a recski táborban a foglyok időnként körülvették Faludy Györgyöt, és azt mondták neki: „mesélj nekünk valami jót, az sem baj, ha nem igaz”! No ez most fordítva hangozna el: „mesélj valami rosszat, az sem baj, ha igaz”. Napjainkban szokássá vált a súlyos zsummalisztikai bűn (büntetlen)

elkövetése: a kommentár és a híradás összemosása. Ma a legnagyobb baj Magyarországon, hogy elmosódott a határ a lehet, és a nem lehet között, s ez a normák elvesztésével jár. Egy normák nélküli társadalom pedig menthetetlenül lezüllik. Ha például Mikszáth idejében egy képviselő azt mondta volna a másíknak, hogy „te hazaáruló”, akkor az incidens halálos párbajjal végződhetett. Az egyik fél nem ment haza. Ma? Lehet ilyet mondani, következmények nélkül? Már miért ne lehetne?! Hol van a korlát, a médiában és a közéletben; hol van a határa a gorombaságnak, a hatásvadászatnak?!

Az ember ugyanakkor természeténél fogva biztonságra és állandóságra vágyik, ám ezzel szemben a világ örökké változó és kiszámíthatatlan. Georg Sorel társadalomfilozófus szerint az emberiség azért él bizonytalanságban, mert használja a világot, de nem érti. A nem értés pedig szorongást szül, és a szorongó ember még kétség-

beesettebben keresi a bizonyosságot. És ha mást nem talál, mítoszokhoz és jelszavakhoz kapcsolódik.

A válság kérdez, és felelősségre von. Az alapkérdés: mit tettél rosszul? Egyénileg és társadalmilag? De az ember nagyon nem szeret szembenézni magával, ezért jönnek az utólagos magyarázkodások, a bűnbakkeresés, a válságcsinálók és rossz helyzetfelismerők felelősségre vonása. A kiélezett ellenséges légkör pedig a „lehettem volna” embereknek kedvez, és azoknak, akik üzletet csinálnak a társadalmi méretű szorongásból. Ez egy nagyon felelőtlen játék. Ha válság van, ha összeomlanak a normák, ha lépést kell tenni a jövő felé, akkor valóban szükség lenne egy nemzeti összefogásra. Nem volna szabad most felesleges, ártó dolgokra, saját, hatalomra, választásra koncentrált küzdelmekre fecsérelni az energiákat.

– **És egyéni szinten, mit jelent az ember számára a válság? Hogyan éljük meg?**

– Az egyén életében bekövetkező válság mechanizmusában természetesen hasonlít a társadalmi méretű válságokhoz. Piaget, a világhírű, francia pszichológus arra kereste a magyarázatot, miért van, hogy aranyos, jól nevelt stb. gyerekek egyszerre csak kezelhetetlené, nyűgössé válnak? Arra jutott, hogy az ember néhány hónapos korától kialakítja magának azokat a tájékozódási pontokat, vagyis személyes térképeket, melyek segítségével viszonylag biztonságosan tud működni a világban. Igen ám, csak ahogy érik, és nő, lassan a térkép használhatatlanná válik. Így van ez felnőtt korban is, tulajdonképpen egész életünkben. Ilyenkor a talaj kicsúszik a lábunk alól, halmozódnak a konfliktusok. Ez a válság időszaka, és addig tart, amíg meg nem alkotjuk az új belső térképünket. Az ember – különösen az európai – nehezen viseli a válságot, hiszen ilyenkor egy kicsit a semmibe kerül. A válságban van valami, ami közös a halállal. Ez az ismeretlenség, a végkifejlet bizonytalansága. Erre utal a pszichológiai szak kifejezés: horror vakui ~ az ürességtől való iszonyodás. Azt gondolom, itt gyökerezik a halálfélelem is.

Az életünk egyre inkább tele van bizonytalansággal. Nagyon beszűkültek a biztonságot adó életperspektívák. Visszagondolok az apámra, aki fiatal korában a Magyar Petróleumipar Részvénytársaságnál kezdett dolgozni. Nagyon megtetszett neki ennél a cégnél, ezért azt mondta: „30 év múlva én leszek itt a cégvezető”. És lett is; sőt vezérigazgatóként ment nyugdíjba. Ma egy fiatalnak lehet ilyen perspektívája? Hát nem. És ebből fakad, a pillanat kínálta érdekek hajszolása. A palacsintás a strandon, akinek 8 forintjába kerül a palacsinta, 60 Ft-ért adja. Most akar minél nagyobb hasznot, mivel nem tudja biztosra, hogy jövőre árulhat-e újra palacsintát. A világ tele lett – ahogy Ady mondta „percemberkéssel” – a pillanat bulistáival: „hol van egy jó kis kiküldetés, egy üres szék, hol lehet elmarni valami gyors hasznot?” A haszonlesés mögött pedig félelem lapul: mi lesz velem öt év múlva, mi lesz tíz év múlva?

– **Egyéni szinten mit tanácsol, hogyan „éljük túl” a válságot?**

– A kérdés ez esetben, hogy jelen akarunk-e lenni vagy el akarunk vonulni? Jelenlét alatt a tudat éberségét értem, minden cselekedetünk közben. Ítéletek nélkül. Hiszen ahogy már Epiktétosz mondta, nem az események, hanem a róluk alkotott képzeink gyötörnek meg minket. A voltaire-i „stratégia”: „Műveljük csak kertjeinket” vagyis élünk befelé – ezúttal is érvényes lehet, de csak addig, amíg a farkas be nem tör a kertünkbe. A magam részéről a humort és a nevetést tartom a legfontosabb módszernek, a szellemi felszabadulás kezdetének. A nevetés ez esetben abból fakad, hogy fölismerjük a valóság (benne saját lényünk) abszurditását és képtelenségét. Az ember semmin sem tud változtatni addig, amíg saját felelősségét másra (Istenre, emberre, népcsoportokra) hárítja. Minden ember a saját életének forgatókönyvírója és a rendezője is. Úgy vélem, ennek felismerése az első lépés a fejlődés felé.

Maczkay Zsasklin

Fotó: Szabó J. Judit

Popper Péter: *Válság és megújulás. Siva nevető tánca*
Saxum Kiadó, 192 oldal, 2680 Ft

bookline

Előjegyezhető újdonságok

20%
kedvezmény!

20-75%

Akciók 20-75% kedvezmény!

36 féle

36 antikvárium teljes kínálata

Könyvszerda

Szerdánként 1-1 kiadó könyveire -25-50%

500.000 féle

Óriási idegen nyelvű könyvválaszték

Ingyenes

Ingyenes házhoz szállítás 10.000 Ft felett

www.bookline.hu

Bűn és felelősség – A felolvasó

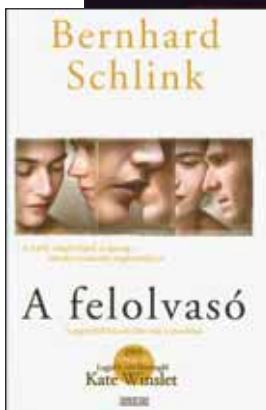
Kényes erkölcsi kérdés kétféle feldolgozásban. Adhat-e felmentést gyilkosságok alól, ha valaki azért vállalja a gyilkos szerepét, hogy palástolni próbálja titkát?

■ Érdekes, egész életen tartó szerelem adja a vázát a drámának. Különleges szerelem ez: a tizenöt éves Michael és a nála húsz évvel idősebb, magányos Hanna között szövődik. A villamoskalauzként dolgozó asszonyt és a nagypolgári családból származó kamaszt egy véletlen találkozás sodorja össze a háború utáni Németországban. Két, teljesen különböző világban élnek, mégis egymásba szeretnek. Az asszony különös, zárkózott teremtés, akinek múltja homályba vész, barátai, rokonai nincsenek. Furcsa dolgai vannak, néha érthetetlenül viselkedik, de Michaelt ezek az apró epizódok nem tántorítják el tőle. Hamar kialakul légyottjaik koreográfiája: a szeretkezés előtt vagy után a fiú iskolai olvasmányaiból olvas fel Hannának. Az asszonyt lenyűgözi és mély átélésre készíti az irodalom sokfélesége.

A fiú életkorából adódóan, megismerkedésük után nem sokkal elkezd kinyílni, új barátokat szerezni, és egy idő után természetes módon a kortárs csoport vonzóbbá válik számára, mint idős szerelme. De ekkor a nő váratlanul eltűnik, bár mint később kiderül, köddé válásának semmi köze a fiú kihűlő félben lévő érzelmeihez, de persze ő ennek tulajdonítja a váratlan fordulatot. És hiába a csinos fiatal lányok, majd a szeretők sora, a férfivá érő Michael nem tud szabadulni Hanna emlékéitől.

Aztán újra összesodorja őket az élet: Michael joghallgató lesz és egy szeminárium keretében nézője lehet egy pernek, melyen náci bűnösök a vádlottak, és a vádlottak padján újra megpillantja Hannát. Kiderül, hogy Hanna a háború alatt SS-ként dolgozott egy Krakkó melletti táborban, ahol ő is azok között a felügyelők között volt, akik kiválogatták azokat, akiket helyhiány miatt Auschwitzba, a biztos halálba küldtek. A kiválogatott nőkkel, mielőtt elhagyták volna a tábor, esténként felolvastattak magának. Hanna előzőleg a Siemens gyárában dolgozott, ahol éppen elő akarták léptetni, amikor jelentkezett az SS-hez. A háború vége felé a lágert felszámolásakor a foglyokat nyugat felé terelték a felügyelők kíséretében. Az út során a foglyokat egy templomban szállásolták el, melyet éjszaka bombatalálat ért. A kaput bezárták, a kulcsok Hanna és társai kezében voltak. De a felügyelők nem szabadították ki a rabokat, hagyták bent égni őket. A tárgyaláson a többi volt felügyelő megpróbálja Hannára hárítani a felelősséget, egy, az ügyről készült korabeli jelentés készítését neki tulajdonítva, mely szerint ő lenne a felelős az egész ügyért. Írásszakértői vizsgálatot akar a bíróság elrendelni, amikor Hanna visszakozik, és magára vállalja a jelentés írását. Ezen a ponton döbben rá a főszereplő, amit az olvasó már eddig sejtethetett, hogy Hanna írástudatlan. Az analfabetizmus sodorta az SS karjaiba, ezért lett felügyelő, hiszen, ha nem ezt az utat választja, előléptetik a Siemensnél, és fény derül titkára. De annyira fontosnak tartja, hogy a külvilág ne ébredjen rá hazugságára, hogy olyan bűnt is magára vállal, melyet nem is ő követett el.

A kérdés az, hogy adhat-e felmentést bűnei alól ez a körülmény. A könyv és a film sem ad választ rá, csak felvázolják a problémát. De ha valaki azért lép be egy katonai szervezetbe és hajt ott végre parancsokat, hogy ki ne derüljön rejtegetnivalója, attól még elköveti ezeket a bűnöket és felelősségre vonható. Más kérdés, hogy a bíróság nincs tudatában ennek a tényezőnek, és olyan bűnökért is elítéli Hannát, melyeket nem ő, vagy nem ő egyedül követett el. A társai viszonylag enyhe büntetéséhez képest Hannára életfogytiglani büntetést szabnak ki. De Michael tudja a titkot és joghallgató-

ként lenne is rá lehetősége, hogy beleavatkozzon a bíróság munkájába, de mégsem teszi. Komoly dilemmát okoz neki, hogy mit tegyen, végül el is megy a bíróhoz, de nem szól neki, hagyja, hogy Hannát olyan bűnért is elítéljék, melyet nem követett el.

A későbbiekben még mindig nem tud szabadulni a nő emlékeitől, és végül újakezdi a felolvasásokat egy magnó segítségével és a kazettákat

elkezdi beküldözgetni a börtönbe. Az egyre vénülő Hanna örömmel fogadja a hangos könyveket, sőt egy idő után a kazetták segítségével megtanul írni-olvasni. Elkezd pár soros leveleket írni a férfinak, leginkább az olvasmányélményekről nyilatkozva. De Michael soha nem válaszol neki, csak gyártja a kazettákat.

Végül elérkezik Hanna kiszabadulásának napja. A börtön igazgatónője, mivel senki más nem vette fel soha a rabbal a kapcsolatot, csak Michaelhez fordulhat segítségért. A férfi egyetlenegyszer meg is látogatja Hannát a börtönben. Ez a látogatás azonban olyan semmilyenre sikeredik, nem tudnak már egymáshoz közel kerülni, a nő megtört öregasszonnyá változott, a férfi még jó karban lévő, középkorú férfi, aki egy olyan emléket siratott egész életében, amely már bizonyosan nem hozható soha többé vissza. És Hanna a szabadulását megelőző napon öngyilkos lesz. Michael megnézheti celláját, könyveit, képeit, és végrehajtja végakarátát. Végül pedig ott marad az emlékével, amelytől nem tud és talán már nem is akar szabadulni.

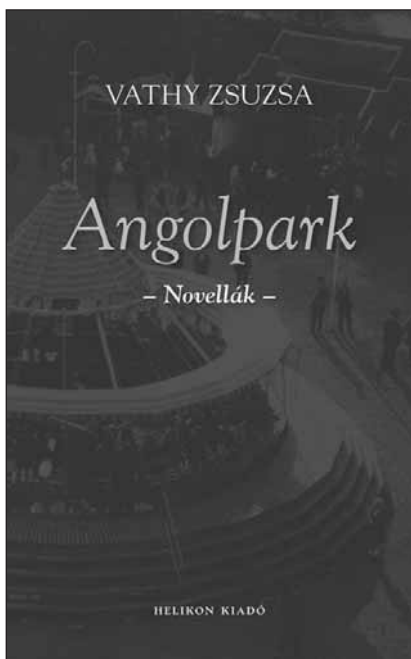
A könyv narrátora Michael, mindent az ő szűrőjén keresztül láthatunk, a filmben hiányzik a narrátor, pedig talán teljesebbé tehetné volna a megértést. A film természetesen jó néhány epizódot kihagy, amelyek a könyvben szerepelnek, de van néhány olyan kulcsjelenet is, amelyek hiánya fájó. A film fókuszba helyezi Hannát, az arcát, a testét, amely oly sokat változik az idők során, de valahogy mintha félesikerült volna a sminkmester munkája, Kate Winslet öregasszonyként inkább groteszk, mint szánalmas benyomást tesz. Két színész játssza Michelt, David Kross és Ralph Fiennes, a fiatalember alakítása szerintem nagyon jól sikerült, Ralph Finnes azonban inkább korábbi munkáit idézi fel megint, nem igazán tud hozzáadni a figurához, bár ebben a forgatókönyv is akadályozza. Annak ellenére, hogy a helyszínek, jelmezek korhűek, a filmkészítők alaposan összekutyulták a dolgokat, egy velejéig német problémát tárgyaló filmben Csehov művét angolul olvassa fel a kiváló angolul beszélő színész.

Jolsvai Júlia

Bernhard Schlink: *A felolvasó*
Ulpius-ház Könyvkiadó, 224 oldal, 2999 Ft
A felolvasó, amerikai–német film
123 perc, forgalmazza a Budapest Film

Magyar irodalom

Szomorkás angolpark

■ Vathy Zsuzsa a hétköznapi írója. A mindennapokban mutatja meg a felragyogó csodát vagy a dolgokra porként rátelepedő szomorúságot. Nem politikus alkat. Igazán nem ő, hanem a történelem tehet arról, hogy egyszer csak a nagyszobában terem két rendőr, szanaszét szórják a család holmiját, végül elviszik az apát. Akkoriban a politika személyesen, nem a képernyő közvetítésével kereste fel a családokat. Közben az anya azért imádkozik, hogy engedjék haza a férjét, „kinn, a vízen jégtáblák úsztak, faágak és sás, fenn világitottak a csillagok”.

Az író szép, magabiztosan megtörténő mondatai külső és belső kényes egyensúlyán nyugszanak. A szülők és a gyerekek az ágyban lustálkodnak, vasárnap reggel van. Az anya verset olvas a hazáról. A gyerekek hol idétlenkednek, hol libabőrös lesz a hátuk a strófák hallatán. Aztán együtt sétálnak el a rendőrségre, ahol az apának minden héten jelentkeznie kell. Az utcán sántít egy kutya, és az aszfalt fölött ezüstös délibáb jelenik meg.

A kislány fél esztendő után végre meglátogathatja édesap-

ját Budapesten, de este már vonatoznak is haza. Minden történést rendkívül pontosan ír le, gyerekfejjel mégsem fogja fel, mi történik. Csak az Angolparkra tud gondolni, semmi másra. A hullámvasút után még csónakáztak is, és nem értette, hogy miért olyan szomorú az édesanyja, amikor olyan szép nap volt. Minden sikerült. A novellák felvillantják az életút legfontosabb állomásait: a gyermekkort egy vidéki kisvárosban, ahol a családra sütötték az „osztályidegenség” bélyegét, a fiatal vegyész-mérnök olthatatlan szabadságvágyát, a fővárosi újságíró tapasztalatait a Kádár-korszakban, házasságát a

közelmúltban elhunyt Lázár Ervinnel, végül a gyász és a megnyugvás nehéz időszakát.

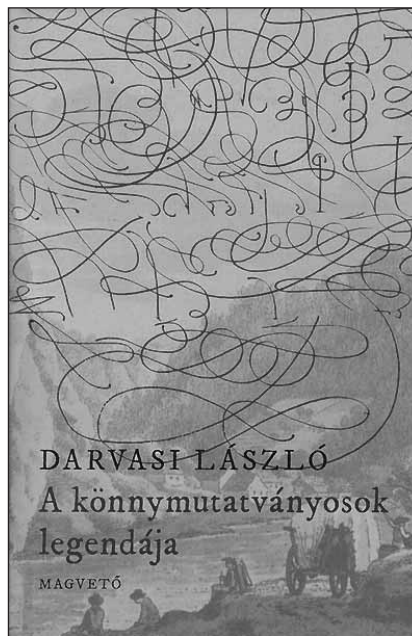
Rendkívül rokonszenves, ahogy az író csetlik-botlik a világban, miközben arra keresi a választ, mit jelent a szeretet, vagy véget ér-e az élet a halállal? A kötet utolsó írásai Lázár Ervin alakját idézik meg a szeretet bensőséges távolságtartásával. Vathy Zsuzsa ismét bizonyította, hogy nem csak egy nagy író feleségként fog megemlékezni róla az utókor.

Bárfiai László

Vathy Zsuzsa: *Angolpark*
Helikon Kiadó, 220 oldal.
Ára: 2490 Ft

Kelet-Európa legendája

■ Darvasi Lászlónak először 1999-ben megjelent könyve, bár terjedelme a nagyregényekre jellemző, igazából epizódok sora, melyeket a szöveg sűrű motívumhálója sző egybe. Cselekménye, mely a Buda elfoglalásától Buda visszafoglalásáig tartó valós történelmi időszakot öleli fel, egyszerre beszél el valós és fiktív történeteket. A regény jelen időben íródik,

mely lehetővé teszi újszerű történelemszemléletét. A kor horizontjából értékeli a múltat, és a történelmi hagyományt felhasználva újraértelmezi, ironizálja, vagy akár devalválja azt.

Nincs igazi főhőse, ahogy valódi cselekménye sincs. A szöveg centrumában a térség, Közép- és Kelet-Európa áll, hősei az ott élők: törökök, horvátok, zsidók, bolgárok, magyarok, örmények és szerbek, a regény szüzséje pedig az ő életük apró szeleteiből áll össze. Az öt könnyemutatóványos e világ szubsztanciája. Mind más-más nemzet fiai, és mutatóványuk, művészetük: a sírás, a szomorúság is, kelet-európai karakterüket hangsúlyozza. A szerző általuk mutatja fel, azt az elbeszélhetetlent, amit a nehezen megfogható „kelet-európaiság” fogalma jelent, illetve rajtuk és a regényen keresztül gondolkodik a művészetéről. Ahogy az örökké hallgató Jozef Bezdán, világgém is folyamatosan keresi a választ arra, hogy „kik is valójában a könnyemutatóványosok?”, oly kitaróan kérdezi maga az író is ugyanezt, és ha ez elmondhatatlan is, ez a legenda, mely bár megbízhatatlan, forrása bizonytalan, ha nem is megnyugtató, de talán kielégítő válasszal szolgál.

Azonban hiába zseniális a koncepciót, a regény leggyengébb pontja, a szerkeze-

te, nem bírja ezt az óriási súlyt. A sok kitérő, betét, bár lehetővé teszi rengeteg karakter bemutatását, nem kiegészíti a szöveget, nem erősíti a kohéziót, hanem szétzilálja. A folyamatos bizonytalanság funkcióját veszti, és fárasztóvá válik, a regényt mozdulatlanságra kényszeríti, és megtöri lendületét. A szöveg csak azért nem esik szét, mert az erős és jól felépített motívumháló egyben tartja. Ezt azonban Darvasi

fékezhetetlen fantáziával szövi tovább és tovább minden újabb oldalon. Nyelvi ötletessége nem ismer határokat. Merész szókapcsolatokkal teszi láthatóbbá történetét. A könyvben szépség és borzalom, élet és halál, Kelet-Európa minden nyomorúsága és szépsége megjelenik, az elbeszélő pedig izgalmas tablót készít erről a különleges, kegyetlenségében gyönyörű világról.

Hományi Péter

Darvasi László: *A könnyemutatóványosok legendája 2. kiadás*
Magvető Kiadó
512 oldal, 3490 Ft

Nyelvtörténet

A négy evangélium egy régi nagy fordítótól

■ Pesti Mizsér Gábor kora leg-sikeresebb fordítói közé tartozott. Ami az állattirodalmat illeti, Esopus fabulái (1536, új kiadása 1980) című feldolgozása tömörségével felveszi a versenyt Heltai Gáspár méltán népszerű Száz fabulájával (1566). Pesti hatnyelvű szótára (1538) inkább német és cseh nyelvterületen terjedt el. Főművének azonban az 1536-ban Bécsben megjelent, a négy evangéliumot tartalmazó bibliafordítása számít. Ez volt a második teljes egészében magyar nyelven nyomtatott

könyv. Ezt megelőzte Komjáthy Benedek Az Szent Pál levelei magyar nyelven című fordítása (1533). Pesti művének megjelenése után öt évvel, 1541-ben jelent meg Sárváron Sylvester János teljes Újtestamentum-fordítása. A teljes Biblia magyarul Vizsolyban látott napvilágot a protestáns Károli Gáspár fordításában (1590).

Pesti Erasmus szövegkiadására támaszkodott, de felhasználta a Müncheneri-kódexnek (1466) és Jordánszky-kódexnek (1516–1519) a Vulgata alapján készült magyar fordításait is. Az evangéliumok szövege a mai magyar nyelvhez legközelebb álló központi nyelvjárásban készült. A fordítást felbecsülhetetlen kultúrtörténeti értéként tartották számon elődeink is, sokan vizsgálták pompázatos magyar nyelvezetét, méltatták irodalomtörténeti jelentőségét. Betűhíven kiadta 1895-ben Szilády Áron, méltató utószóval. A Balassi Kiadó 2002-ben Hubert Ildikó gondozásában, reprintben jelentette meg. A Tinta Könyvkiadó jelen vállalkozása mai nyelvünkhöz igazította Pesti Gábor szövegét, s így nemzeti kultúránk e becses emlékének olvasása, tanulmányozása sokak számára nyújthat szellemi örömet. Pesti tehát többféle összevetésre alkalmas: ezópuszi meséit Heltai-

éival, evangéliumait a kódexekben foglaltakkal és a későbbiekkel párhuzamosan lehet olvasni. Ami a régi szövegek mai nyelvhez igazításának némely filológustól vitatott gyakorlatát illeti, a Jeney Béla által gondozott szöveg jelentős előzménye a Müncheneri-kódex négy evangéliumának kiadása Szabó T. Ádámotól, az Európa Könyvkiadónál (1985).

K. S. A.

Pesti Mizser Gábor: Új Testamentum magyar nyelven. Az 1536-os kiadás szövege a mai magyar nyelvhez igazítva Tinta Könyvkiadó

Jog

A jog megérzékenyítése

■ Egyszerű, de ahogy mondani szokták, éppen a maga egyszerűségében „zseniális” ötlet, hogy egy büntetőjogász, kutató, oktatóként szakterületét irodalmi műveken keresztül mutatja be egyetemi tanítványainak. A *Bűnbe esett irodalmi hősök* című kötet szerzője, Dr. Kiss Anna maga is egykori tanára gyakorlatát követi azzal, hogy az emberölés, a jogos védelem, a családon belüli erő-

szak, a nemi erőszak, az azonos neműek szerelme, a gyermekkori bűnelkövetés, a kábítószerezés vagy a kisebbségi jogok és a gyűlöletbeszéd kérdéseit például Kosztolányi Dezső Édes Annájának, Arany Toldijának, Platón A lakomájának, Csáth Géza több, Kaffka Margit, Móricz Zsigmond, Ady Endre egy-egy novellájának vagy Shakespeare A velencei kalmárjának segítségével vitatja meg. A szerző mintha kicsit „irigy” is lenne az irodalomra, hogy az többet tud az emberről, és többet képes tenni érte, mint a büntetőjog. Ezt mutatja, amikor képzeletbeli forgatókönyvet írva Schmidt – közismert nevén Édes – Anna vádlott elsőfokú tárgyalásáról, megjegyzi: „A bíró nem értette meg, hogy miért ölte meg Schmidt Anna Víznyékét. Schmidt Anna bűnügyi aktája [...] áttanulmányozása után újra és újra elolvastam Kosztolányi Édes Annáját. A »miért« kérdésre Kosztolányi megadja a választ. Kár, hogy a regény a büntetőper után született.”

(31. oldal). Kiss Annában tehát mintha valami olyan törekvés is munkálna, hogy hogyan lehetne a büntetőjogot érzékenyebbé tenni bizonyos kérdésekkel kapcsolatban az irodalom által. Mert úgy látja, hogy miközben jót akarva, büntetőjogi szabályokkal igyekszünk rendet tenni, elfelejtjük: a dolgok rendetlensége mögött a világ rendetlensége áll. A szabályozásokkal pedig az én szabadságát csökkentjük, s egyúttal elfelejtjük „létküzdelmében” segíteni őt. Bármilyen paradox módon hangzik is, de a recenzens úgy látja, hogy a szakember szerint az említett érzékenységre egy olyan büntetőjogi rend végett lenne szükség, amely lehetővé teszi az ember szabadságát. A szerző nyitottsága ugyanakkor nemcsak az irodalom irányában érvényes, hanem a társadalomtudományok felé is. Mint kritikusan írja: a bíró

csupán intellektuális megismerést alkalmaz, amely jogilag meghatározott formák között folyik, nem ismeri, s ezért nem is alkalmazhatja az intuitív megismerést. „A társadalomtudományok felismerései a hagyományos csatornákon nem jutnak be az eljárásba” – mondja Kiss Anna, s egy másik könyvben idézett külföldi szerzőre utal, aki szerint a bíró a saját hétköznapi bölcsességét részesíti előnyben, s így megállapításai gyakran ellentétesek a társadalomtudományi felismerésekkel. Mit kap az irodalmat szerető ember ettől a könyvtől, ha belelapoz? Mindenekelőtt azt, hogy a számára is oly kedves közegen keresztül megbízható és közérthető ismereteket szerezhet a jelen aktuális, többünket érintő és sokakat foglalkoztató büntetőjogi kérdéseiről. S utóbbiakkal úgy nézhet szembe, hogy a politikai és társadalmi élet lehangozó, frusztráló módon kriminalizálódó világa mellé helyezheti olvasmányélményeit. Vitába szállhat persze a szerző irodalomelméleti „kiruccanásaival”, és – mert ezt sem hallgathatjuk el – bosszankodhat a sokszor leegyszerűsítő, szentenciaszerű megállapításokon, a képzelet, irodalmiaskodó („Sötét, hideg fagya dermesztette meg a lelkem olvasás közben”, „S mielőtt a borzadály felsikoltott, a húrok elviselhetetlenül magas hangon zengtek” 89. és 90. oldal) megfogalmazásokon. El kell ugyanakkor ismerünk, hogy igencsak nehéz feladat a kétfajta „szövegelés”, a jogi és az irodalmi egyesítése egy harmadik nyelv által. Végezetül, jóllehet nem akarjuk elvenni a szerző kényerének még a felét sem, felvetnénk azt az ötletet, hogy mi lenne, ha az irodalomértő büntetőjogász egy, az ő nyelvét is értő irodalmárral készítené, írta az adott témakörben párhuzamos elemzéseket, amelyek természetesen nem a végtelenben találkoznának.

Hudra Árpád

Dr. Kiss Anna:
Bűnbe esett irodalmi hősök
Publicitas Art Media Kft.
119 oldal, 2480 Ft

Tér az elalváshoz

■ Az *Európa Kiadó* sorozatát, az újraindított *Modern Könyvtár* darabjait lassan ugyanolyan izgalommal veszem kézbe, mint évtizedekkel ezelőtt az eredeti sorozat köteteit. Az új folyamból

Itojama Akiko

novellagyűjteménye szinte fiziológiailag is felidézte azt az olvasásörömlélményt, amely hajdan egy-egy Escarpit-, Weiss-, Bikov- vagy Updike-újdonság nyomán átjárt. *Nagy Anita* elsőrangúan válogatta és fordította az őt, motivikusan egymásba játszó szöveget. Az 1966-os születésű író nő elbeszélései szinte mindig egy szerény egzisztenciájú, kapcsolatait ügyetlenül vagy szerencsétlenül megélő, már nem egészen ifjú nőalak körött (és előadásában) bonyolódnak. A hagyományosnak nevezhető, egyenes vonalú történetmondás leköti az elemi érdeklődést: merre tartanak a dolgok? – bár sejtjük, hogy nem valami jó irányba, ha nem is a tragédia felé. Az epizodikus anyagot késleltetett és „odavetett” megjegyzések pontosítják, mélyítik. Kitűnő mind a hősnő, mind a karakterek rajza. A beszélő nemigen vágyik egyéb, mint szerény szuverenitásának lehetőleg háborítatlan megőrzésére – mint a *Csak duma az egész* nemrég még díjazott és sikeres, most szinte elfeledett festőnője, midőn hirtelen felbukkant egyetemi társa, a történetesen impotens Honma karjára hajtja a fejét: „Nem azt akartam én, hogy Honma a kertés család otthon legyen nekem. Csak egy olyan férfit akartam, aki tér az elalváshoz. Én magam is kényelmes alvóhely akartam lenni”. A nőnek a magához való eszén kívül a magához való humora sem hiányzik. Egyik pasijáról tudatja: „Hara karatézott diákkorában, és az volt a specialitása, hogy egyetlen ütéssel ki tudta verni valakinek a metszőfogait: büszkén magyarázta, hogy a metszőfogakra nem érvényes a biztosítás, úgyhogy anyagilag is nagy csapást lehet mérni. Mi módon szakítsak vele, hogy azért a metszőfogaim is megmaradjanak?” Az idézett novella fragmentáltan, naplószerűen gerezdes, a többi írással viszont regényesen kapcsolódik (a *Hálaadás munkáért* és a könyvnek címet adó *A tengeren várlak* ön-magában is rokon témájú).

Zsákutcás eset az egyik Itojama-elbeszélés címe –

Nico Helminger

drámájának – *Schwarzloch* – címe ráutal, hogy a közelebről meg nem határozott (hely)színen dialogizáló férfi és nő, Ronny és Betty kettősének élete is „zsákutcás eset”, noha az egymás- és önkínzó kibeszéléssel épp a *fekete lyukból* próbálnának menekülni (illuzórikusan), mondván: „LE VAN EJTVÉ A SCHWARZLOCH!” Állandóan éberek: úgy hiszik, nem tudja őket „elaltatni”, megmérgezni a szűkebb-tágabb közösség semmiféle nadragulyája. Az ötvenhat éves luxemburgi író – aki, miként tíz esztendővel fiatalabb öccse, Guy is, a német nyelven alkotó szerzők mai közép-nemzedékének jeles tagja – az abszurd drámáig visszavezet-

hető dramaturgiai, grammatikai és tipográfiai paneleket használ, fen ki, fel a szociológiai és pszichológiai élelés segítségével. Nyelvezete – a csapda- és modellhelyezethez illően – nyersebb, mint Itojama a szexuális mozzanatokot is nevükön nevező, mégis kendőzöttebb beszédmódja. A reménytelenül, ám végeérhetetlenül vijjogó, kepelelő házaspár „ez még csak a kezdet!” tévhittel tervezeti a jelenlegi családi szituáció diadalmas meghaladását. Vágyképeikben ugyanúgy szerepel Florida (a szövegben kisbetűvel: *florida*), mint az alacsony adókulcsú, „elsőosztályú sörös” Szlovákiában (*Szlovákban*) nyitandó lokál vagy sörpince. *Szabó Kristóf* a magyar kispolgár-kisproletár szleng ügyes alkalmazásával fordította nyelvünkre a nálunk eddig csupán egy-két verse révén ismert, sok műfajú Nico Hel-

minger tragikomédiáját. A *Fekete Sas* kiadványát ezúton is ajánljuk igényes kétszereplős (könnyen utaztatható) darabra éhes színházak, színészdúók figyelmébe!

A határon túlról érkezett, de az egyetemes magyar irodalom része a

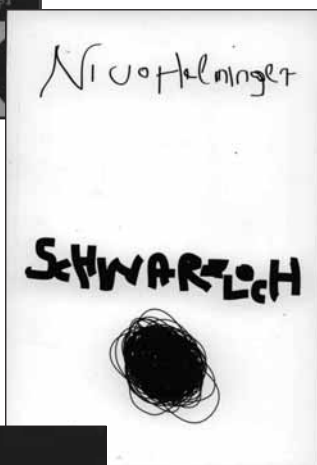
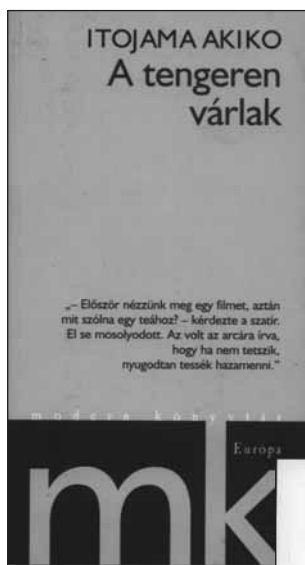
Szlovákiai magyar szép irodalom 2009

című antológia. Jó pár éve annak, hogy nem kevesen a sok évtizedes múltra visszatekintő könyvheti műfaji gyűjtemények, a *Szép versek* és a *Körkép* fölöslegességét hangoztatják. Ennek ellenére mindkét antológia őrzi (mára már tagadhatatlanul sze-

rényebb) népszerűségi pozícióit, a sokáig szünetelő *Rivalda* is feltámadt, s e háromnak a nyomában keletkeztek hasonló összeállítások, a kisebbségi magyar irodalmakban is. A *Szlovákiai Magyar Írók Társasága*, illetve a jó szemű *Csanda Gábor* szerkesztő úgy fogadta el a kihívást, hogy e könyvben vegyít(ek) a lírát és a prózát (a 2008-as év folyóirat- és napilap-publikációiból válogatva), a „szerkesztődést” a szerzői ábécérendre bízva. A kicsit zavaros és már-már öntelt fülszöveg felett szemet hunyva tanácsos pillanatképek felfognunk e nivós antológiát. Nem „metszet”, nem „helyzetjelentés”, nem „seregszám” (ez utóbbihoz még hiányos is lenne). Viszont bőséges, prima versanyagot kapunk az (okkal) kiemelten kezelt *Tözsér Árpádtól*, terjedelmes ciklust közöl-

het *Vida Gergely*, markánsan van jelen *Csehy Zoltán*, *Tóth László*, *Varga Imre*; prózában az ismét a New Hont-világba helyezkedő *Grendel Lajos* viszi a prímet. Nem váratlan, azonban elemzendő (lenne) az antikizálás ereje, túlsúlya; impulzívok az erotika jegyei; szépséges, merészen újszerű az anyamotívum néhány megjelenése. Ha egy „festő-novellával” kezdtük, fejezzük be egy „festő-vers” teljes idézésével: Tözsér Árpád költeménye a legtitokzatosabb fényű tizenöt sor a gyűjteményben. *Féltomály téli képen* a címe: „A festő leveszi a lázadó színt a képről, / aztán, egy másik jelentéskörbe, / újra vászonra rakja. – / A hó-kéket chiaroscuróba törve, / indul a kancellár idegen viszonylatba. // Londonból Highgate-be tart. Négyszárú körző: / lábálja lova a hóba szerkesztett utat, / metszik egy patak egyenesét. S ő látja: / a forrás villámló jég-alabárdja / a Végső Indukció felé mutat. // »Nyakfodrom premisszájáról felismernek. / A fagy hibernál. Ennyi hát. Végem.« / Indul a lélek, az Egyes a hóra ernyed. – / Lehull a jéggel kitömött madár / az átértelmezett homályú képen”.

Tarján Tamás

ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZAKIRODALOM

ÁLTALÁNOS MŰVEK

Könyvtárügy. Könyvtár

Szolgáltatás – használó – könyvtáros: paradigmaváltás a könyvtárak helyismereti munkájában?!: a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti Könyvtárosok Szervezete 15. Országos Konferenciája: Győr, 2008. július 9–11. Győr: Kisfaludy M. Könyvtár. 165 p. Fűzve 2182 Ft

Szervezetek és más együttműködési formák

A Tisza ezüstszalagján: húszéves a Szegedért Alapítvány. Szeged: Bába. 216 p. Kötve 5727 Ft

Múzeumok

Alba Regia: 37. (2008): annales Musei Stephani Regis: a Szent István Király Múzeum évkönyve: Jahrbuch des Museums Szent István Király. Székesfehérvár: Fejér Megyei Múz. Ig. Szt. István Kir. Múz. 239 p., [58] t. (A Szent István Király Múzeum közleményei) Fve 5455 Ft

Museion: 8.: godišnjak Gradskog Muzeja Subotica: godišnjak Gradskog Muzeja Subotica: a szabadkai Városi Múzeum évkönyve. [Tanulmányok szerb, horvát és magyar nyelven] Subotica: Gradski Muzej. 202 p. Fve 1250 Ft

Sinkó Katalin: Nemzeti képtár: „emlékezet és történelem között”. [Az Annales de la Galerie nationale hongroise = A Magyar Nemzeti Galéria évkönyve, 2008. évi száma] Bp.: MNG. 235 p. (A Magyar Nemzeti Galéria kiadványai, 2009/5.) Fve 3200 Ft

FILOZÓFIA

Okkult jelenségek. Ezoterikus iskolák

Fónagy Iván: A mágia és a titkos tudományok története. [Esszé] [Hasonmás kiad.] [Miskolc]: [Hermit] 479 p. Fve 3500 Ft

Lobsang Rampa, Tuesday: Utazás az asztrálvilágba: metafizikai tanfolyam 22 leckében. [Miskolc]: Hermit. 144 p. Fve 2300 Ft

VALLÁS

Biblia. Bibliamagyarzatok

Benkő István: Lelkek találkozása: válogatott igehirdetések és írások. Bp.: Kálvin. 210 p. Kve 1901 Ft

Benkő Noémi: A szeretet üzenete: mindennapi útravaló gyermekeknek. Bp.: Oltalom Alapítvány. 407 p. Kve 4600 Ft

Spurgeon, Charles Haddon: Isten ígéreteinek tárháza azaz. A hit csekkfüzete naponkénti használatra, rövid gyakorlati magyarázatokkal. Bp.: Evangéliumi K. 383 p. Fve 1500 Ft

Zsoltárok = Tehillin. Kétnyelvű kiad., új fordítással Bp.: Makkabi. 554 p. *Magyar és héber nyelven* Kve 3927 Ft

Kereszténység. Keresztény egyházak

Mason, Mike: A házasság misztériuma: „vassal formálják a vasat”. Bp.: Harmat. 195 p. Kve 2900 Ft

Mézcseppek: bölcsességet elősegítő bibliai és a Bibliával kapcsolatos 1775 gondolat. [Aforizmák] Bp.: Evangéliumi K. 152 p. Fve 1200 Ft

Miklya Luzsányi Mónika: Isten hozott, mandulavitéz! 1. r. Sziromcsónakkal az Őszövetségen át. Kiskunfélegyháza: Parakletos. 153 p. Fve 990 Ft

Morfondr. Bp.: Kálvin. 87 p. Kve 1300 Ft

Az ökumenikus és vallásközi párbeszéd útja: hivatalos egyházi megnyilatkozások.

[Dokumentumgyűjtemény] Pannonhalma; Bp.: Békés G. Ökumenikus Int.: L'Harmattan. 178 p. (Békés Gellért ökumenikus könyvek, 1.) Fve 1901 Ft

Plus efficit ardor: a művészet értékelése Kálvin művében és a református kultúrában. Bp.: Kálvin. 246 p. Kve 2500 Ft

Nem-keresztény vallások

Hoffman, Edward: A ragyogó fény útja: zsidó misztika és modern pszichológia. Bp.: Makkabi. 177 p. (Kabbala könyvek, 6.) Fve 3261 Ft

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Szociológia. Társadalmi kapcsolatok és folyamatok. Szociográfia

Farkas Judit: Ardszuna dilemmája: reszocializáció és legitimáció egy magyar Krisna-hitű közösségben. Bp.; [Pécs]: MTA Néprajzi Kutint.: L'Harmattan : PTE Néprajz – Kult. Antropológia Tansz. 360 p. (Kultúrák keresztútján, 11.) Fve 3500 Ft

Politika. Politikatudomány

Eckhardt Tibor: Királygyilkosság Marseille-ben: Eckhardt Tibor visszaemlékezései. Bp.: L'Harmattan. 217 p. Fve 2200 Ft

Topolánszky Ádám: Lobbizás az Európai Unióban: tagállami érdekvéonyesítés a válság és az európai átalakulás útvesztőjében. Bp.: Mundus M. Egy. K. 160 p. Fve 2800 Ft

Weber, Max: Politikai szociológia: politikai közösségek: az uralom. Bp.: Helikon. 569 p. (Bertalan László társadalomtudományi könyvtár) Fve 3990 Ft

Gazdaság. Közgazdaság-tudomány

Barr, Nicholas: A jóléti állam gazdaságtana: a nagy ellátórendszerek működésének összefüggései. Bp.: Akad. K. 634 p. Fve 5900 Ft

Mészáros István: A tőkén túl. 2. r. A szocialista kritika történelmi öröksége. Bp.: L'Harmattan. 326 p. Fve 3350 Ft

Rejtett gazdaság: be nem jelentett foglalkoztatás és jövedelemelvitkolás – kormányzati lépések és gazdasági szereplők válasza. Bp.: MTA KTI. 266 p. (KTI könyvek, 11.) Fve 2500 Ft

Munkaügy

Munkaerőpiaci tőkör. 2008. Bp.: MTA KTI: Orsz. Foglalkoztatási Közalapítvány. 288 p. Fve 6000 Ft

Jog. Jogtudomány

Burrough, Bryan: Közellenségek. Szeged: Könyvmolyképző K. XV, [13], 634 p., [16] t. Fve 3999 Ft

Darázs Lénárd: A kartellek semmissége. Bp.: Complex. 416 p. Fve 6195 Ft

Polgári eljárásjog. 1–2. Bp.: Novissima. 447 + 295 p. *A két kötet egyútt* Fve 6600 Ft

Társasházi törvény: 2003. évi CXXXIII. törvény a társasházakról: 2009. január 1. Bp.: Novissima. 25 p. Fve 390 Ft

Tőhegyi Sándor: Életpályám a rendőrségen, 1969–1995: bűnügyi nyomozások Csongrád megyében. [Memoár] Szeged: Bába. 72 p. Fve 636 Ft

Hadtudomány. Honvédelem. Hadsereg

Demeter Lajos: A hazáért: „a patakokat a mi vérünk festette pirosra”: Sepsiszentgyörgy, Kilyén és Szotyor területén nyugvó 1848/49-es szabadságharcosok. [Életrajzi adattár] Sepsiszentgyörgy: Charta. 180 p. Fve 2300 Ft

Határvidék, 1762–1918. 2. [Források és tanulmányok] Sepsiszentgyörgy: T3 K. 255 p. Fve 3800 Ft

Kenyeres Dénes: Szállítórepülőgépek a magyar hadseregben, 1949–2008. Kecskemét: Szerző. 584 p. Kve 4200 Ft

Pintér Tamás – Rózsafi János – Stencinger Norbert: Magyar ezredek a Doberdó-fennsík védelmében. Bp.: Hibernia Nova : Zrínyi. 191 p. Kve 3980 Ft

Sato Hiroaki: Szamurájlegendák. Bp.: General Press. 435 p. Kve 3900 Ft

Pedagógia. Gyermeknevelés

Ajánló bibliográfia az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny témáihoz: 2009/2010-es tanévi. Szombathely: BDK. 85 p. Fve 1455 Ft

Curcubet Gabriella: Párbeszédök szülők és gyermekeik között. Bp.: Evangéliumi K. 104 p. Fve 1050 Ft

Iskolaválasztás előtt...: 2010. Bp.: Panem. 544 p. Fve 1901 Ft

Korányi Tibor: Pszichológiai és didaktikai ellentmondások az andragógia világában. [Tanulmányok] Sopron: novum Verlag. 121 p. Fve 2990 Ft

Néprajz. Etnológia. Folklor

Álmoskönyv: az álmok és az általuk hordozott üzenet. [Onga]: Pythia. 96 p. Fve 1901 Ft

Erdős Lajos mesei világa és meséi: népmesék Tyukodról. Bp.: L'Harmattan: Nyitott Kv. 209 p. Fve 2300 Ft

Kerekeske gombocská. 1. köt. Anya, gyere, játssz velem! 2. köt. Gyertek, játsszunk együtt! [Gyerejátékok, dalok, mondókák] Bp.: Covus Design. 52 + 60 p. + mell.: 1 CD *A két kötet egyútt* Kve 7236 Ft

Móser Zoltán: Névviseletek. 4. Július-augusztus: Szent Jakab hava: Kisasszony hava. [Antológia] Csikszereza: Pro-Print. 187 p. Kve 2940 Ft

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Natura Bekesiensis: 10: időszakos természettudományi közlemények. Békéscsaba: Békés M. Múz. Ig. 48 p. Fve 909 Ft

Környezetvédelem

Megújuló energiák. [Tanulmányok] Bp.: Sprinter. 229 p. Fve 3499 Ft

Vári Anna: Tiszta atomenergia?: radioaktív hulladékkezelés Magyarországon és külföldön. Bp.: L'Harmattan. 266 p. (Környezet és társadalom) Fve 2500 Ft

Matematika

Koller Lászlóné: Számoljunk! Mérjünk! felzárkóztató anyag matematikából: [felzárkóztató könyv a szakiskolásoknak]. Bp.: Holnap. 188 p. Fve 1700 Ft

Számítógép-tudomány. Programozás

Kördi Mihály: GTK+ programozás Free Pascalban. Bp.: BBS-INFO. 243 p. Fve 2490 Ft

Kőhalmi Éva – Kőhalmi Mariann Tünde: Photoshop CS4: alapok és trükkök: angol és magyar változathoz. Bp.: ComputerBooks. IX, 553 p., XIII. t. + mell.: 1 DVD-ROM Kve 6990 Ft

Kémia

Zsigmond Andrea: Általános kémiai laboratóriumi gyakorlatok. [Felsőoktatási tankönyv] Kolozsvár: Ábel K. 78 p. Fve 1500 Ft

Állattan

Kovács Zsolt: Állati emlék: egy állatbarát jegyzetfüzetéből. [Memoár] Bp.: Eri K. 143 p. Kv 3780 Ft

Merkli Ottó: A bogarak világa: Magyarország leggyakoribb bogarai. Bp.: Műszaki Kvk. 115 p. Fve 1990 Ft

ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK

Orvostudomány. Egészségügy

Orvos Gábor: Idegen méltóság: a preimplantációs genetikai diagnosztika és az emberi méltóság elve a teológia kontextusában. Bp.: L'Harmattan. 170 p. (Coram Deo) Fve 2000 Ft

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

A Könyvetet megrendelheti a szerkesztőség címén:
1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen,
vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvetet 1 évre 3960 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

.....

Általános és személyi higiéné. Mentálhigiéné

Dobson, James: Az élet küszöbén: útmutató fiataloknak egy tartalmasabb jövő felé. Debrecen: Új Remény Alapítvány. 310 p. Fve 2100 Ft

Hollis, James: Az élet második fele: [út a kiteljesedés felé]: [C. G. Jung szellemében]. Bp.: Animus. 252 p. Fve 2690 Ft

Katie, Byron – Katz, Michael: Szükségem van a szeretetre vagy mégsem? : [miként vessünk véget a szeretet és az elismerés hajszolásának?]. Bp.: Édesvíz. 289 p. (Lélekgyógyászat) Kve 3490 Ft

Szentváry Panna: Életmentő zsebaratnó. [Írások A-tól Zs-ig] Bp.: Scolar. 374 p. Fve 2850 Ft

Természetgyógyászat

Bressan, Piero – Chiej Gamacchio, Roberto: Homeopátia: szerek, receptek, kezelési javaslatok. Bp.: Kossuth. 127 p. (Egészséges életmód, 14.) (Metro könyvtár) Kve 1200 Ft

Hensel, Wolfgang: Melyik ez a gyógynövény? Bp.: Mérték K. 256 p. Fve 3999 Ft

Járművek

Randall, Martynn: Autóvilamosság mindenkinek. Bp.: Maróti. 509 p. Kve 5480 Ft

Mezőgazdaság

Növénytermesztés. Kertészet

Erckenbrecht, Irmela: A fűszerspirál építése, gondozása. Bp.: Cser K. 64 p. (Kertünk növényei) Fve 2495 Ft

Gosch, Theresia: Bogyós gyümölcsök. Bp.: Cser K. 80 p. (Kertünk növényei) Fve 2495 Ft

Állattenyésztés. Hobbiallak tartása

McBane, Susan: A lovak testbeszéde. Bp.: Totem. 208 p. Kve 2999 Ft

Vendéglátás. Szakácskönyvek

Bógrés ételek. [Nyíregyháza]: Pro-Book. 45 p. (Süssünk, főzzünk, 28.) Fve 599 Ft

Frissensültek. [Nyíregyháza]: Pro-Book. 45 p. (Süssünk, főzzünk, 29.) Fve 599 Ft

Horváth Ilona, F.: Barbecue ételek. Bp.: Totem. 111 p. Fve 498 Ft

Treuil, Eric – Erath, Birgit: Barbecue: grillezés otthon és a szabadban. Bp.: Gabo. 168 p. Kve 5980 Ft

Vegetáriánus. Menedzsment. Szervezés

Libert, Barry – Faulk, Rick: Obama : a kampányról üzletembereknek. Bp.: Akad. K. 213 p. Kve 2951 Ft

Közlekedés

Erne, Andrea – Metzger, Wolfgang: Repülőtér. Bp.: Scolar. [16] p. (Scolar mini, 1.) Kve 2250 Ft

Számvitel. Könyvvitel

Kovácsné Ámosdy Judit – Farkas Katalin – Antalóczy Emese: Könyvvitel a kisvállalkozásoknál: [fontos szakmai témák]: [megbízható tanácsok]: [gyakorlatias magyarázatok]: [jogi- és adó-morzsa] Bp.: Complex. 247 p. Fve 4200 Ft

Reklám. Híradásügy

Nagy Anikó, S. – Babucsna Tóth Orsolya – Szoleczky Emese: Mindenütt hódít: reklám a nagy háborúban: 1914–1918. Bp.: M. Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum. 103 p. Kve 2800 Ft

Élelmiszeripar

Balázs Győző: Húsok és húskészítmények: mindennapi gondolatok és hasznos tanácsok egy állatorvos gyakorlatából. Bp.: Mundus M. Egy. K. 160 p. Fve 2800 Ft

Számítástechnika. Finommechanika

Darakhshani, Dariush: Maya: 3D modellezés és animáció. Bp.: Perfact-Pro. 528 p., XVI t. + mell.: 1 CD Fve 6930 Ft

Pongrácz Pál: A hegedűről ma: hagyományok, tévelygések, távlatok: tanulmányok. Bp.: Ad Librum. 240 p. Kve 2990 Ft

Dísz tárgyak készítése. Barkácsolás. Játékkészítés

Delhez, Heike: Pillangógyöngy-ékszerek. Bp.: Cser K. 30 p. (Színes ötletek, 101.) Fve 995 Ft

Eckert-Ulrich, Jeanette: Kosárfonás. Bp.: Cser K. 30 p. (Színes ötletek, 99.) Fve 995 Ft

Hahn, Angelika: Papírrepülők. Bp.: Cser K. 30 p. (Színes ötletek, 60.) Fve 995 Ft

Koch, Sabine: Divatos kiegészítők gyöngyből: állatok, gyümölcsök és virágok Swarovski gyöngyből. Szeged: Maxim. 31 p. (Top barkácsötletek) Fve 690 Ft

Moras, Ingrid: Gyöngyszövés gyerekeknek. Bp.: Cser K. 32 p. (Színes ötletek, 100.) Fve 995 Ft

Ruh, Angelika: Ragyogó gyöngyészerek: ékszerek és kiegészítők Swarovski gyöngyből. Szeged: Maxim. 30 p. (Top barkácsötletek) Fve 690 Ft

MŰVÉSZET. SZÓRAKOZÁS. SPORT

A művészet kérdései általában. Művészettudomány

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: A művészet filozófiája. Bp.: Canticum Kft. 208 p. Fve 1925 Ft

Megmentett műkincsek 2009: [Magyar Nemzeti Múzeum – Magyar Képzőművészeti Egyetem]: 2009. 06. 26 – 09. 13. [Katalógus] Bp.: MNM. 34 p. Fve 1667 Ft

Műtárgyvédelem: 33. (2008). Bp.: MNM. 203 p. Fve 5000 Ft

Kert- és parképítés

Hagen, Peter: Kerítések, védőfalak és sövények: ötlet, tervezés, költségszámítás. [Nyíregyháza]: Elektra Kv. 79 p. (Kerttervezés) Kve 1590 Ft

Wehland, Marcel: Előkeretek, kocsiállók és tárolók: ötlet, tervezés, költségszámítás. [Nyíregyháza]: Elektra Kv. 79 p. (Kerttervezés) Kve 1590 Ft

Képzőművészet

Roca, Núria: Festészet és szobrászat. [Képeskönyv gyerekeknek] Bp.: Műszaki Kvk. 35 p. (Mi a művészet?) Fve 1280 Ft

Iparművészet, díszítőművészet, ipari formatervezés

Kharade, Ellen: Gyors és ötletes nemezelés. Bp.: Sanoma. 127 p. (Praktika könyvek) Fve 3600 Ft

Walz, Inge: Térbeli fonalgrafika: temári gömbök. Bp.: Cser K. 31 p. (Színes ötletek, 98.) Fve 995 Ft

Festészet

Gruber Béla, 1936–1963: élete és művei: his life and art. Százhalombatta: EFO. 623 p. Kve 10500 Ft

Hamilton, James: Turner és Itália : Szépművészeti Múzeum, Budapest 2009. július 15. – október 25. [Kiállítási katalógus] Bp.: Szépművészeti Múzeum. 135 p. Fve 8000 Ft

Verba Andrea: Paizs Goebel Jenő művészete. Bp.: Gondolat. 312 p. Kve 9900 Ft

Zene

Roca, Núria: Zene. [Képeskönyv gyerekeknek] Bp.: Műszaki Kvk. 35 p. (Mi a művészet?) Fve 1280 Ft

Filmművészet

Roca, Núria: Film. [Képeskönyv gyerekeknek] Bp.: Műszaki Kvk. 35 p. (Mi a művészet?) Fve 1280 Ft

Színházművészet

Faragó Árpád: Nem sírt ásnak, hanem fundamentumot: töredékek a délvideki magyar műkedvelő színházszáz múltjából, jelenéből. Zenta: VMML. 203 p. Fve 2900 Ft

Roca, Núria: Színház. [Képeskönyv gyerekeknek] Bp.: Műszaki Kvk. 35 p. (Mi a művészet?) Fve 1280 Ft

Sport

Denk, Roland: Vitorlázás. Bp.: Cser K. 143 p. (Fitten & egészségesen) Fve 2995 Ft

Fekete Kálmán – Ördögh Miklós: Ördögh Mixi: riportkönyv: az 500-as Fiattól a Lancia Integraléig. Pécs: Alexandra. 145 p., [9] t. (Autóversenyzők mesélték, 14.) Fve 1499 Ft

Papp-Váry Árpád: Mágikus márkázás: Beckham: hogyan lett egy futballistából globális márká? [Tanulmány] Bp.: BKÜF: Századvég. 143 p., XXIV t. Fve 1990 Ft

Társasjátékok. Rejtvények. Fejtörők

Jánoska Antal – Levente József – Zsigri Gyula: Rablúlt: a kártya és az utjárték története, szabályai, utilexikon. Bp.: Herz Armatura Hungaria. 72 p. + mell. Kve 4167 Ft

Jánoska Antal: Rómi és kanaszt kártyakönyv: játékszabályok és kártyás történetek. Bp.: Herz Armatura Hungaria. 82 p. + mell. Kve 4167 Ft

Sakk

Hardicsay Péter: Sakkedző: sakkszakedzői kézikönyv. Bp.: [SE Testnevelési és Sporttud. Kar] 208 p. Kve 3400 Ft

NYELV ÉS IRODALOM

Nyelvtudomány

Identitás – nyelv – irodalom: kérdések és válaszadási lehetőségek a Muravidéken és Dél-Szlovákiában. [Konferenciakiadvány] Pilisvörösvár, Dunaszerdahely: Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület: Gamma Nyelvi Iroda. 157 p. Fve 1700 Ft

Angol nyelv

Czifra Éva: Hogyan kérdezzek angolul?: [a legfontosabb szabályok és 77+1 életmentő kérdés]. [Oktatási segédlet] Bp.: Szerző. 53 p. Fve 1950 Ft

Szótárak

Doba Dóra: Német–magyar kisszótár. Bp.: Akad. K. XV, 590 p. Kve 1990 Ft

Furkó Bálint Péter: Angol túlélőszótár. Bp.: Akad. K. 442 p. Fve 2490 Ft

Német–magyar nyelvvizsgaszótár: német A1, A2, B1, B2 : [15 témakör szókincse a sikeres nyelvvizsgálóhoz]: [a legfontosabb 8500 szó A-tól Z-ig]. [Oktatási segédlet] Bp.: Akad. K. [13], 207 p. Fve 3350 Ft

Pomázi Gyöngyi: Magyar–német kisszótár. Bp.: Akad. K. XVI, 486 p. Kve 1990 Ft

Székel Győző – Nagy Arisztid: Román–magyar földrajzszótár. [Kolozsvár]: Ábel K. 178 p. Fve 1800 Ft

Irodalomtudomány

Böhm Edit: A magyar veresszaválás története. Bp.: Ad Librum. 427 p. Fve 3990 Ft

Dante a középkorban. [Tanulmányok] Bp.: Balassi. 253 p. Fve 2400 Ft

Emlékkönyv Móra Ferenc születésének 30 éves írói jubileumára : két emlékkönyv egy kötetben. Emlékkönyv Móra Ferenc születésének 30 éves írói jubileumára + Móra Ferenc emlékezete, 1879–1934. Szeged: Bába. 150 p. Fve 1336 Ft

Mészáros Tibor: Márai, a kassai polgár. Kassa: Hernád M. Lap- és Könyvkiadó. 147 p. Kve 4990 Ft

FÖLDRAJZ. ÉLETRAJZ. TÖRTÉNELEM

Honismeret. Helytörténet

A Békés megyei múzeumok közleményei: 33. Békéscsaba: Békés M. Múz. Ig. 343 p. Fve 2500 Ft

Hombár: múzeumi tanulmányok. Hódmezővásárhely: Tornyai J. Múz. és Közművel. Közp. 248 p. (Múzeumi műhely, 5.) Fve 4000 Ft

Vitek Gábor: Gárdonyi: Agárd, Dinnyés és Gárdonyi története a kezdetektől napjainkig. [Monográfia] Gárdonyi: Dinnyés: Gárdonyi Város Önkormányzata. 326 p., XVI t. Kve 3636 Ft

ELKEZDŐDÖTT AZ ISKOLA – VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT A KÖNYVTÁRELLÁTÓ BOLTJÁBAN!

A közismereti tankönyvek közel teljes választékával, munkafüzetekkel, kötelező olvasmányokkal, egyéb iskolai segédletekkel, valamint a könyvújdonságok, CD-k, DVD-k, import kiadványok kínálatával várjuk vásárlóinkat, szerződött partnereinket és minden kedves érdeklődőt. Kérjük, tekintsek meg honlapunkat www.kello.hu, illetve jöjjenek el boltjainkba! A legszelebb választékkal, kedvező árakkal és különböző akciókkal várjuk Önöket!

KÓDEX KÖNYVÁRUHÁZ ÉS TANKÖNYVCENTRUM 1054 Budapest, Honvéd u. 5. Tel.: (06-1) 428-1010

KAZINCZY KÖNYVESBOLT 6722 Szeged, Jósika u. 34/a Tel.: (06-62)-559-559

Mindig érdemes valamiért bejönni!

Földrajztudomány. Expedíciók. Útleírások. Útikönyvek

Szónyi Attila: Bulgária: útikönyv. Bp.: Dekameron. 170 p., [16] t. (Dekameron útikönyvek) Fve 4450 Ft

Útikönyvek

Wierdl Viktor: Svájc: útikönyv. Bp.: Hibernia. 95 p. (Utazzunk együtt!) Fve 990 Ft

Életrajzok. Családtörténet

Pálmay József: Székely nemesi családok. 1. köt. Háromszék vármegye nemes családjai: Abod – István. Hasonmás kiad. Sepsiszentgyörgy: Charta. XVI, 224 p. K 5990 Ft

Pálmay József: Székely nemesi családok. 2. köt. Háromszék vármegye nemes családjai: Jakab – Zsögön. Hasonmás kiad. Sepsiszentgyörgy: Charta. p. 225-494. Kve 5990 Ft

Pálmay József: Székely nemesi családok. 3. köt. Marostorda vármegye nemes családjai. Hasonmás kiad. Sepsiszentgyörgy: Charta. 144, CXI p. Kve 5990 Ft

Pálmay József: Székely nemesi családok. 4. ptköt. Udvarhely vármegye nemes családjai. Hasonmás kiad. Sepsiszentgyörgy: Charta. XX, 268, 27 p. Kve 5990 Ft

Vécsey Aurél: Késérő magyar sors: emigráció: [menekülés, honvágy, fátalalom, elfeledés, idegen földben nyugvás]. [Kecskemét]: Vagabund. 206 p. Fve 630 Ft

Művelődéstörténet

Ouædnlk, Patrik: Europeana: a huszadik század rövid története. Pozsony: Kalligram. 173 p. Kve 2200 Ft

Magyarország és a magyarság története

Csernok Attila: A valóság erejével Bp.: [Magánkiad.] 346 p., [2] t.fol., [1] t. Kve 3200 Ft

Csukovits Enikő: Az Anjouk birodalma, 1301–1387. Bp.: Kossuth. 104 p. (Magyarország története, 5.) Kve 1590 Ft

Diósi Imre: Munkaszolgálat és hadifogság, egy gyulai zsidó visszaemlékezése. Bp.: Gabbiano Print. 435 p., [3] t. Fve 2364 Ft

„Ez az ügy főltébb fontos”: a szultáni tanács Magyarországra vonatkozó rendeletei, 1559–1560, 1564–1565. Bp.: História: MTA Tört. Int. XV, 383 p. (História könyvtár, 6.) Kve 3500 Ft

Helméczy Máttyás: Újrairt történelem: 20. század első fele négy tételben: [1900–1950]: [ország-történet valóság-hűen]. Dunaharaszti: Helméczy M. 276 p. Kve 2200 Ft

Kosztai László: Válság és megerősödés, 1038–1196. Bp.: Kossuth. 112 p. (Magyarország története, 3.) Kve 1590 Ft

Szendrei László: Erdélyi vajdák és fejedelmek. [Nyiregyháza]: Pro-Book. [127] p. (Fókuszban a történelem) Kve 2990 Ft

Tóth Judit: Szent Korona, a mágikus pecsét: az apostolfeliratok titkos üzenete. Bp.: Imagent Kft. 208 p. Kve 2835 Ft

Tóth Norbert, C.: Luxemburgi Zsigmond uralkodása, 1387–1437. Bp.: Kossuth. 112 p. (Magyarország története, 6.) Kve 1590 Ft

Várkonyi Gábor: Ünnepek és hétköznapok: művelődés és mentalitás a török kori Magyarországon. Bp.: General Press. 248 p., [8] t. Fve 2500 Ft

Vécsey Aurél: Magyar tragédia: a Don-kanyar. [Kecskemét]: Vagabund. 207 p. Fve 630 Ft

Zsoldos Attila: Nagy uralkodók és kiskirályok a 13. században. Bp.: Kossuth. 104 p. (Magyarország története, 4.) Kve 1590 Ft

SZÉPIRODALOM

Abbott, Jeff: K.O. Bp.: Ulpius-ház. 430 p. Fve 2999 Ft

Állatmesék kicsiknek: [olvassunk együtt!]. Allwright, Debbie (ill.) Bp.: Fröhlich. 148 p. Kve 2750 Ft

Andrássy Lajos: Szelidebb szerelemmel: emlékek útján: Andrássy Lajos válogatott versei. Szeged: Bába. 209 p. Fve 1909 Ft

Angyal Virág – Gregus Zoltán: Lei – tár: egy találkozás krónikája. [Versek] Csíkszereda: Bookart. 141 p. Kve 2980 Ft

Arany János: Őszikék. [Versek] Csíkszereda: Pro-Print. 143 p. Kve 1500 Ft

Archer, Jeffrey: Becsületbeli ügy. Bp.: General Press. 454 p. Kve 3200 Ft

Arcok és énekek: verses antológia. Bp.: Rim Kvk. 336 p. Kve 3000 Ft

Awdry, Wilbert – Awdry, Christopher: Thomas a gőzmozdony. 11. Bp.: Egmont-Hungary. 76 p. Kve 2599 Ft

Awdry, Wilbert – Awdry, Christopher: Thomas a gőzmozdony. 12. Bp.: Egmont-Hungary. 76 p. Kve 2599 Ft

Barcs János: Tamburaszó: összegyűjtött versek, 1944–2008. Bp.: Rim Kvk. 120 p. Fve 1500 Ft

Benedek Elek: Grimm-mesék. Bp.: Eri. 55 p. Kve 2520 Ft

Berzsenyi Dániel válogatott versei. Bp.: Palatinus. 219 p. (Egy (két) hang) Kve 2600 Ft

Blanchot, Maurice: Mikor eljön az idő. [Kisregény] Pozsony: Kalligram. 94 p. (Maurice Blanchot válogatott munkái) Kve 1901 Ft

Bodó Béla: Brumi a Balatonon. Bp.: Holnap. 182 p. Kve 2100 Ft

Bodó Béla: Brumi újabb kalandjai. Bp.: Holnap. 163 p. Kve 2100 Ft

Bordiglioni, Stefano: Piroskák összeesküvése. Bp.: Móra. 141 p. (Pöttyös könyvek) Kve 1691 Ft

Bosnyák Mária, M.: Mint levél a szélben. Sopron: novum Verlag. 318 p. Fve 3750 Ft

Cabot, Meg: A neveletlen hercegnő naplója. 1. Bp.: Ciceró. 257 p. (Tök jó könyvek) Fve 1990 Ft

Carducci, Giosuè: Ritmusok és rímek = Rime e ritmi. [Versek *magyar és olasz* nyelven] Bp.: Eötvös J. Kvk. 137, [12] p. (Eötvös klasszikusok, 94.) Fve 1776 Ft

Chevalier, Tracy: A hölgy és az egyszarvú. Bp.: Geopen. 291 p. Fve 2990 Ft

Chevalier, Tracy: Leány gyöngy fülbevalóval. Bp.: Geopen. 247 p. Fve 2990 Ft

Christie, Agatha: Ház a sziklán. Bp.: Európa. 255 p. (Európa krimi) Kve 2200 Ft

Clarke, Arthur C. – Baxter, Stephen: Elsősülöttek. Bp.: Metropolis Media. 379 p. (Időodisszeia, 3.) (Galaktika fantasztikus könyvek) Fve 2990 Ft

Cole, Kresley: Vámpíréség. Bp.: Ulpius-ház. 438 p. (Halhatatlanok alkonyat után sorozat, 1.) Fv 3499 Ft

Delinsky, Barbara: Szeretóm, Pete. Bp.: Gabo. 529 p. Fve 1990 Ft

D'Orta, Marcello: Disznóból nem lesz grófkisasszony: nápolyi gyerekek új fogalmazásai Marcello D'Orta tanító gondozásában. [Humoreszkek] Bp.: Európa. 128 p. Kve 2500 Ft

Dumas, Alexandre: A régens lánya. Bp.: Palatinus. 402 p. (Romantikus klasszikusok) Fve 3200 Ft

Édesanyámnak. [Aforizmak] Bp.: General Press. [92] p. Kve 1100 Ft

Erdélyi szép szó 2008. [Antológia] Fekete Vince (szerk.) Csíkszereda : Pro-Print. 381 p. Kve 2800 Ft

Faragó Attila: A nyomorék: drámák és hangjátékok.. Zenta: VMML. 133 p. Fve 1901 Ft

Feleségemnek. [Aforizmak] Bp.: General Press. [92] p. Kve 1100 Ft

Fischer, Gisela – Jentner, Edith: Vidám állattörténetek kicsiknek. Bp.: Fröhlich. 141 p. Kve 2750 Ft

Fowler, Karen Joy: A Jane Austen könyvklub. Győr: Laurus. 302 p. Fve 2780 Ft

Gaál Kálmán: Csatárlánc. [Nyiregyháza]: Pro-Book. 266 p. Kve 2490 Ft

Golding, William: A skorpióisten : három kisregény. A skorpióisten + Klonk Klonk + A rendkívüli követ. Bp.: Európa. 205 p. Kve 2500 Ft

Griffin, W. E. B.: Az elnök embere. 2. kv. A tús. [Debrecen]: Gold Book. 446 p. Kve 2999 Ft

Hitka Anita: Aforizmak és grafikák. Bp.: Hungarovox. 134 p. Fve 1600 Ft

Jarpe, Matthew: Szabadesés rádió. Bp.: Agave Kv. 310 p. Fve 2680 Ft

Jewell, Lisa: Vince és Joy: egy életre szóló szerelem története. Bp.: Ulpius-ház. 541 p. Fve 3499 Ft

Juhász István: Az elszabadult léghajó utasai: regényes utazás a kamaszkor tájai fölött. Bp.: Hungarovox. 171 p. Fve 1700 Ft

Kisfiámnak. [Aforizmak] Bp.: General Press. [92] p. Kve 1100 Ft

Klimmeron, Aimen: Káma Púra: a gyönyörök városa. Bp.: Ad Librum. 476 p. Fve 3990 Ft

Komlós József: A Diana gyilkosság. [S.I.]: [s.n.] 229 p. Fve 1490 Ft

Kós Károly: Az országépítő: történeti regény. Kolozsvár: Polis. 294 p. (Remekírók diákkönyvtára) Fve 1800 Ft

Krentz, Jayne Ann: Ha leszál az éj. Bp.: Európa. 372 p. Kve 3000 Ft

A legkisebb babakönyv. [Aforizmak] Bp.: General Press. [92] p. Kve 1100 Ft

Lindsey, Johanna: A Malory család. 5. Mondd, hogy szeretsz. Bp.: Gabo. 447 p. Fve 1990 Ft

Lindsey, Johanna: A Malory család. 6. Ajándék. Bp.: Gabo. 297 p. Fve 1990 Ft

Lloyd, Ann: Semmi kétség, én nyerek! Bp.: Egmont-Hungary. 118 p. (Hannah Montana, 12.) Fve 1699 Ft

Lo, Wayne – Ostrander, John: A Taloraan széllóvasai. Bp.: Egmont. 91 p. (Képregénykönyv, 3.) Fve 1499 Ft

Lőrincz L. László: A megfojtott viking mocsara. Bp.: Gesta. 279 p. (Leslie L. Lawrence életmű-sorozat) Kve 2500 Ft

Macomber, Debbie: Rokoni alapon. Bp.: Harlequin. 269 p. (A New York Times sikerszerzője) Fve 1595 Ft

McNaught, Judith: Összetört idill. 1. Bp.: General Press. 391 p. Kve 2290 Ft

Meinardus, Elke: Tarka-barka állatmesék. Bp.: Fröhlich. 141 p. Kve 2750 Ft

Micimackó első napja az iskolában. Bp.: Egmont-Hungary. 32 p. (Micimackó hasznos tanácsai, 1.) Kve 2399 Ft

Micimackó orvoshoz megy. Bp.: Egmont-Hungary. 32 p. (Micimackó hasznos tanácsai, 3.) Kve 2399 Ft

Micimackó rosszat álmodik. Bp.: Egmont-Hungary. 32 p. (Micimackó hasznos tanácsai, 2.) Kve 2399 Ft

Mikszáth Kálmán: A tót atyafiak + A jó palócok. [Két elbeszélés] Bp.: Nemzeti Tankvk. 234 p. (NTK-klasszikusok) Fve 890 Ft

Moor, Margriet de: Kreutzer-szonáta. Bp.: Európa. 159 p. Kve 2000 Ft

Móra Ferenc: Szeptemberi emlék: novellák, emlékezősek. Kolozsvár: Polis. 239 p. (Remekírók diákkönyvtára) Fve 1800 Ft

Navarro, Julia: Az agyagbiblia. Bp.: Kiss J. Kvk. 467 p. Fve 3290 Ft

Nógrádi Gábor: Segítség, ember! [Humoreszk] Bp.: Móra. 187 p. Fve 2390 Ft

Oldfield, Jenny: Az indián musztáng. Pécs: Alexandra. 141 p. (Félhold farm, 7.) Fve 999 Ft

Örkény István: Tóték + Macskajáték. [Két dráma] Bp.: Palatinus. 199 p. Fve 1390 Ft

Pearse, Lesley: Emlékek: [nem rejthetsz el a szerelem elől]. Bp.: Ulpius-ház. 551 p. Fve 3999 Ft

Perry, Tasmina: Örökösnök: [csábítás, gazdaság, titok, bűn]. Bp.: Ulpius-ház. 766 p. Fve 3999 Ft

Putney, Mary Jo: Tánc a szélben. Bp.: General Press. 405 p. Kve 2290 Ft

Reyersbach, Hans Augusto: Kíváncsi Gyurka: a bajkeverő majom. Bp.: Kalligráf Kvk. 56 p. Kve 1990 Ft

Roberts, Nora: Hawkins-völgy: Völgy-trilógia 2.Bp.: Gabo. 351 p. Fve 1990 Ft

Roberts, Nora: Vértestvérek: Völgy-trilógia 1. Bp.: Gabo. 353 p. Fve 1990 Ft

Scieszka, Jon: Tomboló-romboló. Bp.: Egmont-Hungary. [34] p. (Dömperváros) Kve 1999 Ft

Selyem Zsuzsa: Mire vársz. [Elbeszélések] Csíkszereda: Bookart. 146 p. Kve 2980 Ft

Sparks, Nicholas: Mindig van holnap. Bp.: General Press. 351 p. Kve 2800 Ft

Stark, Richard: Parker és a Szindikátus + Parker és a szájré. Bp.: Agave Kv. 134, 137 p. (Parker sorozat) A két rész hátlapjával egybekötve Fve 2680 Ft

Szabó Róbert Csaba: Kutyák birodalma. [Elbeszélések] Csíkszereda: Bookart. 181 p. Kve 3290 Ft

Szepes Mária: Pöttyös Panni: csupaszín. [Gyermekregény] Bp.: Móra. 56 p. Kve 2490 Ft

Tersánszky J. Jenő: Misi Mókus kalandjai. [Mese] Bp.: Holnap. 107 p. Kve 2300 Ft

Teuton, Atrox N.: Az elátkozott grófság. Bp.: Ad Librum. 400 p. Fve 3290 Ft

Tormay Cécile: Az ősi küldött. A csallóközi hatyú + A túsó parton + A fehér barát. [Regénytrilógia] Szeged: Lazi. 547 p. Kve 3200 Ft

Unti Ildikó: A vágy hatalmában: erotikus levelek = Dans la possession du désir: correspondance érotique. Bp.: World B.P.I. Bt.: Novella. 249 p. *Magyar és francia nyelven* Fve 1990 Ft

Updike, John: Az eastwicki boszorkányok. Bp.: Európa. 413 p. Kve 2900 Ft

Van Vogt, Alfred Elton: A nulla-A világa. Bp.: Agave Kv. 178 p. Fve 2480 Ft

Wagner, Richard: Ingóságok: regény. Csíkszereda: Bookart. 300 p. Kve 3890 Ft

White, Stephen: A halál órája. Bp.: General Press. 356 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft

Winslow, Don: Bobby Z halála és élete. Bp.: Agave Kv. 226 p. Fve 2580 Ft

Wood, Barbara: Haragos istenek. Bp.: Móra. 352 p. Kve 2790 Ft

Zelazny, Roger: A fény ura. Bp.: Agave Kv. 240 p. Fve 2580 Ft

A hit esztétikus tapasztalat

Tanulmánykötet Kálvin és a művészet kapcsolatáról

Évszázados vád, miszerint a helvét reformátusok megvetik a művészetet, a művészetnek számukra nincs létjogosultsága a templomban. „Pius efficit ardor” – hozzávetőlegesen így fordíthatjuk: „Megteszi a kegyes szenvedély” – idézi fel a tanulmánykötet címe Kálvin egyetlen fennmaradt versének sorát. Magyarul az isteni vágy teremti bennünk azt, amit alkotunk. Kálvin esztétikája azt bizonyítja, hogy nem volt művészetellenes. A műfajokat redukálta, de komolyan vette. Dr. Békési Sándor a Károli Gáspár Egyetem Hit-tudományi Karának dékánja, a könyv szerkesztője elmondta, hogy a Kálvin Kiadó a nagy reformátor születésének 500. évfordulóján számos kiadvánnyal ünnepel.

■ – **Az előszóban azt írja, a kötet célja, hogy megcáfolja azt az évszázadokra visszanyúló elképzelést, amely szerint a kálvinisták képprombolók és művészetellenesek lennének.**

– Ez is benne van. Már száz évvel ezelőtt, 1909-ben történt egy kísérlet arra, hogy leszámoljanak ezekkel az előítéletekkel, de semmi nem változott, a nézetek makacsul tartják magukat a mai napig.

– **Ezért tartották fontosnak a kötetet?**

– Az évfordulóra létrejött egy Kálvin Bizottság, aminek az a feladata, hogy rendezvényeket szervezzen, támogassa az évfordulóval kapcsolatos kiadványok megjelenését. Egészen 2014-ig megvan a programunk, miket szeretnénk publikálni. A kiadványok sorában helyet kapnak Kálvin művei új fordításban, és a le nem fordított művek, például néhány kommentár. Nagyon izgalmasak, magán- és hivatalos levelei egyaránt vannak köztük. Az első világháború előtt megjelent egy kiadvány Kálvin és az asszonyok címmel, később kiadták a fiatalkori leveleit is. E kettőn kívül semmi nem olvasható magyarul, úgyhogy van mit pótolni ezen a téren is. Az Intitutiót szintén szükségessé vált újrafordítani, ma egy 100 éves kiadást használunk, ami régies nyelvezetével eltávolítja az olvasót a szöveg lényegétől. Azt mondhatjuk, jobban megérti, aki latinul olvassa, mint aki magyarul. Persze nem egyszerű találni olyan fordítót, aki jó latinus, jó teológus, érti Kálvint és a mai kornak megfelelő nyelvezettel, szép magyarsággal képes tolmácsolni. Kiadták Kálvin – magyar szerző által írt – életrajzát, és több Kálvin monográfiát külföldi szerzők tollából. Az évfordulóra készült két tanulmánykötet is az egyik dogmatikai, a másik esztétikai szempontból vizsgálja Kálvin munkásságát. Az első Kálvin teológiai, etikai vonatkozásait tárgyalja főleg a Debreceni Hittudományi Egyetem kutatóinak részvételével. A másik kötet pedig – amit itt bemutatunk – Kálvin és a művészet kapcsolatát elemzi a mai kutatások tükrében.

– **Milyen szempontokat kerestek Kálvin művészeti nézeteinek elemzésekor? Szó esik itt poézisról, művészettörténetről, képzőművészetről, zenéről...**

– A Károli Gáspár Egyetem Hittudományi Karán működik a Szent- Molnár Albert Egyházművészeti Intézet, amelynek tanárai és kutatói írták a tanulmánykötetet. Nem összefoglaló műre törekedtünk, azt kívántuk megmutatni, hogy a különböző tudományágak művelői mit kutatnak most Kálvin munkájában.

– **Milyen hozadéka, felfedezései vagy eredményei lettek a kötetnek?**

– A zenetörténet területén Dávid István cáfolta azt az évszázados legendát, hogy Kálvin kidobta volna az orgonát a templomból és

kitiltotta volna a zenét. Igaz, minden olyan formáját (például a többszólamúságot) kárhóztatta, ami a szövegről elvonja a figyelmet. A képzőművészet terén igaz, hogy a szárnyas oltárokat kivetette a templomból. Azt vallotta: az ábrázolások falként emelkednek az ember és a közvetlen istentapasztalat közé. Kálvin az esztétikumot a teológiába építette be, úgy vélte, hogy a közvetlen a teremtésből is lehet istentapasztalatra jutni a természet szépségére történő rácsodálkozással. A történelmi tapasztalat is elvezethet az Isten akaratának megismerésére, de legvilágosabban a Szentírás az, amiben a közvetlen isteni kijelentés megjelenik,

ennek segítségével már a természetben és a történelemben is jobban lehet olvasni. A Szentírást tartotta teológiájának alapjául, mint protestáns, ő is a sola scriptura elvét vallotta. De művészetre vonatkozó szigorúsága csakis az istentisztelethez korlátozódott.

– **Többen és többször hangsúlyozzák, hogy a művészeti alkotások a reformáció korában a templomból a polgári családok otthonaiba és intézményeibe kerültek és olyan új műfajok fejlődtek tökélyre mint a tájképfestészet, a csendélet és tájbrázolás vagy a portréfestészet.**

– Szekularizálódott a művészet. A reformáció nem tüntette el a művészetet, hanem létrehozott egy új református kultúrát. Magyarországon is ez történt, csak hazánk azért nem jó példa, mert a három részre szakadt országot egyként gyötörték a törökök és a Habsburgok, a folytonos háborúskodások nem kedveztek az új művészetek felvirágzásának. Van egy tanulmány például a kötetben a bekecsi templom istentiszteleti rendjéről, ami azért érdekes, mert ugyan a templom elpusztult, de Szent Molnár Albert könyve megőrizte a belső elrendezéseket. A bekecsi templom azt is megmutatja, hogy a templomból kikerülnek a képek, helyükre pedig bibliai idézetek, feliratok kerülnek, illetve festett, faragott padosorok, stallumok lesznek a díszített felületek. Néhány régi református templomban követhetők még az évszázados rétegek: a gótikus falfestményeket lefestik, de még nem fehérre, hanem virágos motívumokkal és a Szentírásból vett idézetekkel díszítik. Csak a klasszicizmus korában válik fehér falúvá a református templom. A gyakorlati teológia, a gyülekezetek a mai napig talán nem is gondolnak arra, hogy az eredeti református templom színes volt. Kimutatható a muszlim hatás is. Ahogyan a mohamedánoknál, a reformátusoknál is tiltott volt az emberábrázolás, helyette ornamentális díszítést használtak mindkét helyen. Erdélyben a templomokban megjelentek a szőnyegek, nem egy helyen ma is szőnyeggel, vagy hímzett feliratokkal díszítik még a falakat is. Teológiailag ez a színes, vidám belső a paradicsomábrázolást kívánta megjeleníteni. Fontos lenne az esztétikai teológia bevezetése Magyarországon éppúgy, mint a nyugati teológiában, amely által új látásmódot nyerne a teológia. A művészet ugyanis szerves része a teológiának. Mert a kultúra az egyház formája, az egyház pedig a kultúra tartalma. Ha nincs kultúra, akkor baj van az Isten és ember közötti viszonyal.

Szénási Zsófia

Pius efficit ardor. A művészet értékelése Kálvin művében és a református kultúrában

Szerkesztette: Békési Sándor, Kálvin Kiadó, 248 oldal, 2500 Ft

„Itt van a város, vagyunk lakói”

■ Ígéretes, mi több sikergyánús sorozatot indított útjára a Fekete Sas Kiadó: budapesti kultúrtörténeti séták hosszú sorára invitálja olvasóit abból a jogos feltevésből kiindulva, hogy a *vanderful* magyar főváros patinás, kiglancolt és/vagy lepusztult (udvariasabb megfogalmazásban: elhanyagoltan ódon) tájai és házai hallgatóan őrzik a csodát, a város és az ország izgalmasság, felemelő, vagy szánalmasan kiszűrt történetét, a mindenkor megörögzött városlakóknak a városhoz, röghöz kötöttségét vagy éppenséggel örök bolyongását kerületről kerületre, házról házra. S hogy mindez a néma szépség és kín és küzdelem elmondható, mert korábbi emlékezőségekből, már megszületett könyvekből, falakra ünnepélyesen kitett (s időszakonként megrongált, elpusztított) emléktáblákból, szobrokból, valaha friss újságok tengermélyéből összeszedhető, összefoglalható, vagyis a némán emlékező urbánus táj, a kősvatag, az utca, a tér, a ház megszólaltatható.

Kevésbé emelkedett stílusban: a nemzetközi turizmus kedvelt Budapestje – amely mostanság sok okból ugyan nem éppen a legfrekvenciáltabb idegenforgalmi célpont a világban – a „kötelező” látónivalók letudása után még azoknak is temérdek kincset, titkot, tudni- és ámulnivalót (fontosat vagy „csak” érdekes érdektelenséget) rejt, akik egyébként jól (vagy azt hiszik, hogy jól) ismerik a várost. Az ő nevükben is, mintegy gyászfőhajtsásként is dúdolhatom *csehtamást* („Itt van a város, vagyunk lakói”), s velük, e városért rajongó, közben tőle folyamatosan szenvedő – elvágyni is csak a visszavágás megerősítendő élménye miatt elvágó lakókkal – indulok újra és újra felfedező körút(ak)ra. Manapság, sajnos, egyre gyakrabban csak virtuálisan: könyvtárakban, levéltárakban, mániákusan építgetett magánarchívumomban, s egyre többször: interneten.

Mint tettem legutóbb az *Andrássy út* címet viselő „kultúrtörténeti guide” esetében is. Mivel is köszönhetne be egy ilyen, a kötet utószava szerint legalább 6 részesre tervezett (séta)sorozat indító kötete, mint a 2002-ben a világörökség részének nyilvánított, az ország főutcájának, az egyetlen magyar avenue-nek nevezett, legkeskenyebb részén is minimum 32 méteres (ám másutt, az Oktogontól kifelé 43 méterre is kiszélesülő) sugárút történetével. Attól függően, hogy az első, avagy a teljes, 2,2 kilométeres út átadását fogadjuk el mérvadónak, 133 vagy 124 év történelme tekint le ránk az Andrássy útról, amely rövidebb-hosszabb időn át viselte a Sugárút, a Sztálin út, a Magyar Ifjúság, a Népköztársaság útja nevet is. S ha ehhez hozzáteszük – ahogy azt bevezetőjében a várostörténet mai nagyasszonya, Saly Noémi is teszi –, hogy az Andrássy út által metszett két nagy tér, az Oktogon és a Körönd is többször váltott nevet (az előbbi volt Nyolcszög, Mussolini és November 7. tér, az utóbbi „csak” Hitler és Kodály névvel bővült), már megérint minket a történelem fuvallata. S bár ebben az új kötetben történeti adalékok garmadája szerepel, a 11 szerző – a sorozat (szűkítő) címéhez igazodva, valóban elsősorban a kultúrhistoriára fókuszál. A mai Andrássy úton körülbelül másfél száz, mellékutcain, ha csak a bekukkanthatóságot számítjuk (ahogy azt a kötet is teszi) legalább 1500 épület található, ezekből választott ki a Fekete Sas csapata negyvenet. Negyven ház körüli valóságos és virtuális séta,

negyven „szócikk” idézi meg a vidéket, meséli el a nevezetes útszakasz változatos történetét, használóinak, a nevezetes városlakóknak életét, a városkörnyékhez való kötődését, viszonyát. (A sor az Andrássy utat létrehozó régi és új arisztokrácia potentátjaival, a Pallaviciniekkel vagy az első magyar zsidó képviselővel, Wahrmann Mórral nyitható, a múzeumalapító Ernst Lajossal, a talán leg híresebb kávéház, a Japán megálmodójával, Krasznér Menyhérttel, a sugárút mentén (is) albértelteskedő József Attilával, a Köröndön lakosztályt elfoglaló Kodály Zoltánnal folytatható, s – talán – Pilinszky János költővel zárható.) A szócikkek szerzői tobzódhatnak és élvezkedhetnek: hivatalból nyithatnak be egyébként zárt kapukon, vehetik szemügyre a csodás (ám nemritkán a régit elpusztító, szerencsésebb esetben annak új funkciókat megjelölő) felújításokat, fedezhetik fel az ismert épületek kevésbé ismert részleteit, ujjonghatnak egy-egy megmenekült falikút láttán, bűvárkodásukkal pedig olvasókat kápráztathatnak el, és – ahogy ez velem történt – készíthetnek további kutakodásra.

Ennek alapján gondolom, pazar, kézbesimuló kis könyv ez, apóbb szeplőkkel. Azon nem érdemes fennakadni, hogy az egyes írások között minőségi különbségek vannak, egy sokszerzős munka esetében ez, mondhatni, természetes. Az azonban már inkább a szerkesztőnek róható fel, hogy ugyanaz a szerző, nevezetesen Gergics Flóra írta meg az egyik legiskolásabb dolgozatot (*József Attila albértelése*), miközben ugyanő jegyzi a – szerintem – legszínvonalasabb és legjobban összefogott házismertetőt (*A Jókai-Fesztivál-villa*), amely irodalom- és képzőművészet-történeti adalékai mellett igen megkapó olvasmány is.

Az ismeretek és érdekességek tárházának az ilyen népszerű-tudományos kötetek leginkább a minősíti, mennyi a benne hagyott tévedés, mennyit villant fel a kérdések körüli vitákból, s hogy mennyire használja fel a szaktudományok újabb és újabb megállapításait. Azt vélelmezem, hogy az Andrássy út című guide ebben is példát mutat, nyilvánvaló tévedést csak mutatóba találtam, legfeljebb a felhasználó – vagyis a további kutatáshoz ajánlott – irodalomjegyzéket érheti kifogás, merthogy a lajstromból azért alpművek hiányoznak (csak kettőt említve: a *Budapest utcanev-lexikona* vagy Gerő András Millenniumi emlékművéről szóló tanulmánya). S mert a jó könyvek láttán, olvasván az ember telhetetlen, azt kívánom magunknak, mint jövődől olvasóknak, hogy a tervezett Belváros, Józsefváros, Újlipótváros, Krisztinaváros és a Vár séta-kötetekhez a Fekete Sas kapjon valamivel több támogatást, mely által valamennyi szócikket úgy lehetne illusztrálni, ahogy ebben a mostaniban például a *Párisi Nagy Áruház* című fejezetet.

Murányi Gábor

Andrássy út. Budapesti kultúrtörténeti séták I. (Szerkesztette Fazakas István, bevezető Saly Noémi, fotók: Surányi J. András. Szerzők: Balázs Kata, Bíró Ferenc, Fazakas István, Gergics Flóra, Néráth Mónika, Roszinszky Bella, Surányi J. András, Szabó Ferenc, Székely Ilona, Székely Sz. Magdolna.) Fekete Sas, 246 oldal, 3200 Ft

Könyvet olvasni idő- és térbeli utazás

Interaktív könyvek 3 év alattiaknak

■ A Reader's Digest elsőként ismertetett két kiadványa, a *Falusi hangok* és *Számoljunk együtt!* szándékában és kivitelében is rokon: és (leginkább a még olvasni nem tudó), de a (keménytáblás) könyvet (lepeorellót) már szívesen lapozgató kicsiknek szól. Tehát valószínű, hogy a bennük közölt kis versikéket fel kell nekik olvasni, ám a szép képekben önállóan gyönyörköd(het)nek. No, és ami a lényeg, mindezek mellé kapnak még valamit: játéklehetőséget. Az első kötetben lovak, kismalacok, tehénké, birkák, kacsák láthatók színes fényképeken (anyaállatok kicsinyükkel-kicsinyeikkel), a könyvek bal oldalán, míg az ellenkezőn külön tokban mellékelt figurákat lehet a helyükre illeszteni. Ha a kirakós megfelelő darabja a helyére talált, akkor azonnal felhangzik az adott állat hangja, tudniillik az egészhez tartozik egy elemes kis szerkentyű, amely megszólaltatja az ábrázolt jószágokat – és még „a jó öreg farmer, Old McDonald” dala is felhangzik.

„Hangos kirakós” a *Számoljunk együtt!* is. Itt egy vidám kiskutya, két kismacska, három kiskutya, négy fekete cicus, öt kutyuska szerepel. Azaz a gyerekek 1-től 5-ig megismerkedhetnek a számokkal, élvezhetik a szép fotókat, és ha a puzzle-darabok a helyükre kerülnek, ezek az állatok is megszólalnak, és felhangzik a *Ha jó a kedved* c. dal. (Utóbbi kötetet írta: *Pamela Pia*. Illusztrálta: *Jill Muller*. Mindkettőt fordította: *Falcsik Mari*.)

Ismeretek a kicsiknek

„Ma reggel valami furcsa dolog történt. Bementem a konyhába és...micsoda meglepetés ért! Az edények életre keltek... Odajöttek hozzám, meghajoltak és így üdvözöltek: – Jó reggelt, Hami! Készítettünk neked finom reggelit. – Bizony tátva maradt a szám. Olyan csodás illat terjengett, hogy még Gaszton, a hihetetlenül torkos cicám is megnyalta a száját. Leültünk és együtt megreggeliztünk. – Hami, honnan vannak a finomságok, amiket bennünk főzöl meg? – kérdezte a még meleg Serpenyő. – Jó kérdés! – válaszoltam. – Menjetek és készülődjétek: ma kirándulni megyünk... ellátogatunk a finomságok világába.” – Így kezdődik Agostino Traini remekült illusztrált

képeskönyvében a címszerplő, *Hami* beszámolója. A kis szakács tehát elindul barátaival, Serpenyővel, Lábossal és Szűrővel (és persze Gasztonnal), hogy megtudják, hol teremnek a gabonafélék, a gyümölcsök, (hogyan termesztik őket), honnan „kapjuk” a mézet, a kávé, a csokoládét, melyek a legismertebb és legfontosabb zöldségek, mi a szerepe a sónak, cukornak és az olaj-

nak a táplálkozásunkban, aztán a tejről és a belőle készült tejfölről, tejszínről, vajról, joghurtról és sajtról esik szó. Persze nem maradnak ki a halak (kagylók, rákok – legyen az friss vagy konzerváru), és az utolsó fejezet a húsról szól: a háziállatokról és vadállatokról (azok tenyésztéséről és a vadászatról, illetve feldolgozásukról). Legeslegvégül *Hami* képeket mutat barátainak (mintegy ismétlésül), vajon mennyire figyeltek kirándulásuk során. (Fordította: *Ujlaky Judit*.)

A 7., 8. és 9. kötetrel folytatódik a *Mi micsoda junior sorozat*, amelynek lényege, hogy rövid ismertetőkön kívül rejtvényeket, játékokat és felhajtható kukucskálókat tartalmaz. Néhány izgalmas kérdés a *Sabine Stauber* írta, *Esther von Hacht* illusztrálta *Földünk* c. kötetből: Mennyi idős a Föld?, Miért tudunk a Földön élni?, Miért van nappal és éjszaka?, Miért van veszélyben a Föld? S hogy a rejtvények közül is idézzek egyet: mennyi idő alatt tudnánk gyalog megkerülni a Földet az Egyenlítő mentén (a Föld kerülete 40.000 km)?

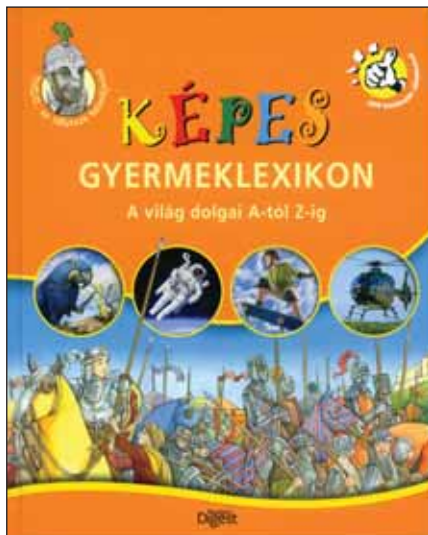
Lőrincz gazda gazdaságáról („farmjáról”) és családjáról szól lényegében a *Háziállatok* és növények gazdaságban c. kötet. Milyen állatokat tartanak, tenyésztenek a gazdaságban és még milyenek élnek ott, milyen tennivalók vannak a földeken, milyen gépekkel dolgoznak – többek közt ilyen kérdésekre kapunk választ. Különösen a városi gyerekek számára lehet érdekes, újszerű a téma. De az utolsó fejezet arról szól, mi nem terem meg nálunk, Európában? A szójabab Észak-Amerikából, a kakaó Dél-Amerikából, a rizs Ázsiából kerül az asztalunkra. A legtöbb kölest Afrikában termesztik. Ausztrália a nagy birkafarmjairól híres. Innen tehát sok birkagyapjú származik. (Írta: *Ina Lutterbuse*, *Eva Dix*. Illusztrálta: *Esther von Hacht*.)

„Az emberek már évszázadokkal ezelőtt arról álmodoztak, hogy egyszer úgy tudnak majd repülni,

mint a madár – ” olvashatjuk a *Repülőtér* c. kötetben. Kezdetben hőlégballonnal tudtak az emberek a levegőbe emelkedni, az első repülőgépeknek nem volt motorjuk, a Wright-testvérek 1903-ban építették meg az első motoros gépet. Az 1930-as években zeppelinek, hidrogénnel megtöltött léghajók közlekedtek. Ma már mindennapi dolog, és az autónál, vonatonál, (motor)biciklinél stb. sokkal veszélytelenebb repülővel közlekedni. *Sabine Schuck* könyve csupán egy rövid fejezetben foglalkozik a repülés történetével: inkább arról szól, mi történik a repülőtéren, a hangárban, hogy néz ki a repülőgép belseje, a pilótafülke. Mindezt abból az alkalomból tudhatja meg a kis olvasó, hogy Peti és Zsófi a szüleikkel hamarosan repülővel fognak nyaralni menni. (Illusztrálta: *Daniela Pohl*. Mindhárom kötetet *Rónaszegi Éva* fordította.)

Thilo időutazása

Thilo, aki már számtalan gyerekkönyvet írt, most egy különleges találmánnyal készült el: egy egyszemélyes időgép áll a műhelyében. Nem tarthatunk vele, mondja, de nyomban megvigasztal bennünket azzal, hogy a könyv is egyfajta időgép. „Egy lexikon nem más, mint egy hiper-szuper-ultra időgép” – állítja, s én hiszek neki. Thilo tehát időutazásra indul: többek között a vikingekhez, az ókori rómaiakhoz, a középkori lovagok közé, a kőkorszakba, aztán a kalózok közé, az indiánokhoz. De ennek a lexikonnak mégiscsak az a lényege, hogy sok mindent megtudhatunk belőle a világról, a természetről, az emberről és környezetéről, a művészetekről, a kultúráról és a technikáról, csak a megfelelő címszót kell felütni az „abécé”-től a „zsonglőr”-ig. A szöveges magyarázatokat fényképek és rajzok egészítik ki. Ám ezenkívül vannak keretes írások is a kötetben (ezek egy része kérdés). Egyébként Thilo beköszöntője után nyomban minden olvasót eligazít a (szakember) szerzőgárda: hogyan használjuk ezt a több mint 1200 címszót, több mint 800 fotót és grafikát tartalmazó, általános iskolások számára készült *Képes gyermeklexikont*. (Fordította: *Gyulay Zoltán*.)

Zsófi választása, Ambultan küldetése

„Kedves Naplóm! Ha lenne egy tündér, aki három kívánságomat teljesítené, akkor a következőket kívánnám: 1. szűnjön meg az erőszak a Földön, 2. legyen szexbomba, 3. aki rejtélyes és titokzatos. Mert... annyira szeretnék végre igazi nő lenni.” Talán ez a legfontosabb bejegyzés, amire Mészáros Zsófi sorai közül felfigyelhetünk. A tizenhét éves lány eléggé elégedetlen magával: alig 160 cm magas, szemüveges (vagy kontaktlencsét visel), olyan alkat, hogy sokáig fiúnak nézték, ráadásul gyógycipőt kellett viselnie. Amúgy normális családban nőtt fel, különösen a nagyit szereti, és van egy jó barátja, Kati, aki csinos és még vigasztalja is, mégis érthető Zsófi problémája: Igazi Nő akar lenni

végre! És akkor...hirtelen dilemma elé kerül, tudniillik feltűnik egy Gusztáv nevű nagyon helyes, okos, jópofa, egyáltalán nem erőszakos fiú, aki beleszeret. A lány viszonzozza a srác érzelmeit, csak hogy újra találkozik Szücsivel, előző szerelmével, aki már egyetemista és egészen más típus, mint Gusztáv, viszont komolyan gondolja, hogy komolyan folytatni kellene, amit – ki tudja miért – abbahagytak. Vagyis a népszerű író *Engem szeress* c. regénye lényegében arról szól, hogy Zsófinak választania, véglegesen döntenie kell (miután sokáig párhuzamosan jár a két sráccal). Az új külsővel 2. kiadásban megjelent regény napjaink ifjúságának nyelvén szól és nagyon is valós helyzetet ábrázol...

Ambultan utazása küldetés. Csak az a kérdés, az ifjú miféle nehéz és veszélyes útnak vág neki, és miért. Kiss Attila két korábbi regénye, az *Altináj* és folytatása, a *Medveszív* sokkal inkább nevezhető történelmi regénynek, mint ez. Előbbiben Csábán, a Don–Donyec vidéki pusztában ezer évvel ezelőtt élt, Keszi törzsbéli pásztorfiú történetét meséli el. A második részben Csábán hűséges lova hátán szembeszáll a népét fenyegető veszéllyel – hiszen benne is, akár csak ugor őseiben a medveszív dobog. A szerző legújabb műve többretegű mű, amelyből recenzius csupán a címhez tartozó (azt értelmező) részt emeli ki. Vagyis: *Ambultan küldetése* az, hogy megszerezze a hosszú élet, itt inkább az életben maradás írájt rejtő virágot, az aruvát. *Ambultan szerelmét*, Húmajt kígyó marta meg, időben hozzá kell jutni a gyógyírhoz, amely messze, a Kék Hegyek vidékén terem. (A lány apja

egyébként jöttmentnek nevezi *Ambultant*, vagyis nem akarja neki adni a lányát.) Hősünket útja során többször foglyul ejtik, megkínózzák, de ő nem hátrál meg, megőrzi hidegvérét... Az író könyve utószavában nem véletlenül hívja fel az olvasó figyelmét arra: *Ambultan*, *Ilm* vagy *Jima* világa „nem ezen a földön található.” Sokkal inkább mitologikus meséről, példázatról van szó ebben a könyvben, mintsem egy konkrét néphez, korhoz köthető hősről. A szereplők és a mese egyes elemei a szkíta–iráni mitológiában lelhetőek fel. Mindezekkel *Kiss Attila* természetesen szabadon bánt. Olvasóinak, rajongóinak nem okoz csalódást.

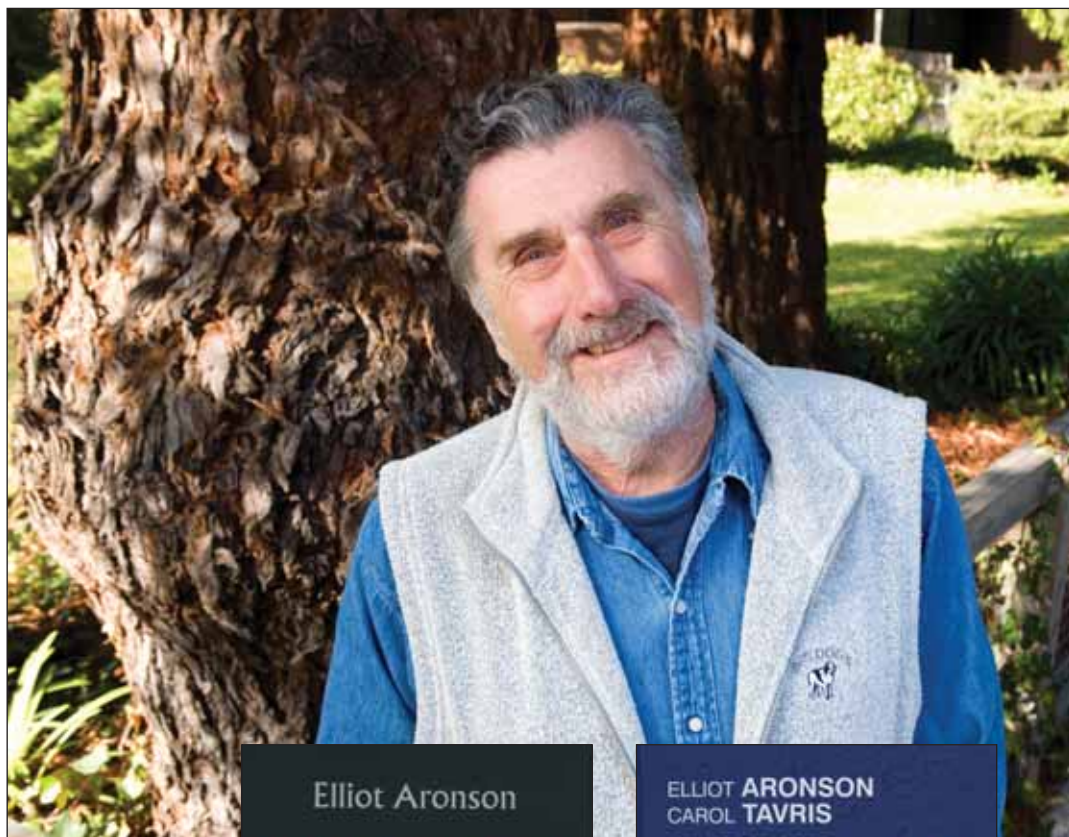
Cs. A.

Falusi hangok. Reader's Digest 6 t. á. n. Földünk. Tessloff Babilon, 25 old. 2450 Ft Háziállatok és növények a gazdaságban. Tessloff Babilon, 25 old., 2450 Ft Képes Gyermeklexikon. A világ dolgai A-tól Z-ig. Reader's Digest, 336 old., á.n. Kiss Attila: Ambultan utazása. Az aruva. Móra Könyvkiadó, 300 old., 2490 Ft Repülőtér. Tessloff Babilon, 25 old. 2450 Ft Somorjai Edit: Engem szeress! Móra Könyvkiadó, 184 old., 2190 Ft Számoljunk együtt! Reader's Digest 6 t. á. n. Traini, Agostino: Hami. Manó Könyvek Kft. Kiadó, 40 old., 2990 Ft

Interjú Elliot Aronsonnal

Elliot Aronson neve leginkább A társas lény című könyv szerzőjeként lehet ismerős a magyar olvasóknak. Újabb könyveit az Ab Ovo kiadó jelenteti meg, utolsóként a Columbine után – Az iskolai erőszak szociálpszichológiája címűt, melynek megjelenése alkalmából a Magyarországhoz más szálon is kötődő neves tudós október 3-tól 10-ig Budapestre látogat korábbi könyve szerzőtársával, Carol Tavis-szal, itt workshopot és előadást tartanak a Magyar Tudományos Akadémián és a Károli Gáspár Egyetemen. Magyarországi látogatása előtt kérdeztük Elliot Aronson professzort.

■ – Mivel foglalkozik a szociálpszichológus?

– Szociálpszichológusok nagyon sokféle, különböző területen tevékenykednek. Elég csak a magam pályafutására gondolnom: egyetemen tanítok, írok, kutatom az emberi viselkedés titkait, ezen belül különösen a társas kapcsolatok érdekelnek, hogyan viszonyulnak egymáshoz az emberek, hogyan hatnak egymásra. De korábban megjelentek publikációim az előítéletekkel kapcsolatban, amiben azt vizsgáltam, hogyan lehet csökkenteni az előítéletességet, de kutattam az agressziót és a szeretetet, a propagandát és a meggyőzést, valamint a versengést és a kooperációt is.

– Hogyan talált rá az iskolára, mint kutatási területre?

– Az iskolák nemcsak intézmények, nagyon izgalmas a bennük megjelenő társas környezet is – különböző társadalmi háttérrel, célokkal és képességekkel rendelkező gyerekek gyűlnek össze és lépnek egymással kapcsolatba. Valójában nem én választottam az iskolát kutatási terepként, a téma választott engem! A hetvenes évek elején a texasi Austin városának tanfelügyelője, látva az iskolákban egyre terjedő agressziót, felkért, hogy vizsgáljam meg a helyzetet, és csapatommal találjunk valamilyen megoldást az erőszak csökkentésére. Ez volt életem legérdekesebb kutatási projektje, ennek eredménye lett a kooperatív munka alapját adó mozaikmódszer megalkotása, melyet az egyik legfontosabb eredményemnek tartok azóta is.

– A könyvében ír arról, hogy Önt is bántalmazták középiskolás korában. Hogyan tudta feldolgozni ezeket a lelki sérüléseket?

– Igen, diákkoromban zsidó származásom miatt antiszemita támadások értek az iskolában. Sőt, még verekedésbe is keveredtem az egyik zaklatómmal az iskola folyosóján. Végül alulmaradtam, de nagy elégedettséggel töltött el, hogy meg tudtam védeni magamat egy nagyobb, erősebb ellenféllel szemben, ráadásul személyes tapasztalatot is szereztem arról, milyen érzés, ha valakit terrorizálnak. Ezek az élmények ötven évvel később törtek újra felszínre, amikor a Columbine középiskolában történt eseményekről írtam a könyvemet.

– Az egyik oka az iskolai agresszióknak a kirekesztés. Mit gondol, van lehetőség a klikkesedésből fakadó merev hierarchia megváltoztatására?

– Úgy vélem, igen. Amerikai iskolák ezekben használgják az általam kifejlesztett mozaikmódszert, melynek lényege, hogy az osztály tagjai kénytelenek együttműködni a feladatok megoldása során. Amikor a diákok kooperatív munkaformában dolgoznak, lehetőségük nyílik arra, hogy meglássák egymás értékeit, előnyös jellemvonásait és korábbi előítéleteikkel leszámoljanak. Persze nem egyszerű a változás, de ha egyszerű, tudományosan megalapozott, működő eszközöket tudunk nyújtani az iskoláknak, akkor kemény, kitartó munkával elérhetjük, hogy az egész rendszer megváltozzon. És ahogy azt saját munkámban is tapasztaltam, ha az intézmény változik, akkor a kapcsolati struktúrák is megváltoznak – empátia és a megértés alakul ki a diákok között.

– Úgy vélem, igen. Amerikai iskolák ezekben használgják az általam kifejlesztett mozaikmódszert, melynek lényege, hogy az osztály tagjai kénytelenek együttműködni a feladatok megoldása során. Amikor a diákok kooperatív munkaformában dolgoznak, lehetőségük nyílik arra, hogy meglássák egymás értékeit, előnyös jellemvonásait és korábbi előítéleteikkel leszámoljanak. Persze nem egyszerű a változás, de ha egyszerű, tudományosan megalapozott, működő eszközöket tudunk nyújtani az iskoláknak, akkor kemény, kitartó munkával elérhetjük, hogy az egész rendszer megváltozzon. És ahogy azt saját munkámban is tapasztaltam, ha az intézmény változik, akkor a kapcsolati struktúrák is megváltoznak – empátia és a megértés alakul ki a diákok között.

– Az iskolai gyilkosságokat szinte kivétel nélkül fiúk követik el. Miért gondolja azt, hogy az iskolai agresszió megváltozhatna, ha jobban odafigyelnénk a fiúk érzelmi nevelésére?

– Úgy vélem, az érzelmi intelligencia kialakítása legalább olyan fontos, mint a tananyag elsajátítása. Sőt, egy olyan osztálytermi környezet, amelyben lehetőség van az intellektuális mellett érzelmi tanulásra is, sokkal hatékonyabbá teszi a tananyag elsajátítását. Harminc év kutatási eredményei igazolják, hogy azok a gyerekek, akik a megtanulnak együtt érezni, együtt dolgozni a másikkal, azok a legtöbb tantárgyban is jobban teljesítenek, mint a hagyományos módszerekkel tanuló társaik.

– Mi az oka annak, hogy a kooperatív technikák jobban terjednek az általános iskolákban, mint a középiskolákban?

– Könnyebb dolgozni kisebb gyerekekkel, mert az ő előítéleteik, értékrendszerük, szokásaik még nem kövültek meg annyira, mint idősebb társaiké. A jó hír, hogy kutatásainkban kimutattuk, hogy azok a gyerekek, akik alsóbb osztályokban megtanultak kooperálni, azok ennek eredményeként kevesebb előítélettel és nagyobb toleranciával kerülnek be a középiskolába. Röviden: ha egyszer valaki kiskorában megtanulta a kölcsönös tiszteletet és elfogadást, azok egy életen át jellemzői lesznek személyiségének.

– Sikerült-e a kooperatív munkán alapuló módszert széles körben elterjeszteni az Egyesült Államokban?

– Igen, általános és középiskolákban egyaránt történtek változások, napjainkban sokkal nagyobb az igény a mozaikmódszere, mint 10–20 évvel ezelőtt. De, sajnos, a terjedés nem elég gyors.

– Ha jól tudom, a felesége magyar, és hamarosan újra Magyarországra érkeznek. Járt már korábban nálunk?

– Feleségem, Vera a második világháború után még kislányként emigrált Amerikába. Többször jártunk közösen Magyarországon, a mostani lesz az ötödik közös utunk. Első utazásunk alkalmával, 1973-ban megismerkedhettem Erős Ferencel, a kiváló szociológussal, aki azal tett ismertté az önök országában, hogy lefordította magyarra A társas lény című könyvemet. Évekkel később pedig egy tehetséges, fiatal tévéssel kerültem közelebbi kapcsolatba: Kepes Andrással, szinte rögtön közeli barátságot kötöttünk.

– Mít javasol a magyar pedagógusoknak, igazgatóknak, ho-

gyan kezeljék az iskolai erőszakot?

– A mozaikmódszer alkalmazását ajánlom alsó tagozattól kezdve. Szerintem legalább olyan jól tudna működni az előítéletek csökkentésében és az iskolai erőszak megelőzésében, mint amilyen hatásos volt azokban az amerikai iskolákban, ahol bevezették.

– Min dolgozik mostanában?

– Kilenc évvel ezelőtt egy betegség következtében elvesztettem a látásom jelentős részét. Olvasni sajnos már nem tudok, ami meg lehetőségen nehezíti a kutatói munkámat. A látás elvesztése kicsit lelassított, ám nem állított meg: igaz, olvasni nem tudok, de az írás jól megy! Pillanatnyilag az önéletrajzomon dolgozom, amihez leginkább jó emlékezőképesség kell, no meg persze rálátás azokra a hatalmas társadalmi változásokra, amelyekben életem 77 esztendeje során részem, részünk volt a világban.

Pompor Zoltán

Elliot Aronson: *Columbine után*

Az iskolai erőszak szociálpszichológiája

Ab Ovo Kiadó, 188 oldal, 2850 Ft

A BUDAPESTI TELEKI TÉKA AJÁNLATA

Nyisztor Tinka – Pákozdi Judit
CSÁNGÓ GALUSKA
Moldvai magyar étkezési
hagyományok és receptek

Babér Kiadó 2009. 240 oldal, 3500 Ft

Ez a kötet elsősorban a velünk élő idősebb nemzedék hagyományos falusi konyhájáról szól, de történeti sétára is hív. A receptekből kirajzolódó táplálkozáskultúra saját belső fejlődésén túl jól mutatja a régió hosszú távon kialakult, valamennyi égtáj felé mutató kulturális kapcsolatait is.

Egeresi László Sándor
BIBLIAI HÉBER NYELV TANKÖNYVE
Kréné 11.

Új Mandátum Kiadó, 3200 Ft

2009. októberében jelenik meg.

Ilyen gyakorlatias tankönyv a bibliai héber oktatásában magyarul még nem jelent meg. Erőssége, hogy gyakorlatokat is tartalmaz, ráadásul olyan új típusú feladatokat, amiket eddig csak modern nyelvek oktatásában használtak. A nyelvtani anyagok megfogalmazásában végig a héber bibliai szövegből idéz.

Gereben Ferenc (szerk.)
VALLÁSOSSÁG ÉS KULTÚRA
Agóra VIII.

Faludi Ferenc Akadémia 2009. 384 oldal, 2400 Ft

A kötetben szereplő írások részben a Faludi Ferenc Akadémia által Budapesten, a Párbeszéd Házában 2006. május 12-én rendezett „Vallásosság és kultúra” című konferencián elhangzott előadások szerkesztett és továbbfejlesztett változatai, részben pedig a Faludi Akadémia keretében működő Fialat Vallás- és Értékszociológusok Körének tagjai által egyéb alkalmakra írt tanulmányai.

A kötetek megvásárolhatók: Budapesti Teleki Téka
1088 Budapest, Bródy S. u. 46. Tel: 787-5661;
Fax: 266-0857; E-mail: otkonyv@chello.hu; www.telekiteka.com

A Perfekt Kiadó
gondozásában megjelent
Dr. Garaczi Imre:
Önérdék és önzetlenség
Modern gazdaságetika a
társadalom- és
politikaelméletek tükrében
című műve.

3400 forintos áron megvásárolható a kiadó saját boltjaiban, illetve a nagyobb könyvesboltokban. Megrendelhető a www.perfekt.hu honlapján, a 06/1 239 5874-es telefonszámon, a 06/1 359-7430-as faxszámon, vagy a nagyker@perfekt.hu e-mail címen.

„Csupa színröhögés”

A felfedezésre váró Paizs Goebel

Paizs Goebel Jenő művészete néhány alkotásán kívül a nagyközönség számára nem igazán ismert. Ezt a hiányérzetet igyekszik enyhíteni a nemrégiben a Budapesti Történelmi Múzeum által a Budavári Palotában megrendezett kiállítás és Verba Andrea nagy ívű monográfiája. A könyvben megcsodálhatjuk a ma fellelhető összes Paizs Goebel-művet, olvashatjuk a verseit is, ráadásul rengeteg fotót nézegethetünk a művészről.

■ Paizs Goebel Jenő ötödik gyermekként született, még László öccse követte. A hat testvér közül négy élte meg a felnőttkort. Jenőt egész életében szoros kötelék fűzte bátyjához, Ödönhöz, ezt jelzi a későbbiekben mindkettőjük által felvett művésznév is. Goebel Jenő Ödön bátyjától 1924 táján vette át a Paizs művésznévet. A családi hagyomány szerint édesapjuk csak úgy egyezett bele, hogy fia, Ödön az újságírói pályát válassza, ha nem a születési nevén publikál. Paizs Goebel Jenő 1928 után folyamatosan Paizs Geobel néven szignálta alkotásait. Később bátyja hivatalosan is magyarosította a nevét Pajzs Ödönre.

Gyerekkori betegsége miatt az egyik fülére semmit, a másikra is nagyon rosszul hallott, ráadásul kissé sánta is volt. Ennek ellenére, bár hajlamos volt a melankóliára, nem lett magába forduló, magányos művész, hanem tréfakedvelő, társasági ember vált belőle.

Iskoláit magánúton végezte, majd hét évet végzett az Iparművészeti főiskolán, ahol Réti István tanítványa lett. 1920-tól rendszeresen szerepelt a Műcsarnok és a Nemzeti Szalon kiállításain, de az első igazán termékeny és sikeres esztendeje az 1922-es év volt. Két grafikáját már ebben az évben megvásárolta a Szépművészeti Múzeum. Ugyanezen év őszén a Műcsarnokban megrendezett az Országos Képzőművészeti Társulat tárlatán Rudics-díjat kapott. Kiemelkedő tehetség lévén, mestere, Réti István kitűntetett figyelmet szentelt neki: „felismerte különös egyéniségét, megkülönböztetett módon foglalkozott vele, szinte már nem is tanította. Több festői szabadságot élvezhetett Rétinél, mint társai, tehetségének természete meg is követelte, mert elméletekkel megzavarta, vagy késleltette volna kibontakozását.” – mondta róla a később Barcsay Jenő.

1924-ben, főiskolai tanulmányainak befejeztével az elnyert Nemes Marcell-ösztöndíjből és a Magyar ugar című képe árából – melyet a Szépművészeti Múzeum vásárolt meg – Párizsba utazhatott. A franciaországi tartózkodása, mely másfél évig tartott, művészi fejlődését elősegítette, de nem volt nélkülözésektől mentes. Kint tartózkodását több tényező is nehezítette: egyrészt a pénztelenség, másrészt a franciául nem tudás. Ennek ellenére, ha csak tehette és talált magának kísérőt, a kiállítótermeket és a Louvre termeit járta. Hosszabb időt töltött Párizs környékén is, Macherinben, illetve Barbizonban. Külföldi tartózkodása ellenére hazaküldött művei révén folyamatos résztvevője maradt a hazai tárlatoknak. A Barbizonban töltött időszak különleges hozadékai az önarcképek, melyek a tájképek mellett mindvégig jellemzőek lesznek életművére. Ezen időszak jellegzetes képei még a kettős vagy hármas önarcképek, melyeken önmagán kívül barátait örökítette meg.

A franciaországi utat követően szinte rögtön Nagybányára utazott, ahol aktokat, portrékat és tájképeket festett. Így írt onnan, az őt anyagilag folyamatosan támogató bátyjának: „Most tájképet festek; egy hidat, jól megy, nekem is tetszik, csupa színröhögés.” Annak ellenére, hogy bátyja hathatós közreműködésével jöhetett létre a szentendrei mű-

vésztelep, Paizs Goebel Jenő csak a második szentendrei tárlaton volt jelen festményeivel. Viszont amikor 1928-ban hivatalosan is megalapították a Szentendrei Festők Társaságát, az alapítók között már ott találjuk. A festő a szentendrei művésztelepen, amíg a körülmények engedték, szívesen töltötte idejét. Tanúskodik erről szentendrei festményei sokasága, és a jó néhány Szentendrén készített fényképfelvétel. A fotókon Paizs Geobelt láthatjuk barátaival, kirándulásokon és humoros életképeken, melyeken társaival egy-egy vicces jelenetet merevítenek ki.

Az 1930-as év korszakhatárt jelöl Paizs Goebel művészetében, ekkoriban kezd el az olaj mellett temperával festeni és művei két nagyobb téma köré szerveződnek. Az egyik az egész életében jelen levő önarckép, a másik a lelki táj kivetüléseként is felfogható dzsungelkép. Ez utóbbiak alkotása során, a valódi dzsungel nem elérhető lévén, állatkerti sétáira és az egykötetes Brehmre támaszkodott. Ám miközben sorra festette a távoli vidékek inspirálta, álomszerű festményeket, időnként realista tájképeket is vászonra vetett, főként vízparti képeket.

Egész életében nagyon szoros viszonyt ápolt édesanyjával, így nagyon megrázta, mikor az idős asszony 1943-ban elhunyt. Utolsó évei más okokból is nélkülözésekkel, nehézségekkel teltek, a háborút jórészt Szentendrén próbálta átvészelni, a majd felköltözött a fővárosba, ahol a Mária utcai műtermében érték utolsó napjai. Ezeket a napokat Barcsay Jenővel töltötte, ő volt vele utolsó óráiban is, amikor fájoan korán, 48 éves korában végzett vele a leküzdhetetlen kór.

A kötet mintegy függelékként közli Paizs Goebel verseit is, melyek az 1915 és 1939 közötti időszakban születtek. A festmények jó része, színes, egész oldalas reprodukcióban látható, a grafikák és néhány festmény pedig a főszöveg mellett kis méretben látható, fekete-fehérben. A képek számozását sajnos elég nehéz követni, és a hivatkozott képeket is bonyolult megtalálni, mivel szinte minden esetben hátra kell lapozni a képjegyzékhez, majd megkeresni az oldalszám alapján, mely egy ilyen nagy alakú könyvnél kissé megnehezíti a műélvezetet.

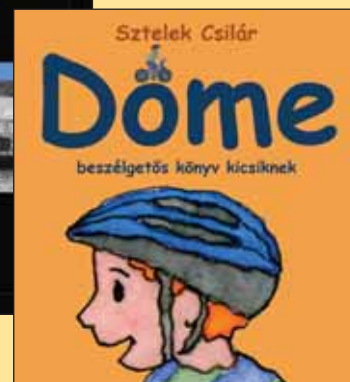
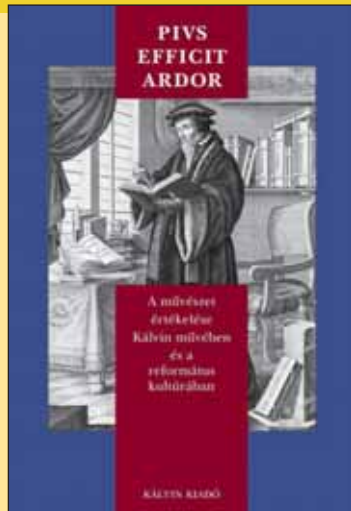
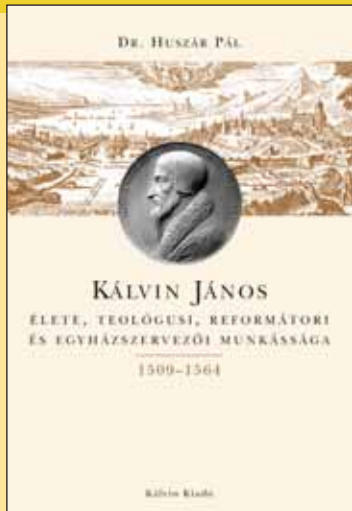
A kötet mintegy függelékként közli Paizs Goebel verseit is, melyek az 1915 és 1939 közötti időszakban születtek. A festmények jó része, színes, egész oldalas reprodukcióban látható, a grafikák és néhány festmény pedig a főszöveg mellett kis méretben látható, fekete-fehérben. A képek számozását sajnos elég nehéz követni, és a hivatkozott képeket is bonyolult megtalálni, mivel szinte minden esetben hátra kell lapozni a képjegyzékhez, majd megkeresni az oldalszám alapján, mely egy ilyen nagy alakú könyvnél kissé megnehezíti a műélvezetet.

Jolsvai Júlia

Verba Andrea: Paizs Goebel Jenő művészete
Gondolat Kiadó, 312 oldal, 9900 Ft

A KÁLVIN KIADÓ AJÁNLATA

**Dr. Huszár Pál
KÁLVIN JÁNOS ÉLETE,
TEOLÓGUSI, REFORMÁTORI
ÉS EGYHÁZSZERVEZŐI
MUNKÁSSÁGA (1509-1564)**

224 oldal, keménytáblás
1800 Ft

Kálvin egy mozgalmas, súlyos ellentmondásokkal megterhelt 16. század szülötte volt, ezért kiemelkedő egyénisége sem lehetett mentes az ellentmondásoktól. Manapság azonban csak leegyszerűsített elképzelések, sommás ítéletek élnek róla a köztudatban.

**PIUS EFFICIT ARDOR
A művészet értékelése
Kálvin művében
és a református kultúrában**

Szerkesztette: Békési Sándor
248 oldal, keménytáblás
2500 Ft

Többek között éppen Kálvin hatására a szakrális alkotások a templomból a polgári családok otthonába és intézményeibe kerültek, szent teret és szent eseményt teremtve maguk körül a kegyes élet által. A kötet a jelenkori magyar kutatások eredményeiből ad ízelítőt.

**MORFONDÍR
Szerkesztette:
Kókai Nagy Viktor**

88 oldal, keménytáblás
1300 Ft

Egy mai fiatal is bármely élethelyzetében eljuthat arra a pontra, hogy Istenről gondolkodjon. Alapjában véve mindegy, hogy ezt mi hívja életre, a Biblia, egy igehirdetés, egy dal szövege, egy reklámfelirat, egy kép, film vagy éppen mások továbbgondolására méltónak talált szavai.

**Sztelek Csilár
DÓME
Beszélgetős könyv
kicsiknek**

184 oldal; keménytáblás
1700 Ft

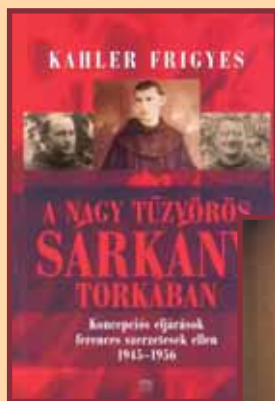
Olyan mesekönyv ez, amely alkalmat teremt a beszélgetésekhez, segít a gyerekeknek kérdéseket megfogalmazni, s a szülőknek, hogy a bibliai üzenet fényében megtalálják a gyermekük szellemi és érzelmi érettségi szintjének megfelelő és megnyugtató válaszokat.

Megrendelés, információ: 1113 Budapest, Bocskai út 35. Tel./fax: 386-8267

www.kalvinkiado.hu; www.kalvinev2009.reformatus.hu

A Jó könyv – szolgálat

A Kairosz Kiadó ajánlata

**Kahler Frigyes:
A NAGY TÜZVÖRÖS SÁRKÁNY
TORKÁBAN**

Koncepciók eljárások ferences szerzetesek ellen 1945-1956
284 oldal, 3600 Ft

„...más jel is feltűnt az égen: Íme egy hatalmas tüzvörös sárkány, amelynek hét feje volt és tíz sarva és hét fején hét korona.” (Jel 12, 3) A 20. század közepén sokan asszociáltak a „tüzvörös sárkány” olvas-tán Sztálinra és birodalmára. A ferencesek ezekben az években is az elnyomottak támaszai voltak. A hatalom részéről a koncepciók pe-rek idején az első számú ellenség az egyház és az általa képviselt istenhit volt.

**Carlo Maria Martini –
Georg Sporschill:
A HIT KOCKÁZATA
Éjszakai beszélgetések
Jeruzsálemben**

192 oldal, 2600 Ft

Ez a könyv a modern „beszélgető-könyvek” sorába tartozik, tegyük hozzá: a szókimondó beszélgető-könyvek sorába! Az idős Martini bíborosnak nincs veszténivalója: az őszintén kérdező fiataloknak őszintén válaszol. Egyszerűen, bölcsen, mégis lelkesítő erővel összefoglalja hosszú papi, szerzetesi életének tapasztalatát. Éppen ezért érdekes, olvasmányos, útba-igazító.

**John Meyendorff:
A HÁZASSÁG MISZTÉRIUMA**

180 oldal, 2500 Ft

A 20. század egyik legjelentősebb ortodox keresztény teológusa munkái-ban éppúgy foglalkozott a keleti ke-resztény lelkeség és teológia történe-tével, mint a kortárs kereszténységgel. Most egy alapvető problémára igyek-szik választ adni: hogyan lehet hiteles keresztény életet élni a családban, mi az a misztérium, ami a férfi-nő kapco-slatot áthatja – mi is a házasság titka.

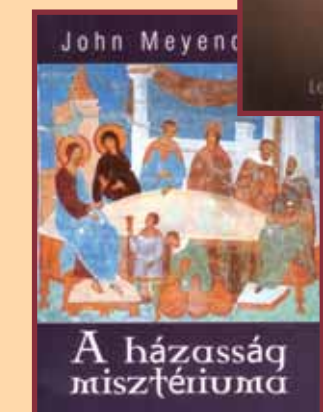
**Jacques Vauthier:
LEVÉL A TUDÓSOKHOZ –
AKIK ISTENNEK TARTJÁK MAGUKAT**

200 oldal, 2400 Ft

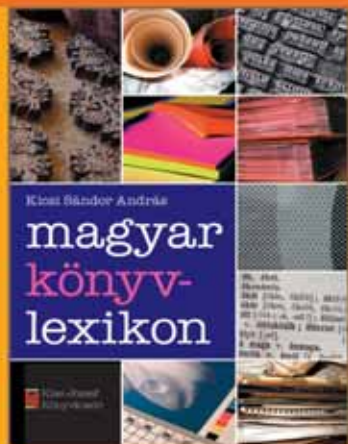
A Pierre és Marie Curie Egyetem mate-matikus professzora tudományos ismer-terjesztő munkákból vett szem-léletes példákkal arra mutat rá, hogy a tudósok kimondatlan és mindent át-szövő filozófiai állásfoglalásai hogyan tolnak el a metafizika felé, amely el-len éppen ők ágálnak a lehangosab-ban. A tudomány feladata az, hogy felfedeztesse velünk a világot, tiszte-letben tartva azt, és feltárva csodáit.

**Szerencsés Károly:
AZ ÍTELET: HALÁL**

2. kiadás
400 oldal, 4200 Ft
Magyarország vértanú miniszterel-nökeinek, vezetőinek állít emléket a történész ebben a sajátos szempont-ból párhuzamba vont életutakat tar-talmazó kötetben.

A Kiss József Könyvkiadó ajánlja

Kicsi Sándor András Magyar könyvlexikon

360 oldal, szövegek közti illusztrációval, 4900 Ft

„A magyar könyv” ábécérendben, függelékeként: A könyv filozófiája. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Pogány György A magyar könyvgyűjtő kalauza

317 oldal, szövegek közti illusztrációval, 4400 Ft

A bibliofiliáról, a könyvgyűjtés, a bibliofília gyakorlati tudnivalóiról. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Geréb László A magyar középkor költészete

176 oldal, ill., 2600 Ft

A középkori latin nyelvű magyar líra antológiája Geréb László válogatásában és fordításában, szép, illusztrált kötetben. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Pompör Zoltán A hétfejű szeretet

Hagyomány és újítás
Lázár Ervin elbeszélő művészetében

232 oldal, 2280 Ft

Az irodalmi tanulmányban a szerző Lázár Ervin meséit és más írásait egységes egészként vizsgálva jut arra az álláspontra, hogy az író életművének központi kategóriája a szeretet. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Kőszeghy Elemér

Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig

Merkzeichen der Goldschmiede Ungarns vom Mittelalter bis 1867

Reprint kiadás

Kőszeghy Elemér Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig

Merkzeichen der Goldschmiede Ungarns vom Mittelalter bis 1867

2. reprint kiadás, 464 oldal, 8479 Ft

A kötet a történelmi Magyarországhoz tartozó városok szerinti csoportosításban tartalmazza a műkincsek ötvösjegyeit, mestereit, tulajdonosait és egyéb adatait.

Révay Mór János Érók, könyvek, kiadók

Egy magyar könyvkiadó emlékiratai (1920)

I-II. kötet, reprint kiadás, 408+496 oldal, 8500 Ft

A Révai Testvérek Rt. igazgatójának, a Révai Nagy Lexikona főszerkesztőjének emlékirata 1920-ból – mintha csak ma lenne: a könyvkiadó ipar kezdetei Magyarországon. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

GLANT TIBOR
Emlékezzünk Magyarországra

1956

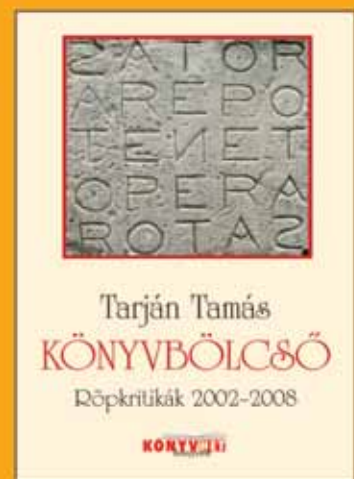
Tanulmányok a magyar forradalom és szabadságharc amerikai emlékezetéről

Glant Tibor Emlékezzünk Magyarországra 1956

Tanulmányok a magyar forradalom és szabadságharc amerikai emlékezetéről

320 oldal, 2490 Ft

Glant Tibor kötetében történelmi pontossággal azt mutatja be, hogyan őrződött meg, hogyan és mi maradt fenn Amerikában az 1956-os forradalomról a nem magyar származású amerikaiak „köztudatában”. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Tarján Tamás
KÖNYVBÖLCŐ

Röpkritikák 2002-2008

KÖNYVÉLÍ

Tarján Tamás Könyvbölcső

Röpkritikák 2002-2008

(Könyvhét Könyvek)

311 oldal, 2640 Ft

Hét év rövidebb-hosszabb kritikáiból, olvasónapló jellegű cikkeiből válogatta össze a szerző a kötetben megjelent közel kétszáz, kortárs könyvről szóló írást, melyek így összegyűjtve e hét bő esztendő szellemi-irodalmi körképeként szemlélhetők, nem felejtve: „röppen a tenger”. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Csak keresni kell –
a könyvesboltokban

www.konyv7.hu

Nászajándékba kapott bibliotéka

Beszélgetés Győri Jánossal

A Magyar Olvasástársaság, „becenevén” a Hunra (Hungarian Reading Association) elnökét, Győri Jánost nemcsak szakmai titkokról kérdeztem, nem egyszerűen olvasásra nevelő tippet kívántam kiszedni belőle, hanem az is érdekelt, hogy vajon egyszerűen magyartanári és pedagógiai tudományokban jár-tas szakember mivolta vezérelte, delegálta-e a társaság élére.

■ – Esetemben meghatározó volt a családi háttér, a könyvekkel való kapcsolatom egynapos koromban kezdődött – büszkélkedik. – Édesapám könyvtáros volt és magyartanár, aztán később újságíró a Köznevelésnél, édesanyám pedig gyógypedagógus. Nem nyomorogtunk, de elég szegényen éltünk, a zsíros kenyér szokásos napi eledel volt nálunk. Ám a szüleink mind a négyünknek, gyerekeknek azt mondták mintegy normaként, hogy könyvre és tanulásra akkor is elő kell teremteni a szükséges összeget, ha sok mindenre talán nem jut pénzünk. Olyan kérdés nem maradt teljesítetlenül, hogy nekem most kellene ez a könyv elolvasásra, mert érdekel, az meg tanulásra, mert meg kell oldanom segítségével egy feladatot. A könyv kultikus és használati tárgyként és társként ezerszám volt jelen a családjamban.

– Milyen értelemben volt társ az irodalom? – ismétli meg közbetevett kérdésemet. – A könyv alapvetően kommunikációs eszköz, így beszélgetést tett lehetővé gyerekkoromban híres tudósokkal, akik rájöttek valamely korszakalkotó dologra, s akikről regéltek nekem a kötetekben, beszélgetést jelentett irodalmi világokkal, amelyeket például Ken Kesey, Karl May, Karinthy Frigyes, Rejtő Jenő, Molnár Ferenc, Móricz Zsigmond, Szabó Magda vagy éppen Dosztojevszkij, Lev Tolsztoj, Paszternak vagy Thomas Mann és Franz Kafka teremtett meg. A családban mindenki sokat olvasott, és az édesanyám rengeteget mesélt is nekünk még nagyobb iskolás korunkban is.

– Az olvasástársaságban folyton emlegetjük, mennyire fontos, hogy beszéljen a gyerekéhez, olvasson fel neki a szülő. Az én életemben ez abszolút így történt. Hozzá kell tennem, hogy egyes kutatások szerint e megoldástól nem feltétlenül vezet egyenes út az olvasóvá váláshoz. Mi azonban az együtt olvasásra erre bátorítjuk a szülőket, mert ennek csakis jótékony hatása lehet a felnövekvő érzelme- és gondolatvilágára, értelmére és személyiségére.

– Későbbi emlékem – tér vissza saját történetéhez –, hogy az egyik testvéremmel este tizenegykor is ébren voltunk, s a sötét szobánkban Ady-, Babits- és Kosztolányi-verseket mondtunk egymásnak a térelválasztó elemen, vagyis a könyvespolcon át, merthogy nálunk a falak némelyike is könyvekből épült fel. Aztán eljött az idő, amikor megházasodtunk, s a szüleink nem tudtak nekünk se lakást, se kocsit adni életelindítóként. Azt találták ki, hogy szétosztják közöttünk a néhány ezer családi könyvet. Megbeszélték velünk, melyikünknek kell Kosztolányi összes publicisztikája, s kinek a Tolnai világlexikonja... Nagyon örültem ennek a nászajándéknak, mert noha addigra én már külön

éltem, és szép könyvgyűjteményem volt, s a feleségem is rendszeresen vásárolta az olvasnivalót, így azok a kötetek szaporították meg jelentősen az állományt, amelyek már gyerekkoromban is ott voltak mellettem. Mai napig sokszor visszatérő kérdés a feleségem és köztem, hogy vajon mi megtennénk-e ugyanezt, s mindig arra jutunk, hogy valószínűleg nem.

Igényelnék-e vajon a gyerekeik az áldozatot, örülnének-e egy ilyen ajándéknak a jelen korban, amikor már nem kizárólagos információ- és szórakozást adó forrás a könyv. Sikerült-e őket egyáltalán olvasóvá nevelni? Örömmel mondja beszélgetőtársam, hogy nem jártak úgy, mint a suszter, akinek lyukas a cipője.

– Igaz, a három gyerek közül az egyik az én mércével mérve keveset olvas, havi egy-két könyvet

– avat be a részletekbe Győri János –, de értelmességének köszönhetően a kevesebből többet profitál. Tanárként is látom, hogy van olyan tanuló, aki lassan olvas, s ezt nem technikai nehézségek miatt teszi, hanem azért, mert jól megemésztí az üzenetet, időközben sok mindent megért önmagából és a másik emberről. A társa, aki esetleg könnyen, gyorsan elolvassa ugyanazt a művet, szívesen, de valamivel sekélyesebben beszél róla. A másik gyerekünk művész, fuvolista, sokat és főleg az elitkultúra körébe tartozó műveket olvas, egy kicsit olyasfajta felhanggal is, hogy a művelt embernek az Esterházy-könyveket sem szabad kihagynia. A legkisebb gyeregem iskolás korában szigorúan csakis a magyarból kötelező szépirodalmat volt hajlandó kézbe venni. Aztán egyre inkább a műszaki tudományok kezdtek érdekelni. Most huszonhárom éves a műszaki egyetem informatika szakára jár, ő már nem a magunkfajta „bevérdorló”, hanem „öslakos” az információs társadalomban. Rendkívül gyors befogadó, rövid szövegeket gyorsan átlát; én még észre sem vettem, hogy ott van egy oldal a számítógépen, amikor ő már megnyitja a következőt. Persze halomban hozta haza a szakirodalmat, amely húszéves kora után aztán elvezette őt a könnyedebb, humoros szépirodalom olvasásához is.

Hivatalosan szakmai témára áttérve megtudtam, hogy a Magyar Olvasástársaság honlapján életkori ajánlásokat és tartalmi ismertetéseket kínáló gyermekirodalmi adatbázist található. A szülők számára fórumot üzemeltetnek, s itt sokan elpanaszolják, hogy nem akar olvasni a gyerek, unalmasnak találja Vernét, Jókait, Mikszáthot. Kíváncsi voltam, mit tanácsol az elnök az elkeseredett felnőtteknek.

– Az első kérdés számomra ilyenkor az, hogy szoktak-e otthon beszélgetni a gyerek által végül elolvasott könyvekről. Szinte soha nem kapok igenlő választ. Ma millió forrásból áradnak a fiatalokra az információk, értékítéletüket a profitéhes angol könyvkiadótól a kereskedelmi rádióig, tévéig minden befolyásolja. Föl kell adni a korábbi szülői magatartást, be kell menni az ő világukba. Elolvasni a Twilightot, s valódi érdeklődéssel megkérdezni: miért érdekes neked ez a vérfarkas. Ha nem megnyomorító az a történet, nem végletesen durva, akkor elfogadhatom, hogy ez a gyerekek tere, s elmondhatom, hogy nem kifejezetten az én ízlésem szerint való, s megpróbálok közös metszetet találni a Pál utcai fiúk és a Harry Potter világa között. Néha kiderül: nem is olyan lehetetlen ez!

Mátraházi Zsuzsa

Beszédes térképek

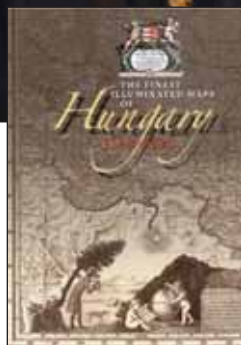
Időutazás angyal- és sasszárnyakkal

Évszázadokon átívelő időutazásra hívja olvasót a Kossuth Könyvkiadó a Magyarország legszebb, 1528. és 1900. közötti időszakban született térképeit felvonultató kötettel. Az exkluzív könyv szerzője, Plihál Katalin, az Országos Széchényi Könyvtár osztályvezetője kérésre először a nemzeti bibliotéka térképtárától beszél, amelyből a válogatás készült.

■ – A gyűjtemény több mint kétszáz ezer egységet számlál. Szerencsére egyre kevesebb fehér folt van a gyűjteményben. Magángyűjtemények keletkeznek és kalapács alá kerülnek, s mi csak akkor tudunk vásárolni, ha valami új felbukkan. Az utóbbi időben többször szerepelt árverésen olyan gyűjtemény, amelyből vásárlással eddig hiányzó dokumentumot tudtunk beszerezni. Rendkívül nehéz helyzetben van a könyvtár, mert azok a gyűjtők, akik a versenyhelyzet miatt kiszorulnak a műkincspiacról, a rendkívül látványos, dekoratív térképek esetében felverték az árakat.

– **Milyen szempontok szerint válogatták ki a nemzeti gyűjtemény kötetbe szánt darabjait?**

– A dokumentum szépsége volt a kiválasztó elv, ami természetesen relatív fogalom, egy kutató számára nyilvánvalóan mást jelent, mint a könyvvásárlónak. Ezúttal azonban mindenképpen sikerült olyan kiadványt letenni az olvasók asztalára, amelynek tartalmát így együtt sehol másutt nem láthatnák. Természetesen terjedelmi korlátai is voltak annak, hogy mekkora szeletet tudtunk bemutatni egy-egy térképből, de nagy lehetőséget kínál a

– **Üzenet, térképeken?**

– Igen, különösen a barokk korra jellemző, hogy az ikonográfiában olyan kódolt üzeneteket fogalmaztak meg, amelyeket azokban a korokban nagyon jól értettek, mi sajnos azonban már elfelejtettük ezeket. Egy vesszőnyalábot látunk, s nem tudjuk, hogy ez az összefogást szimbolizálja. Nyugtázzuk, hogy angyal úszik át a képen, és nem gondoljuk, hogy a hírnek, Famának a megjelenítője. A jelképes ábrázolás mellett szöveges megjegyzés is előfordul. Az egyik 1614-es térképen párbeszéd szerepel, egy németországi és egy magyarországi hölgy beszélget.

„Ami engem nyomaszt, az téged fenyeget”, olvashatjuk a magyar hölgy szavait, jelezve, hogy a török ellen a németek sem élveznek feltétlen védelmet. S mikor győzhetünk? Ha a keresztények között egység lesz. Hasonló tartalmú a Nagyszébenben 1699-

ben, a karlócai béke évében készült térkép, amelyre azt nyomtatták, hogy „A legkisebb a legnagyobbakkal bátyaként”. A keresztény-pogány háború okán közös fellépésre biztattak mindenkit, aki kezébe vette e dokumentumokat.

felhasználók számára, hogy az anyagot a nyomtatott forma mellett CD-ROM-on is megtekinthetik, amely olyan minőséget képvisel, mintha az eredeti dokumentum lenne a felhasználó előtt.

– **Milyen különlegességekre számíthatnak a könyv megvásárlói?**

– Ezek a térképek természetesen funkcionális céllal készültek, az alkotók számára másodlagos, hogy művüket látványelemekkel gazdagították, vagy üzeneteket küldtek általa.

– **Kik voltak térképhasználók akkoriban?**

– A tudomány iránt lelkesedő főurak, akik megengedhették maguknak ezt a luxust. Thököly Imréről például tudjuk ezt, a halála után felvett topográfiai leltárból. Aztán a katonák, a kereskedők sorolhatók ide, akiknek foglalkozásukból eredően volt szükségük térképre, no és a diákok. Ők sajátos módon még nyomot is hagytak némelyik térképen. A debreceni református gimnázium

umból az arra érdemes diákok Hollandiába mentek peregrinációra, s mivel az ösztöndíj akkor sem volt elegendő, ahogy ma is kiegészítésre szorul, a külföldjáró ifjak nyomdáknak dolgoztak. A latin nyelv oktatására nálunk nagy gondot fordítottak, Hollandiában addigra az anyanyelvű tanítás vált általánossá. A helyieknek így már nem volt elégséges ismeretük a latin nyelvű művek korrektúrázásához. A magyar diákok a kezükbe került térképeken az általuk ismert magyar nyelvű helységnevek írását is helyesbítették. Bizonyos példányokon megfigyelhető, hogy Debrecen és környéke, valamint a nagyszámú református gyülekezettel rendelkező térségek városait, községeit a magyar nyelv sajátos hangjelöléseit hibátlanul alkalmazva tüntették föl, míg a többi magyar település nevét németesen vagy tévesen írták. Ezek az ifjak aztán vásároltak is külföldön ilyen műveket, s hazahozták őket.

– **A könyvben szereplő szépséges példányok között van olyan, amelynek hajdanán neves tulajdonosa volt?**

– Közülük több Széchényi Ferenc tulajdonát képezte, egy másik Apponyi Sándoré, s vélelmezzük egy következőről, hogy az országbíró Nádasdy Ferencé volt, akit a Wesselényi-féle perben fejtés jószágvesztésre ítélték. Az bizonyos, hogy sok mindent vásárolt egy amszterdami nyomdától, amely így reprezentatív Magyarország-térképet készített számára, a másik ilyen egy Illír-térkép, amely Zrínyi Miklósé lett volna, de ő közben meghalt, így Zrínyi Péter kapta meg; róla tudjuk, hogy kevésbé volt a tudományok iránt elkötelezett, inkább a hadművészetek érdekelték.

– **Melyik az a példány, amelyre a legbüszkébben tekinthetünk?**

– Talán a szívünk számára oly kedves első magyar térkép, az 1528-as Lázár-féle, amelyik két esztendeje UNESCO-védettséget kapott. Ezen már színezési utasítást is találtunk, hogy megkülönböztethetők legyenek a keresztények kezében levő területek a pogányok által elfoglaltaktól. Fizikális jelként pontsor vonul rajta végig, amely arról tájékoztatott, hogy addigra a török mekkora területet foglalt el hazánkból. Afféle virtuális országhatár-jelölés ez. Büszkéek lehetünk erre a térképre, bár a pontsor nyilván Georg Tanstetternek, a bécsi egyetem tanárának köszönhető, aki a magyar Lázár által megalkotott kéziratot így aktualizálta, miközben kiadásra előkészítette. Lázár műve ugyanis 1514-ben már készen volt, s akkor a török még egy négyzetcentimétert sem foglalt el Magyarországból. Nem hagyhatom azonban említetlenül az egyedülálló Zrínyi-ábrázolást tartal-

mazó térképet sem, s biztosan sokaknak lesznek kedvencei a látványos, ágyúkkal, sasokkal, bőségszarukkal gazdagon díszített 15. századi mappák mellett a kötetben szerepeltetett, keretdíszes, címerrel és egyéb ábrázolással sűrűn illusztrált darabok.

Mátraházi Zsuzsa

Plihál Katalin: *Magyarország legszebb térképei 1528–1895*

Kossuth Kiadó – Országos Széchényi Könyvtár, 200 oldal, 7990 Ft

Lépj be a tudás világába!

5 éves kortól!

Minden Mi MICSODA Junior kötet karton, 24 oldal, 23,7x28 cm
2450 Ft

Tudtad?

Nézd csak!

Fejtsd meg!

www.mimicsoda-junior.hu

A TINTA Könyvkiadó ajánlata

Tótfalusi István

KLASSZIKUS SZÓCSALÁDFÁK

Nyelvünk görög és latin eredetű szavai

B/5, kemény-táblás, 2990 Ft

Kedvezményesen megrendelhető a kiadótól:

TINTA KÖNYVKIADÓ

1116 Budapest, Kondorosi út 17.

Telefon: 06 1 3710501; Fax: 06 1 3710502

www.tintakiado.hu

A GONDOLAT KIADÓ októberi újdonságaiból

HAVASRÉTI JÓZSEF Széteső dichotómiák

Színterek és diskurzusok a magyar neovavantgárdban

Kommunikáció- és kultúratudományi tanulmányok

A kötet írásai a magyar underground, illetve neovavantgárd kultúra irányzataival és műfajaival, valamint loemelkedő alkotóinak tevékenységével foglalkozik. A kötet elemzéseiben előtérbe kerülnek azok a törekvések is, melyek kapcsolatot kívántak létrehozni a magyar avantgárd és underground kultúrák egyaránt jellemző hermetikus-ezoterikus hagyományok, valamint a kommunikáció-, illetve a médiatudomány, a jelelmélet és a nyelvészet racionális hagyományai között.

260 oldal,
B/5, kartonált
Ár: 2590 Ft

SZTOMPKA, PIOTR Vizuális szociológia

A fényképezés mint kutatási módszer FORDÍTOTTA ÉLES MÁRTA

Kommunikáció- és kultúratudományi tanulmányok

Piotr Sztompka a krakkói Jagelló Egyetem professzora, 2002-ben a Nemzetközi Szociológiai Társaság elnökévé választották. Összefoglalja e viszonylag fiatal tudományterület történetét, felidézve a szociálintropológia és a néprajz területe szerzett korai tapasztalatokat is. A *Vizuális szociológia* e területének első és máig legjobb feldolgozása.

210 oldal, B/5, kartonált
Ár: 2590 Ft

Látás – tekintet – pillantás

A megfigyelő lehetőségei SZERKESZTETTE KOVACS ÉVA, OBRÁN JOLÁN ÉS KASZNÁR VERONIKA KATALIN

Kommunikáció- és kultúratudományi tanulmányok

A megfigyelő problémája jó ideje foglalkoztatja a filozófiát, az irodalom- és művészetelméletet és a pszichológiát. Ezel szemben a kortárs szociológia, antropológia és társadalomtörténet a megfigyelő lehetőségével mind ez idáig elsősorban a vizuális reprezentációk kapcsán szembesült, a kép(iség) és a szöveg, megfigyelői pillantás és megpillantottság viszonya csupán nemrégiben jelent meg e diszciplínák horizontján.

443 oldal, B/5, kartonált
Ár: 3890 Ft

Gigányokról – másképpen

Tanulmányok az emlékeztéről, a családi szocializációról és a gyerekek kognitív fejlődéséről SZERKESZTETTE BORECKZY ÁGNES

A kötetben szereplő tanulmányok szerzői a cigánysághoz kapcsolódó, eddig kevésbé kutatott kérdéseket vizsgálják. Így többek között azt, hogy különböznek-e a cigány és a nem cigány családok, milyen változásokon mennek keresztül a helyi és a tágabb környezethez való alkalmazkodás során, milyen hagyományokat-szokásokat örökítenek át, másképpen tanulnak-e, másképpen látják-e a világot a cigány és a nem cigány gyerekek.

A kötet a szerzők szándéka szerint azoknak a könyveknek a sorába illeszkedik, amelyek arra törekednek, hogy finomítsák a cigányokról szóló diskurzust, élessítsék a róluk alkotott durva és homályos képet, és eloszlassák az újra és újra felbukkanó hiedelmeket.

276 oldal, A/5, kartonált
Ár: 2790 Ft

Gondolat Kiadó
1088 Bp., Szentkirályi u. 16.
Tel.: 486-1527
www.gondolatkiado.hu

GONDOLAT KÖNYVESHÁZ

Nagy kedvezményrel vásárolhat az irodalom, a társadalomtudományok, szak- és ismeretterjesztő kiadványok köréből és a felsőoktatásban használt tankönyvekből.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig
10-től 18 óráig,
szombaton 10-14 óráig

Cím: 1053 Budapest, Károlyi M. u. 16.
(Petőfi Irodalmi Múzeum bejáratánál)
Telefon: 266-4999

ELŐKÉSZÜLETBEN

Dr. Bódis Béla: KONTROLLING ELEMELK A KÖNYVKIADÁSBAN Hogyan szervezzünk hatékony kiadói ügyvitelt

ISBN 978-963-88462-1-1

Megjelenik október második felében

Az általános pénzügyi válság miatti tőke- és hitelszűke, valamint a könyvek túlkínálata a könyves szakma számára elkerülhetetlenné teszi a gazdasági összefüggéseknek a korábbi gyakorlathoz képest lényegesen nagyobb mértékben történő figyelembevételét. Napjaink információs technológiája a kis- és mikro vállalkozások vezetőinek is asztallá teszi a kontrolling eszköztá-

rát, amelyet sikerrel használhatnak vállalkozások hatékonyabb gazdálkodásának érdekében. Ehhez azonban alapvető gazdasági ismeretek is szükségesek.

A *Kontrolling elemek a könyvkiadásban* végigvezeti az olvasót – a könyvszakma elismert gazdasági szakemberének kalauzolásával – a könyvkiadás sajátos kalkulációs, számviteli, adózási, tervezési vonatkozásain. A visszaemlékezésekkel és példákkal illusztrált fejezetekben jól tükröződik a szerző szervezési és modellezési irányultsága, valamint gyakorlati tapasztalatai a könyvkiadás napjainkban ható gazdasági viszonyairól. Olvashatunk a kontrolling tevékenység lényegéről, a könyvár-kalkulációkról, a megfelelő számviteli eljárások kiválasztásáról, a könyvkiadói üzleti értékéről, a szakma adózási sajátosságairól, a szerzői jogi kifizetések számviteli vonatkozásairól, a tervezésről, a készletgazdálkodásról és elemzésről, a kiadóban születő döntések megalapozásáról. A könyvnek része egy reprezentatív elemzés magyarországi könyvkiadók gazdasági helyzetéről, melynek adatforrása a kiválasztott kiadók 2005–2007. évi nyilvános mérlegadatai.

A kötet a gyakorlatban szerzett kiadói gazdálkodási tapasztalatok alapján megírt, olvasóinak a mindennapi gyakorlatban jól hasznosítható ismereteket közvetítő gazdasági szakkönyv.

Kiss József Könyvkiadó, 154 oldal, fűzve, 2680 Ft

A JÓ SZAKKÖNYV BIZTOS TÁMASZ - A SZAK KIADÓ AJÁNLATA

928 oldal, 13 000 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

976 oldal, 13 000 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

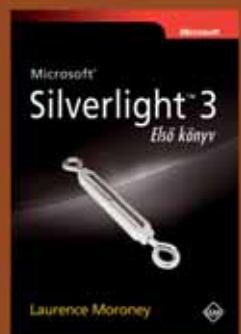
Előkészületben!
Kb. 450 old.+CD
Felhasználóknak.

824 oldal, 9 500 Ft
Rendszergazdáknak.

480 oldal, 6 500 Ft
Rendszergazdáknak, felhasználóknak.

ÚJDONSÁG!
432 oldal, 6 500 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

Legyen tagja az Informatikusok Könyvklubjának, részletek a weblapon: www.szak.hu

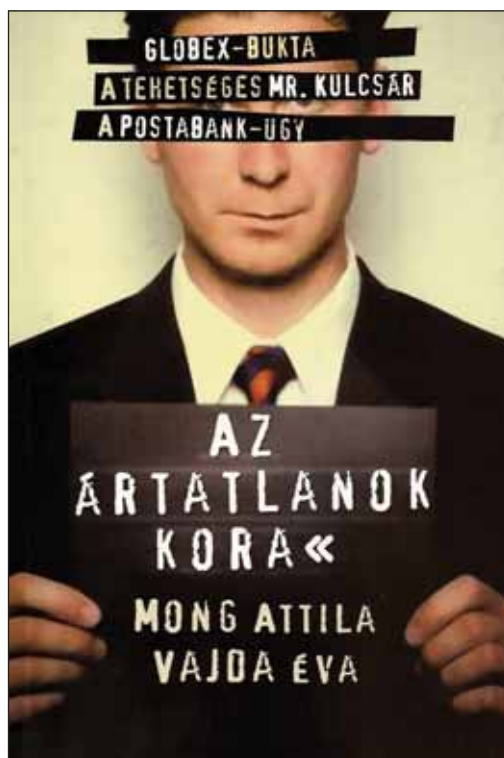
A könyvek megrendelhetők a Kiadó címén, beszerezhetők a szakkönyveket forgalmazó könyvesboltokban és viszonteladóknál.

SZAK Kiadó Kft. ☒ 2060 Bicske, Diófa u. 3. ☎ 06 22 350-209 Fax: 06 22 565-311 • info@szak.hu • www.szak.hu

Érdemes-e fát lopni?

■ Nehéz olvasmány Mong Attila és Vajda Éva mi nap megjelent „Az ártatlanok kora” című könyve. A laikus olvasó – mint jómagam –, aki átrágtta magát a 220 oldalon, szinte semmivel sem lett okosabb, „mindössze” két tanulságot vonhat le: Magyarország következmények nélküli ország, ahol – az évszázados népi bölcsesség szerint – „fát nem érdemes lopni, de erdőt igen”. Az „ártatlanok” ez esetben a Globex-, a Kulcsár- és a Postabank-ügy szereplői. Végezetül amerikai és ausztriai példákat hoznak, ahol „a nagyhalak megbűnhődtek”, míg idehaza „megúszták” a felelősségre vonást.

Oknyomozó, tényfeltáró újságírásra ma igen kevesen vállalkoznak Magyarországon. Az eredetileg gazdasági újságíró szerzők azonban a műfaj „régimotorosai”. Vajda Éva a Magyar Rádió, a Magyar Narancs, az ÉS, a Népszabadság Online után ma szabadúszó. Oknyomozó újságírói munkájáért Tolerancia díjat (1999) és Göbolyös József Soma díjat (2006) kapott. Mong Attila az Inforádió vezetője, korábbi munkahelyei: Figyelő, Magyar Televízió, Magyar Rádió. Ő is tulajdonosa a Göbolyös József Soma díjnak (2004), 2003-ban pedig Pulitzer emlékdíjban részesült. A szerzők nevében Mong Attila nyilatkozott.

– **Hogyan „adták a fejüket” – a hazánkban egyáltalán nem népszerű és „széllal szemben” nagyon nehezen gyakorolható – tényfeltáró, oknyomozó újságírásra?**

– Nem elhatározás kérdése volt. Mindketten gazdasági újságírók vagyunk, de úgy adódott, hogy ebben a műfajban többször adódtak a szokásosnál bonyolultabb ügyek. Mindkettőnkben elég erős az igazságérzet, s úgy gondoltuk, ezeknek a végére járunk. Azok közül az ügyek közül, amelyeket könyvben feldolgozunk, többel is foglalkoztunk gazdasági oldalról, lelepleződésük után megnéztük a gazdasági hátterüket is. S amikor tavaly év elején a könyvbe belekezdtünk, azt gondoltuk, hogy nem a gazdasági hátterét nézzük, hanem azt, hogy mi történik az igazságszolgáltatásban, mert az volt az érzésünk – és ez az érzés nagyon sokakban kialakulhatott –, hogy mintha az igazságszolgáltatásban nem sikerült volna ezeknek az ügyeknek a lényegét megragadni.

– **Mi kell ehhez? Bátorság, kurázi, elszántság, elkeseredés?**

– Az újságírói munkában alapvető az erős igazságérzet. Bizonyos, körülöttünk történő dolgokon az ember felháborodik és ez ad kellő lelkesedést, hogy nekikezdjen és végigvegye ezeket az ügyeket. Nagyon sok más tulajdonság is kell. Például: kitartónak lehet lenni, rámenősnek lehet lenni, és ha az embert egyik helyről elküldik, akkor legyen kellően kreatív, hogy egy másik helyen megtalálja a bejáratot. Ezek olyan tulajdonságok, amelyeket az ember ki tud magában fejleszteni.

– **Ez a műfaj nem veszélytelen. Kaptak furcsa telefonhívásokat, zaklatták Önöket?**

– Ez egy mítosz, és sokszor maguk az újságírók terjesztik, hogy ezekkel az ügyekkel veszélyes foglalkozni. Biztosan vannak olyan ügyek, hogyha az ember a százszázalékos alvilág közelében matat, a maffia ügyeivel foglalkozik, ott esetleg előfordulhat ilyesmi, de ez a világ, a fehérgalléros bűnözés „fehérebb” része, ahol tisztességes üzletemberek az etika, a törvények határán mozognak és néha átesnek a törvénytelenség kategóriájába. De ez nem az a kör, ahol lelővik az újságírót. Ilyesmi valóban megtörténik Oroszországban, de Magyarországon nem. Ez leginkább az újságírók önfelmen-

tése, hogy miért nem állnak neki egy-egy bonyolultabb cikknek és persze, nagyon kényelmes álláspont.

– **Ütköztek-e és ha igen, milyen akadályokba az anyaggyűjtés során?**

– Az igazságszolgáltatás nehéz terep az anyaggyűjtés szempontjából, mert a nyilvánosság – erre az adatvédelmi ombudsman legutóbb is felhívta a figyelmet – nem kellőképpen polgárbarát, hogy finom legyek. Nagyon nehéz beszerezni ítéleteket nem anonimizált formában, közszereplőket érintő ügyekben nem lehet ítéleteket

megnézni nevesített formában, de a nyilatkozattételi jogokat is korlátozzák ügyészségtől a bíróságon keresztül az igazságügyi szakértőig. Nagyon sok területen olyan korlátozások vannak, amelyek nagyon megnehezítik az újságíró munkáját.

– **Leírják, hogy több mint hatvan interjút vagy háttérbeszélgetést készítettetek az igazságszolgáltatási rendszer résztvevőivel, illetve a rendszert kívülről szemlélőkkel. Mennyi anyagot néztek át?**

– Rengeteget. Elég csak azt említeni, hogy egy bonyolultabb ügy első és másodfokon egyenként is több száz iratoldal. És nagyon bőséges szakirodalmat is átnéztünk.

– **Mi volt a céljuk a könyv megírásával?**

– Az, hogy megpróbáljunk rámutatni azokra az esetleges rendszerhibákra, amelyekkel az igazságszolgáltatás küzd és amelyek miatt ezek az ügyek – érzésem szerint – félrecsúsznak.

– **Az utószóban beszélnek arról, miért írták a könyvet. De kinek?**

– Nagyon széles a kör. Minden, Magyarország mai állapota iránt érdeklődő magyar állampolgárnak, továbbá az igazságszolgáltatásban dolgozóknak, de azoknak is, akik az igazságszolgáltatással így vagy úgy kapcsolatba kerülnek. Gyakorlatilag mindenkinek, aki vagy állampolgárként figyelte ezeket az ügyeket és érdeklődött irántuk, de nyilvánvalóan nagyon sokan vannak, akik sokféle módon kapcsolatba kerülnek az igazságszolgáltatás különböző fórumaival. Nekik is tanulságos olvasmány lehet.

– **Milyen hatást várnak „Az ártatlanok korá”-tól?**

– Hogy a különböző szinteken, és különböző beosztásokban és különböző élethelyzetekben lévő emberek elgondolkozzanak azon, amit elolvassanak.

– **Milyen a visszhangja a könyvnek?**

– Sokfajta visszhangja van. A média is érdeklődik, de különböző helyekről, és az igazságszolgáltatásból is kapunk visszajelzéseket arról, hogy nagyon hasznosnak tartják.

Hegedűs Eszter

Vajda Éva – Mong Attila: *Az ártatlanok kora*
Elektromédia Kiadó, 220 oldal, 2900 Ft

Jézus halotti leple...
A katárok elpusztítása...
Ábrahám teremtés-
története...

A MÚLT IDŐK
NAPJAINKBAN IS ÖLNEK

Julia Navarro
a történelmi kaland-krimi
nagy mesternője

JULIA
NAVARRO
A Szent Lepel
titkos szövetsége

A Szent Lepel titkos szövetsége szerzőjétől
JULIA NAVARRO
ÁRTATLANOK VÉRE

„Egy nap talán
bosszút áll majd
valaki
az Ártatlanok
véérért.”

„Pillanatokon belül kitör
a harmadik világháború,
és ők győznek.
Mert ők Isten
kiválasztottjai.”

A Szent Lepel titkos szövetsége
és az Ártatlanok vére szerzőjétől

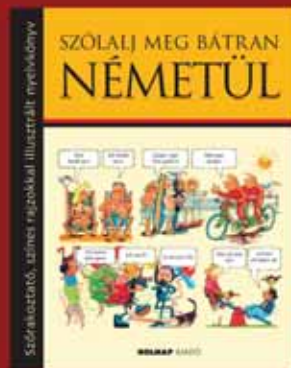
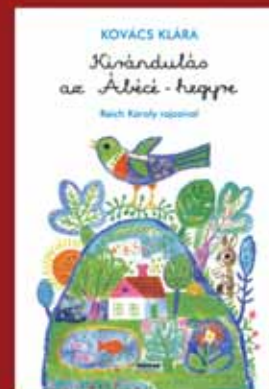
JULIA NAVARRO
AZ AGYAGBIBLIA

„Egyikük sem gondolta,
hogy túl késő lenne a
bosszúnak.”

„A háború minthát
elkezdődik, ő pedig
előre fél akart készülni
mindenre.”

HOLNAP KIADÓ

20 ÉVE AZ OLVASÁS SZOLGÁLATÁBAN

HOLIKON KÖNYVESBOLT
1111 Budapest, Zenta u. 5.
Tel.: 0621-3800-350

OLVASÓK BOLTJA
Millenium Center, 1052 Budapest,
Pesti Barnabás u. 4. Tel.: 266 00 18

TAN-TÁRS KÖNYVESBOLT
1072 Budapest, Nyár u. 14.
Tel./Fax: 322 98 46

BUDAI TAN-TÁRS
1012 Budapest, Attila út 133.
Telefon: 225 81 51

Boltjainkban könyveink minden hétfőn 30% kedvezménnyel vásárolhatók meg!

TANTUSZ KÖNYVEK

Windows 7 JÖN!
TANTUSZ KÖNYVEK

2900-3400 Ft

www.panem.hu

Panem Kiadó
1147 Budapest Óv u. 146.
Tel.: (1) 460-0272

Fatima keze

Ildefonso Falcones

■ Ildefonso Falcones valószínűleg napjaink egyik legolvasottabb spanyol ügyvédje (ld. *Könyvbét*, 2007. november). A barcelonai Santa Maria del Mar templom építésének regényes történetét feldolgozó könyve, *A Tenger Katedrálisa* világszerte mára már több mint 4 millió példányban kelt el (magyarul 2007-ben jelent meg Cserháti Éva fordításában). Az 51 esztendő spanyol szerzőnek három évbe telt, hogy újabb művét, a közel ezer oldalas *La mano de Fátimát* (Fatima keze) megalakítsa. Spanyol kiadója (Random House Mondadori – Grijalbo) bízott az újabb sikerben, így csupán Spanyolországban félmillió példányt dobott piacra a könyvből. A bizalom nem volt hiábavaló, ezt bizonyítja, hogy a megjelenés napján 40 000 példányt vásároltak meg, szeptember közepéig, azaz gyakorlatilag három hónap alatt pedig 400 000 darabot kapkodtak el a spanyol nyelvű olvasók. (*Spanyolországban is érződik a gazdasági válság, 20 százalékra szökkent fel a munkanélküliség; mennyi fogyott volna el a regényből, ha nincs a gazdasági visszaesés? A Szerk. ironikusnak szánt megjegyzése.*) Falcones népszerűségét jól mutatja az is, hogy a nyári uborkaszezon alatt közel húsz ország kiadói döntöttek úgy, hogy akarják a könyv kiadásának jogát, így aztán Falcones történelmi nagyregénye hamarosan olvasható lesz többek között horvát, cseh, angol, német, olasz, portugál, dán, finn, francia, norvég, lengyel, svéd, szerb, szlovén nyelven is.

A spanyolországi könyvbemutatóra június 10-én került sor Córdobában, a barcelonai kiadó tehát – jó marketing-ötlettel – a regény történetének helyszínére, Andalúziába vitte el a könyvpremiert, hogy ezzel is emlékeztessen a 400 évvel ezelőtt történt spanyolországi eseményekre. A regény cselekménye ugyanis 1609-ben fejeződik be, mely egyben a reconquista végét jelző dátum is: a spanyol katolikus királyok miután előbb kötelezték a mór lakosságot, hogy vegye fel a katolikus hitet, a 17. század elején végleg kiutasítják az Ibériai-félszigetről a muzulmánokat. Falcones könyve nem tisztelgés a hős spanyol elődök előtt, hőse sorsában sokkal inkább a nemzetek és a vallások közötti megbékélés szükségességét és lehetséges útjait mutatja be.

A *Fatima keze* főszereplője, Hernando A Tenger Katedrálisában megismert Arnau sorstársa, ugyanúgy üldözik, szolga sorba taszítják, ahonnan végül sikerül kitörnie és gazdaggá válnia. Hernando fogantatásának körülményei is meglehetősen bizarrak: muzulmán anyját egy katolikus pap erőszakolja meg, mintegy szimbolizálva a mór lakosság erőszakos katolizációját. Ez az aktus aztán Hernando egész további életét beárménykolja: a mórok nem tekintenek rá mórként, a keresztények ugyancsak kitaszítják maguk közül muzulmán származása miatt (halálra ítélik, az inkvizíció elől a córdobai katedrálisba rejtőzik el); vágya a középut meglelése és a tisztes boldogulás – reménye az életben maradás –, töretlenül hisz abban, hogy a kulturális és vallási ellentétek kibékíthetők.

A történet izgalmas eseményei három konfliktusforrásból következnek: az első Hernando ingadozó kapcsolata a moriszkókhöz és a vallásukhoz; a másik a spanyolok és a muzulmánok kegyetlen bánásmódja a főhőssel szemben; harmadsorban Hernando emberi kapcsolatai – köztük feleségéhez, Fatimához fűződő viszonya. A könyv méltatói szerint az első két konfliktustípus kibontása különösen jól sikerült, Hernando ellenségei közül pedig apósának, Brahimnak ördögi karaktere lett igazán

hihető. A közel 41 év, amit a történet átölel, a rengeteg szereplő és helyszín viszont kissé nehézkessé teszi a terjedelmes szöveg olvasását.

Miben rejlik Falcones sikerének titka? Olyan könyveket szeret írni, amiket maga is szívesen olvas. Hogy milyenek is ezek? „Életszerű leírások – semmi túldíszítettség, vagy lírai érzélgősség –, amelyek kevés szóval képesek sokat elmondani, több szálon futó, pergő cselekmény, hogy gyorsan haladhassunk előre a történetben – legyen az akár ezer oldal –, és kellő drámaiság, mely a fotelhez szegezi az olvasót” – nyilatkozta egy interjúban. Természetesen mindeközben tanulunk is valamit, az író persze tagadja, hogy okítani szeretne, inkább olyan történetet kerekít, amely a történelmi tények alapos ismeretén alapul: a Fatima keze megírásához például több, mint 200 könyvet olvasott el, és nagyon sokszor utazott Córdobába.

A kortárs spanyol lektűr szerzője (legyen az Ildefonso Falcones, Julia Navarro vagy Carlos Ruiz Zafon) olyan útra lépett, melyet Dan Brown taposott ki a Da Vinci-kóddal, ám a misztikus máz helyett az emberi, közösségi sorsokra helyeződik a hangsúly, a múltat regénnyé formálva újra meg újra megtapasztalhatjuk: nincs új a nap alatt, a civilizáció fejlődik, de az ember ugyanolyan gyarló marad.

„Thomas Bernhard”

■ Különleges könyv jelent meg nem oly rég Ausztriában – jó, forma szerint német földön, de Thomas Bernhard ily szempontból, amiféle e kötet, mindig és főként osztrák. *Díjaim* a mű címe, halál utáni megjelentetés, na igen, efféle témát így könnyű. Thomas Bernhardt ez a körülményfésülés mindig is jellemezte. Maga kategóriáján merész író nem a még szovjet-megszállta Magyarországon, Csehszlovákiában stb. volt, hanem a szerencsés az 1955-ös valódi felszabadulásnak köszönhető Ausztriában. Ott lehetséges volt az erőteljes kormányzítás, netán a Handke-féle, bár csak megjátszott, közönségpocskondiázás etc., míg „mi” Rilkét, Kafkát emésztettük. A sikeres, mondhatni, színházilag szuperkarriert befutó író magánvéleményeit élvezhetjük e kötetben, nem mellesleg *Adamik Lajos* tudósian, ügymenetien is pompás fordításában.

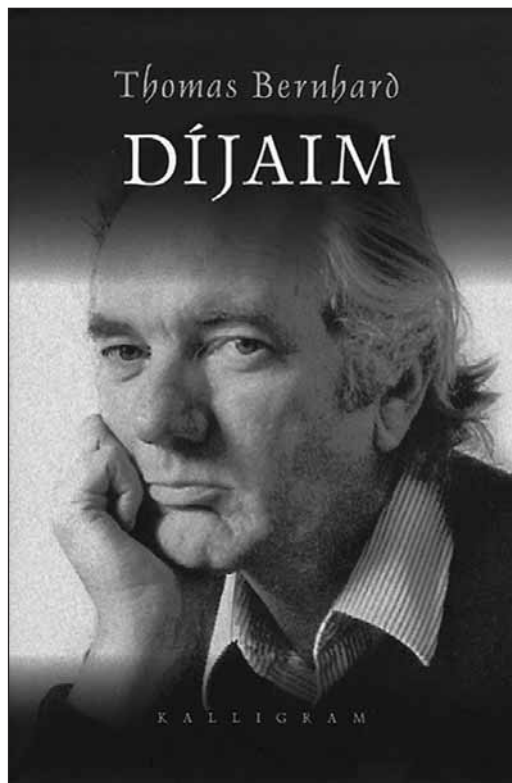
Az eredmény izgatón lehangoló. Izgatón: mert hogy tessék megvenni ezt a nagyvonalúan kisszerű pletykakönyvet, s akkor ítélni. Rátérek.

Thomas Bernhardnak két regényét fordítottam, a nevezetes pálya mifelénk akkor futott fel, s miután Györfly Miklós s jómagam a bernhardi drámaművészet tanújeleit is magyarítottuk, a munkák közt az általam igen nagyszerű kamaradarabnak tartott *A szokás hatalma* címűt, meg a politikai divatokat jól megjelenítő *Hősök tere* legendát, Bernhard mások fordítói kezére került, s most Adamiknál végre jó kézre. Mi oly jellegzetes a bernhardi prózaműben? Pár formai elem, a sok monomániás ismétlés, a mondja-mondja-mondja, szinte ha alacsonyabb néprétegek szerepelnek, az aszongya-aszongya-aszongya... és spongya. Bernhard tekinthető nagy írónak, tekinthető ügyes szerzőnek, tekinthető érdekes politikai képződménynek... erre utaltunk.

Számos osztrák napilap, hetilap cikkét olvastam az itt szóban forgó műről, egybehangzóak. Bernhard sok díjat kapott. Általában a kormányzatoktól, melyek kezébe csúnyán beleharap. De az ott ilyképp a szabadság világa. Az ízlések kérdése miatt nem járnak pofonok. Bernhard ezt, ő írja, a pénz zsebre vágása után, jól felmérte, a kormányzatokat vérgigérette. De vajon?

E kormányzatok, a hivatalos Ausztria derék ereiben mintha – a magyar sláger bája szerint – spenót folyt volna. Vér sosem folyt. Ausztria úgy tesz, mintha nem lenne ötször annyi világnagy írója, mint pl. csekély hazánknak, és a kézbeharapásokat ugyanolyan szeretettel eteti, mint a... Ugyan már, ott az írók java kézbeharapós. A szerbbarát Handke, a másképp meredek Jelinek... még Jonke volt viszonylag objektív egzisztencialista. Mindőjüket bőszéggel fordítottam, ismerem. Három-három regény ahhoz azért elég. Doderer – nagy művész – kétes alakját is behistorizálta Ausztria, mikor nemzetileg épp úgy kellett.

Jól tette.

Tehát ezek a bernhardi államszidó handabandák osztrák belügyek, melyekhez édes kevés közünk van. Meg kell venni a művet, elolvasni, igazam van-e. Kár erő és helyet pazarolnom a véleményalkotásra. Bernhard nem volt harcot próbáló, harcban próbált szellem. Pankrator se volt, ahol azért a K-1-ben, tudjuk, a közönségszórakoztató összebeszélés ellenére komolyak a fájdalmak. Bernhard egy lassan elkényeztetődött, kiváló író volt, manierista stilisztá, aki messze ködbe vész majd, mikor egy Doderer, Musil még mindig komoran fénylik, „sziklázik”. Kafkáról, Rilkeről, Trakról nem is beszélve. Ja, igaz is, a salzburgi Trakl. Aki ilyen állami viszonyokba nem is keveredhetett szegény. És akinek valódi hívei egyre hajtogatják: még akár Mozart helyett is Traklnak kéne Salzburgot jelképeznie. De ez is osztrák belügy.

Bernhard egy kopogós valcerű, irodalmi Johann Strauss. Csak az ördöghegedűs behízelt volt, Bernhard még kihízelt.

Megjelent ellenben egy *Kortina* nevű egyet jóvoltából – a telefonkönyvben a kft. meglehető, az osztrák kulturális intézet is adhat felvilágosítást – egy kis könyvsorozat: magyar költők, osztrák költők. Keresztbe-fordítva, CD-mellékletekkel. Ez egy jó sorozat, nemes vállalkozás. Magam abban a kötetben vettem részt, ahol *Kemény István*, ez a kitűnő íróember a magyar személy, és báró *Franz-Josef Czernin* az osztrák. Czernint fordítottam ekképp. Álomban eszembe nem jutott volna ilyen sziklamászás, mint ami az ő poézisének magyarítása – dánosítása, hollandosítása, akármilyen –, a jó osztrák napilapok versrovataiban riadva néztem őt, a közel 8000 méteres magasokat jelentő költészet szerzőjét. Aztán a sors, meg mert más nem akart birkózni, úgy hozta, én lettem a transzlátor. Jellegzetességekben még erősebb, mint Bernhard, de megússza a modorosságot, egyszerűen: hatalmasan ott van ez a Czernin-líra, és szerény személyem jókora hatásokat köszönhet neki. Ráébresztett, van új a nap alatt, tanulhatunk... s nem úgy, ahogy N. N. Á. mondja a téli fákról. Parasztosan szólva, vén fejfel nekiláttam saját lírámat megújítani. Ehhez Czernin báró hatalmas, ihlető segítő volt. Fapofán rendkívüli költő. Ahol Bernhard könyvekkel oldalba lök, ott ő – igazi K-1-esként, ahol is a könyök használata tilos –, igen, ott Czernin elkezd „rémtöprengtetni”. Bár színesebb Bernhardnál, nem kikeriki. Igaz, lírikusként Czerninnek módja sincs, hogy kétes előnyöket származtasson magának ily-oly társadalmiságból.

Amivel mind nem mondtam olyat, hogy Thomas Bernhardtot ne a helyén látnám. Csak vajon mindenki a helyén látja-e őt?

Tandori Dezső

Thomas Bernhard: *Díjaim*
Kalligram Könyvkiadó, 88 oldal, 1900 Ft

Afférok hölgykörökben

(és egy kakukktojás)

Ha épp a Hunyady Sándor által híressé lett kártyaafférről nem is, de szó se esik majd e kis ajánlóban sokféle ügyes-bajos, veszélyes ügyletről, amit hölgyek szöttek történetekké írószobájukban, szórakoztatására és örömeire olvasóiknak. A kakukktojást pedig nem lesz nehéz megtalálni.

Karrier egykor és ma

Juliette Benzoni a történetszövő hölgyek egyik nagy öregje, életrajza szerint már kilencéves korában bújta a romantikus történelmi irodalmat – nem csoda, ha ő maga is ezen az alkotói úton folytatta. Benzoni remek élet- és korrajzokat produkál: nyoma sincs bennük a didaxisnak, mégis a történelmi tudás gazdag tárházai. A Geopen Kiadó sorozatában most a kétkötetes Aurora jelent meg, amely a Königsmark család, azon belül is Königsmark Aurora élet-történetét beszéli el, mindezt a Napkirály korának eseményeivel körülvéve. Az első kötet, címe szerint *Hajnal szerelme*, a főhősnő kalandjait beszéli el, aki testvérbátyja, Philip felkutatása során elkerül Friedrich-August szász választófejedelem udvarába, s első látásra egymásba szeretnek II. Ágost majdani lengyel királlyal, aki a történelemben legendás ereje miatt Erős Ágostként lett ismert. A második kötet, a *Hajnal fia* szerelmük gyümölcseinek nem zökkenőmentes története: gyermeküket a herceg nem ismeri el fiának, ugyanis Moritz-cal egy időben születik meg törvényes gyermeke is. Aurora azonban épp elég erős, okos, határozott nő ahhoz, hogy még a szeretői státuszából kicsöppenne is biztosítsa fiának a karrierje kiteljesedéséhez szükséges feltételeket. Nem kevés sikerrel: Szász Moritz (az általunk használt magyaros átírásban Szász Móríc) kiváló katonának lesz, végül Franciaország marsallja. Juliette Benzoni könyve praktikus jegyzetelésének köszönhetően számos érdekes információval szolgál: kiderül például, hogy Aurora keresztnevét örökölte ük-ükunokája is, akit mi csak George Sand-ként ismerünk (Aurora Dupin); meglevenedik számos tarka figura, akikről a történelmi munkák nem szoktak megemlékezni. Például Richelieu bíboros fia, Richelieu herceg, aztán Charles Fevart, a musical „feltalálója”, vagy Francesco Morosini, „Peloponnészosz ura”, aki egyben Velence dózsója is volt.

Más irányultságú, de igazi sztárszerző Anna Gavalda, akinek legutóbbi kötete, az *Együtt lehetnénk* már felvillantotta szer-

zője tehetségét az elmélyült lélektani ábrázolás, és egyfajta, mondjuk úgy: báj ötvözésére. Újonnan megjelent regénye, a *Vigaszág* a lélektani irányultságra erősít rá, mintegy felhúzva Anna Gavalda írói kvalitásait a magas irodalmat művelők közé, sejtetve, hogy szerzőjük túl tudna lépni a romantikus-bájos történe-

tek keretein. A Vigaszágban (a vigasztalás mint toposz már felbukkant a Szerettem őt című regényében is, ahol egy após és az elhagyott menyee beszélgetéseiből bontakozik ki megindító történet, igen jó jellemrajzokkal) egy sikeres párizsi építész értesül volt szerelme haláláról, és vidékre utazik az asszony fiához – aki egyébként a legjobb barátja –, hogy kölcsönösen vigasztalódjanak. Van némi hollywoodi a látásmódban és az eszközökben, ahogy Gavalda szembeállítja a múltat és helyszíneit, a barátságot, szerelmet mint értékeket a sznob, forgatagos, sikerreklől fényes, mégis tartalmatlan párizsi karrierrel, aminek a végén persze ott a felismerés, hogy mi számít igazán s mi nem. De épp a filmszerűségének – és Tótfalusi Ágnes fordításának – köszönhetően válik ez a könyv egy élvezetes, őszi estekre kifejezetten ajánlott, jól szerkesztett, édesbús olvasmánnyá.

A halhatatlan krimikirálynő

Aki pedig a fogvacogatóbb estéket kedveli, annak sincs nehéz dolga a választék terén: kiváló krimikkel bújhat takaró alá, tehetséges méregkeverő hölgyek sztorijaival. Első helyen természetesen az új *Agatha Christie*-t kell említeni, *Örök éj* címen jelent most meg az Endless Night, az író 1967-es műve. Korábban nálunk *Végtelen éjszaka* címen vált ismertté (1994-es megjelenésű volt e magyar változat, tehát már jócskán késői az is.) Az Agatha Christie-rajongónak azonban e ponton egyik szeme sír, a másik nevet: egyrészt

mindig öröndetes egy új fordítás felbukkanása, másrészt összeszorol az ember szíve, amikor ennyi „zűrös” mondatot – effektíve értelmetlen, félbemaradt, vagy egyéb hibáktól terhes – sorokat talál benne. Akárhogyis, nem szabad lecseregni a könyvespolcon a Végtelen éjszakát az Örök éjre, mellétenni persze érdemes, egy rajongónak kötelező, csak hát... A Végtelen éjszaka Agatha Christie legmeseszerűbb története (díszlet-szerű, sablonértékű elemekkel machináló, ám mindezt jól összeillesztő kísértethistória. Kellékeit azóta számos thriller használta fel, a közhelyességig elkopatva.) Gyermekkora fantáziavilágát használja fel itt Agatha a hátborzongatáshoz: szegénylegény, szegényleány szerelme, fészekrakás, elátkozott hely, cigányboszorka,

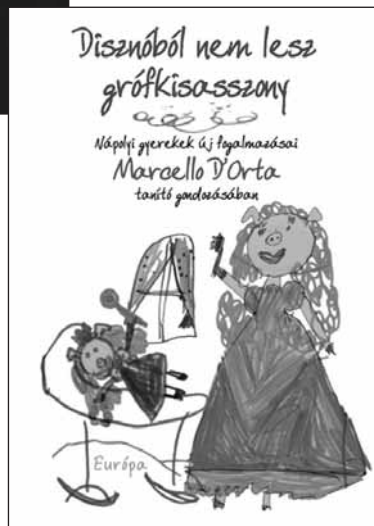
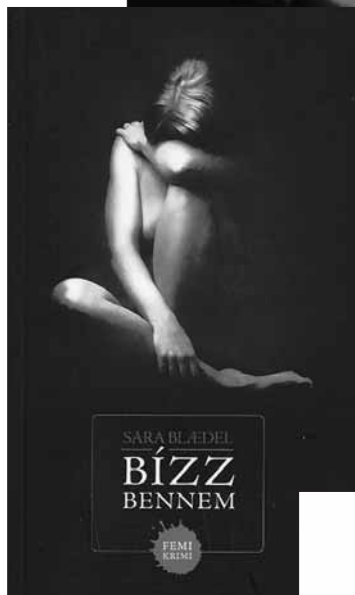

varázslatok... Már épp csak a mézeskalács-házikó hiányzik. És egy kis előzetes beharangozó: előkészületben van a Háttér Kiadónál az eddigi legteljesebb magyar nyelvű Agatha Christie-életrajz, az ősz folyamán jelenik a krimikirálynő életét és műveit történetét feldolgozó, bibliográfiával kiegészített monográfiája.

Modern méregkeverők

Vannak ám persze modern utódai Miss Marple-nak és Hercule Poirot-nak, a magányos nyomozófigurákat kedvelők sem maradnak izgalmak nélkül. Mire e recenzió megjelenik, már túl lesz a Goethe Intézet azon a beszélgetős estjén, amelynek témája a Balti-tenger környékének gazdag krimitermése. Az okok fejtegetése mellett néhány északi krimiszerző fel is olvas új műveiből. Ugyan a jelenlevők között nincs ott Sara Blaedel és Karin Fossum, e két író-nő csak erősíti a tézist, hogy a balti vidék kedvez a rejtélyek irodalma virágzásának. Karin Fossum – műve magyarul most először a Scolar Kiadó jóvoltából szólal meg – a norvég tájak megörökítője: már néhány oldalnyi szöveg is életre kelt egy norvég kisvárost vagy falut, a semmibe vesző ködös hegyi utak kanyargását, a hegytetjei tavak elhagyatottságát. A *Ne nézz vissza* kissé elcsépelet címe ellenére jól szerkesztett családörténet és lélektani bűntényregény egyben. A falu zárt közössége és a környező táj központi szerepet játszik az eseményekben. Sejer nyomozó figurája szikáran megrajzolt, mégis ügyesen karakterizált „főhős”: kicsit Columbós ugyan, de jól áll neki, a fáradtan flegmatikus, de gondolatokba mélyedt fickó az északiság ízeivel van fűszerezve. A könyv egyszuszra elolvasható darab, nehéz is letenni, a feszültséget folyamatosan fokozza, illetve egy ügyes kezdeti csavarral teljesen másfelé orientálja az olvasó nyomolvasói megérzését, hogy aztán visszakanyarodjon a kezdeti szálhoz, aminek bizony lesz funkciója.

Más eset Sara Blaedel, akinek a *Nyitott Könyvműhely*nél jelent meg *Bízz bennem* című (hasonlóképp nem átütő címválasztás, de úgy látszik, ez is sajátja lett az északi krimiíróknak könyveinek) detektívregénye. Ahogy meghatározó Karin Fossum regényében, hogy szerzője költőként indult, úgy tűnik fel itt Sara Blaedel újságírói múltja, aki a *Bízz bennem* történetében oknyomozáshoz folyamodik, mégpedig a napjainkban minduntalan felbukkanó bűntényben: az internetes csalás terén. A nemi erőszaknak induló eset mögött az internetes ismerkedés eszközei állnak, egy számos álnéven tevékenykedő „fantom” által irányítva, akinek a személyiségét a magányos nyomozónőnek kell kiderítenie. A nyomozónő természetesen megvezeti, mint új „bejelentkező”. Hogy sikerül-e leleplezni az álnok csalót, az persze legyen a könyv titka: párjához hasonlóan egyestés, fordultatos, és főként testközeli valóságos történet. „Dánia kedvenc krimiszerzője” ahogy kötete címlapja is hirdeti, nemrégiben Magyarországon járt, néhány beszélgetés is készült vele, amelyeknek során arról is kérdezték, egyetért-e a kötetekre kerülő „femikrimi” meghatározással. (Ha a címválasztás szerencsétlen, ez a megnevezés egyenesen idétlen.) Szerencsére nem értett egyet, és maga is úgy gondolja: attól, hogy a detektív hősnő, a szerző

nő, még nem alkotnak külön műfajt. A főhősnő Louise Rick egyébként épp olyan férfias, mint amilyen nőies, határozottsága és érzékenysége együtt teszik kedvelhető, karakteres nyomozóvá a figurát.

Kívül a hölgykörökön

Ennyi borzongás után pedig jöjjön a feloldás és a kakukktojás szerző leleplezése. Talán az utóbbi hónapok legkacagtatóbb könyvét jelentette meg az Európa *Marcello D'Orta* újabb opuszával, a *Disznóból nem lesz grófkisasszony* című válogatással. A nápolyi tanító kisiskolások dolgozatiból, valamint beszélgetésekből lejegyzetelt válaszaiból állítja össze kötetét, különféle témákban: ezúttal az állatok, a természet, a környezetvédelem volt a vezérfonál. Ha van bölcsességével elgondolkasztató, ugyanakkor könnyfakasztóan tréfás látás- és fogalmazásmód, akkor az a gyereke-

ké. Ezek a megnyilatkozások egyfelől irányítottak (hiszen kérdésekre született, sokszor írásban fogalmazott válaszok), másfelől a gyermeki szabadság és cenzúrázatlanság szárnyalóan spontán megnyilvánulásai. Erejük abban rejlik, amit a fülszövegben Lator László olyan költőien és pontosan fogalmazott meg: „A kölykök fejében még vannak feltöretlen mezők. Olyasmit teremnek, amire nem számítunk. Nem azt mondják, amit illik. Ügyetlen mondataikból kifeszlik valami igazság. De ezért azt is kezdik megtanulni, mit vár tőlük a felnőtt világ. Szerencsére el-el felejtik. Mert gyerekek is meg felnőttek is, az a legszebb, mikor egyszerre két hang szól belőlük. Egy hamis meg egy hibátlan: gyönyörű diszharmonia!” Beszéljenek magukért a gyerekek mondatai: „Ha végképp nem lehetnék ember, az szeretnék lenni, ami az apám: balfácán.” „Én nem kockáztatnám meg, hogy még egy kígyó bejusson a Paradicsomba.” „A madarak azzal állnak bosszút az üvegházhatásért, hogy a fejünkre kakálnak.” „Jézus talán bizony ötezer kenyeret és ötezer salátát szaporított? Bolondok ezek a

vegetáriánusok!” S ha valahol, itt mindenekfölött megérdemli a fordítót, hogy kiemeljük a nevét: *Magyarósi Gizella* e könyv magyar változatának mesteri főszakácsa.

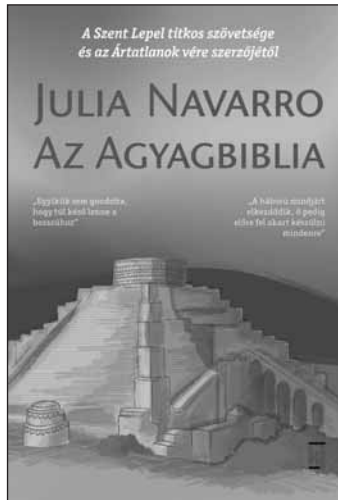
Laik Eszter

Benzoni, Juliette:
Aurora I. Hajnal szerelme. Geopen Kiadó, 324 oldal, 2990 Ft
Aurora II. Hajnal fia. Geopen Kiadó, 352 oldal, 2990 Ft
 Anna Gavalda: *Vigaszág.* Magvető Kiadó, 544 oldal, 3490 Ft
 Agatha Christie: *Örök éj.* Európa Könyvkiadó, 276 oldal, 2200 Ft
 Karin Fossum: *Ne nézz vissza.* Scolar Kiadó, 352 oldal, 2950 Ft
 Sara Blaedel: *Bízz bennem.* Nyitott Könyvműhely, 260 oldal, 2980 Ft
 Marcello D'Orta: *Disznóból nem lesz grófkisasszony.* Európa Könyvkiadó, 128 oldal, 2500 Ft

Julia Navarro: Az Agyagbiblia

■ Róma. Egy idős férfi a Szent Péter téri bazilikába megy és a gyóntatópaprak bejelenti, hogy meg fog ölni egy férfit. Egy régészkonferencián rendkívüli bejelentést tesz egy fiatal iraki régész: megtalálták Irakban az Agyagbibliát, pontosabban két agyagtáblát, amely még Ábrahám idejében készült.

Vajon előkerül-e a sokak által várt, remélt Agyagbiblia? A nemzetközi műkincsmaffia elszántsága vagy a személyes bosszú esküje az erősebb? Az izgalmas, sokszor kegyetlen eseménysorozat szereplői között nehéz megkülönböztetni a jókat és a rosszakat, háborús áldozatok és bűnösök, megtévesztett gyermekek, hazugságra épülő családi kapcsolatok szövik át a történetet.

(Részlet)

Isten a hetedik napon befejezte művét, amit alkotott. A hetedik napon megpihent munkája után, amit végzett. Isten megáldotta és megszentelte a hetedik napot, mert azon megpihent egész teremtő munkája után.

Ez a története az ég és a föld teremtésének, ahogy az lefolyt.

Ábrám elhallgatott, Shamas pedig írta, amit hallott. A fiú egész idő alatt le sem vette a tekintetét a tábláról, Ábrám pedig most vette csak észre, mekkora erőfeszítésébe kerül a fiúnak, hogy a sorokat szépen egymás mellé írja, függőlegesen, egyetlen hiba nélkül.

Shamas lerakta a táblákat Ábrám elé. Volt néhány betű, amit nehezen lehetett olvasni, de egészében véve a fiú teljesítette a feladatot, leírta a világ teremtésének a történetét.

– Szépen, olvashatóan írtál, most pedig menj, és rejsd el a táblákat egy olyan helyre, ahol a testvéreid nem találhatnak rá, és ahol édesanyádat sem zavarja. Apád majd megmondja, hova tedd őket. No, és mit gondolsz mindarról, amit hallottál?

– Azt gondolom, hogy...

– Mondd csak meg nyugodtan, mitől félsz?

– Nem akarom, hogy megharagudj rám, Ábrám, de a te Istened világteremtésének a története nagyon hasonlít ahhoz, ahogy az istenek teremtették a világot.

– Igen, de van azért néhány különbség.

– Milyen különbségek?

– Például, az Enuma Elish éneke szerint, amit Ili tanított neked, Marduk úgy teremti az embert, hogy előbb megöli Tiamat istennőt, és annak a férjét, Kingu istent. De ugyanakkor Mardukot is teremtette valaki. Az istenek nem teremtenek semmit, hanem megformálják az embert, azokból az eszközökből, ami a rendelkezésükre áll. De ki teremti mindazt, amiből ők teremtenek? Isten úgy teremti, hogy eldönti, teremteni fog, és a semmiből teremt, mert nincs szüksége eszközökre a teremtéshez.

– De azért van, amiben nagyon hasonlít az, amit te meséltél, és az, amit Ili mesélt.

– Van, amiben igen. Mert vannak emberek, akik megéreztek a teremtés történetét, és kitaláltak hozzá isteneket és történeteket, hogy elmagyarázzák, amit nem értettek.

– Miért nem hallották az Ő szavát?

– Mert nem könnyű meghallani az Ő szavát. Túlságosan el vagyunk foglalva a saját gondolatainkkal, és saját magunkkal. Isten megbüntette bennünket, megbüntette az összes embert, az első emberpárt, és azokat is, akik majd utánunk jönnek. Azzal büntette az embert, hogy dolgoznia kell, hogy el kell viselnie a fájdalmat és a betegségeket, vándorolnia kell a földön, és így nem marad ideje arra, hogy Istent keresse.

– És miért büntetett meg bennünket? Miért büntette meg az összes embert? Én még nem tettem semmi rosszat, súlyos vétket pedig biztosan nem követtem el.

– Igazad van, de az első emberpár vétkezett, és ezért minden embernek bűnhődnie kell.

– Ez nem túl igazságos.

– Ki vagy te, hogy megítéld Istent?

– Jó, de miért kellene magamra vállalnom egy olyan bűnt, amit el sem követtem?

– Holnap ezt is elmesélem. Most hozd a táblákat és az íróvesszőt.

Már alig láttak valamit, így aztán Ábrám és Shamas a tábor felé indult, ahol a törzs többi tagja a hosszú nap után már nyugovóra tért. Yadin magához intette Ábrámot. Kettesben akart lenni vele, beszélniük kellett.

– A fiam nem boldog.

– Tudom.

– Hiányzik neki Ur, még Ili is. Tanulni akar. Elmentünk a templomba Terah és én, befogadnák a fiút, de félek tőle, hogy beszélni fog arról, amit tőled hall, és bajba kerül. Mondd meg neki, hogy ne beszéljen az egy igaz Istenről, vagy különben a király fülébe jut a dolog, és annak mi isszuk meg a levét.

– Yadin, te azt gondold...?

– Igen, Ábrám, de óvatosnak kell lennünk. Az apád is akar majd veled beszélni.

A törzs egy ideig Háránban akart maradni, mielőtt folytatta volna az utat Kánaán felé. A férfiak nekiláttak, hogy kunyhókat építsenek vályogból és nádból, hogy legyen hol aludniuk, amíg el nem jön az ideje, hogy továbbálljanak. Yadin mutatott egy helyet Shamasnak, ahol elrejtette az agyagtáblákat, amelyekre szorgalmasan és türelmesen lejegyzett mindent, amit Ábrám diktált neki.

Shamas minden nap türelmetlenül várta, hogy elérkezzen az óra, amikor Ábrámmal találkozhat a pálmaligetben.

Már azt is tudta, miért büntette meg az Isten az embereket. Megbocsáthatatlan volt az a butaság, amit Ádám tett, gondolta a fiú. Isten megteremtette a Paradicsomot, ahol mindene megvolt, mindenféle fák, a legfinomabb gyümölcsökkel, csak egyetlenegy volt, amihez nem lett volna szabad hozzáérnie, a Jó és a Rossz tudás fája a kert közepén, nem lett volna szabad a közelébe mennie, mert Isten megmondta, ha eszik a gyümölcséből, meghal.

– Nem értem, miért ettek a gyümölcsből – mondta Shamas.

– Mert Isten szabad akarattal teremtett bennünket. Mondd csak, Shamas, emlékszel, amikor Ili megtiltotta, hogy az iskola ablakán kiugráljatok, mert megüthették volna magatokat?

– Igen.

– És mégis ugráltatok.

– Igen, de ha eltörök egy csontunk, az nem ugyanaz, mint ha meghalunk – erősködött Shamas.

– Nem, az nem ugyanaz, ez igaz. De Ádám és Éva azt gondolták, ha esznek a fáról, ők is istenek lesznek, és nem tudtak ellenállni a kísértésnek, hogy kipróbálják. Amikor kiugráltatok az ablakon, nem jutott eszetekbe, hogy megüthettek magatokat, Ádámnak és Évának sem jutott akkor eszébe, mi lehet a következménye, ha esznek a fa gyümölcséből.

Julia Navarro: Az Agyagbiblia

Fordította Bakucz Dóra

Kiss József Könyvkiadó, 467 oldal, 3290 Ft

„...hogy versben szóvá váljék.”

■ Komolyan irigylem néha a németeket, legalábbis irodalmi, poétikai terminológiájuk miatt. Náluk ugyanis a költészet (Dichtung) magába foglalja a prózát és a verset is. Hát nem egyértelmű, nem egyszerűbb így?! (Ráadásul megkülönböztetik az irodalom alatti „irodalmat”, hogy arról már ne is beszéljek, hány kis- és nagymonográfia áll a kutatók, tanárok, olvasók rendelkezésére a „nagyokról”, sőt a kisebbekről!?) Azt még hozzátehetem: tudomásom szerint a kis példányszámban megjelenő, fogyó versesköteteket a kereskedők drágábban (nagyobb árrésszel) hozzák forgalomba, mint a klasszikusokat, a bestsellereket.

De vissza a költészet – vers – próza – prózavers – prózáköltészet hazai problematikájához!

Az alábbiakban ismertetett kötetekről jutott eszembe mindez, s szép lassan, derüljön ki, miért!

(Természetesen nem értékelni akarok, hanem jelenségekhez példákat szolgáltatni, és mindenekelőtt tehetséges fiatal, elsőkötetes költők műveire felhívni a figyelmet.)

Különösen nehéz volna például (de hisz nem is vagyok kritikus!) egészében értékelnem, mérlegre tennem a *Szép írások 2008* c. kötetet, amely verset és prózát egyaránt tartalmaz. Annyit mindenképpen el kell árulnom, hogy ez a Kiadó „tehetségkutató munkája eredményének új gyűjteménye”, lévén, hogy tavalyelőtt jelent meg a nyitókötet. *Balázs Tibor*, aki az anyagot válogatta és szerkesztette, a kiadói credo lényegét a nyitottságban látja. „A Kárpát-medencei Accordia irodalmi pályázaton kitűnt, a kiírásakor önálló kötettel még nem rendelkező alkotók színvonalas műveit tartalmazza e válogatás – a költők nem pusztán korosztályukat tekintve különböznek, hanem szemléletmódjukban, valamint az általuk képviselt stílusirányzatban is.” Bizony mondom, szép hagyományt követ a Kiadó, hiszen mi anno megszoktuk, hogy az „Irodalomba”-kerülés természetes útja: lapbéli közlés, antológiában való bemutatkozás, végül (első) önálló kötet.

Azzal nyilván nem mondok semmi újat, ha leszögezem: valamikor a 20. elején „paradigmaváltás” zajlott le az Irodalomban („szépliteratúrában”): a próza ellopta, kisajátította a líra eszközeit, a líra, azaz a „tisztá” vers lemondott hagyományos eszközeiről és „eszköztelenné”, „tárgyiassá”, prózaivá vált.

Nos, *Légrádi György Attila Kartonhal* c. kötetét (ÚjLátószög 18) hová soroljam? (Lám, a műnemek összekeveréséről van szó.) Természetesen a „Költészetbe”. Csakhogy vers-e vagy – inkább – próza? Is-is. Zalán Tibor a fülszövegben szövegmontázsnak nevezi a több fejezetből álló művet, amely szürrealista tudatfolyamot meg naturalista életmozzanatokot is tartalmaz. Szerintem abszurd is, lásd: „halduma” (5. old.). Ha kiemelem a műnek az abszurd irodalomba való sorolását, akkor azt a kérdést is fel kell tennem, vajon komolyan vagy ironikusan játszik-e a szakrális témával, a szeretettel?

Kiss Mirella Lilla és a Prof c. kötetét én a legszívesebben verses regénynek nevezném, hiszen egyetlen pár (tessék figyelni a borítóra!) történetét „meséli el” különálló, nagyjából azonos terjedelmű szabadversekben. A maga módján nemcsak olvasható (olvasmányos), nagyon is izgalmas, „életgazdag” ez a kötet. Talán egy-két verscímmel megkísérlem érzékeltetni állításumat: Találkozás Lillával, Lilla feneké, A dilisüti, Más dimenziós szeretők, A szüzesség, A bosszú rózsája, A világ legjobb hátizsákja.

Rác Éra kötete az ellenkezőjére példa. Ő nemhogy nem történeteket mesél el, hanem sokszor nagyon is szűkszavúan fejezi ki gondolatait, érzelmeit, ötleteit a *Belülről* három ciklusában. Míg költőtársának esze ágában sincs úgymond „szép” verseket írni, Rác Éra (a költői) létezését az esztétikai jelenségként elnyert örök igazolásaként képzelem el. (Legalábbis ezt olvasom ki a fülszövegben idézett Nietzsche-idézetből.) Van a kötetben szonett, van rimes vers, de legtöbb a szabadvers, amelyben játszik a gondolattal és a formával. Mivel, mint említettem, rövid verseket ír, egyet teljes terjedelmében közölhetek, a kedvenceim közül: „A hit enyém./ Tiéd a válasz./ Talán az övé./ Miénk a tegnap. / Tiétek a ma./ Holnapom övék?” (Egy kis nyelvtan)

Az ő kötetével kapcsolatban szeretném megemlíteni, ifjú költőink figyelmét felhívni a versdömping, és a pályáz(t)ás nehézségei között a digitális könyvkiadás előnyeire. És ami sajnos itt alig látszik, könyvének a borítója nagyon szép: a Keleti-pályaudvar szecessziós bejáratát ábrázolja. Ezt főleg azért tartom fontosnak megemlíteni, mert szerintem költészetében semmiféle szecessziós vonás föl nem fedezhető. (Aki Sylvia Plath-t és Pilinszkyt idézi meg?!) Csupán a „rend kedvéért”: a (nem véletlenül) utolsónak hagyott Borbély András kötetének címlapját egy Picasso-kép (La vie) „díszíti”, mondom, tudniillik fekete-fehér a kép. Róla annyit mindenképpen tudnunk kell, hogy 27 éves, Gyergyóremetén született. „Eddig verset, novellát, kritikát, tanulmányt publikált különféle folyóiratokban.” Az ő formateremtő készsége, formagazdagsága azért meggyőző, mert eredeti gondolatokkal, meggyőző, természetes, szinte maguktól adódó képekkel fejezi ki, amit közölni akar. Tehát az ő költészete az, amely leginkább ragaszkodik a hagyományhoz, igenis „bánik”, „törődik” a formával, nem áttal rímeket használni, nem ódzkodik a szavak együttthangzásától, bár ír ún. szabadverset is. Világa egyszerre konkrét és időtlen, végtelen: „Tudom, a szó csak fél szárnya a csöndnek...” – indítja kötetét. Ezt szeretem: valaki tudja, hogy a szó kimondása és ki nem mondása – sajnos, leginkább ugyanannyit ér.

Kiss Mirella Lilla és a Prof c. kötetét én a legszívesebben verses regénynek nevezném, hiszen egyetlen pár (tessék figyelni a borítóra!) történetét „meséli el” különálló, nagyjából azonos terjedelmű szabadversekben. A maga módján nemcsak olvasható (olvasmányos), nagyon is izgalmas, „életgazdag” ez a kötet. Talán egy-két verscímmel megkísérlem érzékeltetni állításumat: Találkozás Lillával, Lilla feneké, A dilisüti, Más dimenziós szeretők, A szüzesség, A bosszú rózsája, A világ legjobb hátizsákja.

Rác Éra kötete az ellenkezőjére példa. Ő nemhogy nem történeteket mesél el, hanem sokszor nagyon is szűkszavúan fejezi ki gondolatait, érzelmeit, ötleteit a *Belülről* három ciklusában. Míg költőtársának esze ágában sincs úgymond „szép” verseket írni, Rác Éra (a költői) létezését az esztétikai jelenségként elnyert örök igazolásaként képzelem el. (Legalábbis ezt olvasom ki a fülszövegben idézett Nietzsche-idézetből.) Van a kötetben szonett, van rimes vers, de legtöbb a szabadvers, amelyben játszik a gondolattal és a formával. Mivel, mint említettem, rövid verseket ír, egyet teljes terjedelmében közölhetek, a kedvenceim közül: „A hit enyém./ Tiéd a válasz./ Talán az övé./ Miénk a tegnap. / Tiétek a ma./ Holnapom övék?” (Egy kis nyelvtan)

Cs. A.

Borbély András: Hidegség, állat. Cédrus Művészeti Alapítvány – Napkút Kiadó, 78 old., 1290 Ft; Kiss Mirella: Lilla és a Prof. Orpheusz Kiadó 140 old. 1700 Ft; Légrádi György Attila: Kartonhal. Kortárs Kiadó, 86 old 1000 Ft; Rác Éra: Belülről. Septim Bt. 66 old, 875 Ft; Szép írások 2008. Accordia Kiadó – Littera Nova Kiadó. 144 old. 1990 Ft

Bruttósítás, szuper!

■ Az országgyűlés még június végén megszavazta a 2010 évre vonatkozó adócsomagot. A személyi jövedelemadóban 1988-as bevezetése óta nem volt példa olyan mérvű fogalmi átalakításra, mint amire 2010 januárjától sor kerül. A jövedelemadó alapja nemcsak a bruttó jövedelem, hanem a munkáltatói járulékkal és százalékos egészségügyi hozzájárulással – jövőre mindkettő 27% – növelt jövedelem lesz. Indok a transzparencia, az átláthatóság megteremtése, hiszen majd a dolgozók a bérlapjukon látják az adóalap soron, hogy mennyibe is kerülnek munkáltatójuknak. Ez igazán öröndetes, de ha belegondolunk abba, hogy az adósáv, az adókulcsok, és a munkavállalói járulékok is változik, valószínűleg az első hónapokban a semmit sem értünk, a „*miért kaptunk ennyi pénzt?*” reakciók is felerősödnek. A jobbik esetben a havi megszokottnál több marad a zsebben. Az eddigi próbaszámítások alapján elmondható, hogy az alacsony keresetűeknél (150 000 Ft bruttó bér alatt), nem lesz több a nettó pénz. De kezdjük az elején.

Még előző munkahelyemen részt vettem a legelső bruttósításban, amely a jövedelemadót nem tartalmazó keresetekből áttért a jövedelemadót is tartalmazó bruttó jövedelem szintre. Ha hiszik, ha nem, 1988-ban a progresszív jövedelemadó táblázatban 11 adósáv és 11 adókulcs (0%-tól 60%-ig) szerepelt. A Novorg által kiadott Bérbruttósítási táblázatok¹ tartalmazták a régi keresetnek megfelelő, új bruttósított kereseteket 10 forintos léptetéssel, havi 2000 forintos jövedelemtől indítva havi 25 000 forintig. Mivel jó ideig mindenki a régi kategóriákban gondolkodott, külön táblázatot készítettünk arra az esetre, hogy 10%, 15%, 20% régi keresetnövekedéshez, mekkora bruttó, azaz új kereset tartozott. Hol vagyunk már ettől? A béremelést manapság mindenki a bruttó bér szintjén értékeli.

2009. évig a munkaviszonyból (nem önálló tevékenységből) származó jövedelemre az alábbi alapösszefüggések működnek a személyi jövedelemadó szabályozásban:

$$\begin{aligned} \text{Nettó jövedelem} &= \text{Bruttó jövedelem, egyben adóalap} - \text{adó} - \\ &\quad \text{munkavállalót terhelő járulékok} \\ \text{Munkáltató költsége} &= \text{Bruttó jövedelem} + \text{munkáltatói járulékok} \end{aligned}$$

A jövedelemadó-kulcsok 1 900 000 forintig 18%, felette 36%. A munkavállalótól levont járulékok együttesen 17%. A munkáltató által fizetett munkaadói és TB járulékok 32% a magasabb jövedelmeknél.

Az önálló tevékenység bevételéből a törvény szerint engedélyezett költségbeszámítással határozható meg a jövedelem, melynek adózása már a fenti szabályok szerinti, azzal az eltéréssel, hogy a magánszemély részére a beszámított költségek is megtérítésre kerülnek.

A 2010. évi változás:

$$\begin{aligned} \text{Munkáltató költsége} &= \text{Bruttó jövedelem} + \text{munkáltatói járulékok, EHO} \\ \text{Adóalap} &= \text{Munkáltató költsége} \\ \text{Nettó jövedelem} &= \text{Bruttó jövedelem} - \text{adóalaphoz számított adó} - \\ &\quad \text{munkavállalót terhelő járulékok, EHO} \end{aligned}$$

Az új jövedelemadó-kulcsok a következők: alsó kulcs 17%, 5 millió forintig, felső kulcs 32%. A munkáltató járuléka egységesen 27%-ra csökken. A 11%-s egészségügyi hozzájárulás 27%-ra nő.

Első látásra is nyilvánvaló, hogy a 127%-s adóalapra számított 17%-s kulcs, a bruttó bérre vetítve 21,6%, ami a 2009 és a korábbi évek fogalmainak megfelelő magasabb kulcsot jelent. Így az adókulcsok látszólagos csökkentése magasabb adóalap mellett csak BARBA trükk.

Az hogy ebből a konstrukcióból nem keletkezik jövedelemcsökkenés, az a sáveltolásnak és az adójóváírás kiterjesztésének köszönhető. (3 188 ezer forint adóalapig 15 100 Ft havi adójóváírás számolható el.)

Az előzetes számítások szerint, ez az adózási technika a 250 – 340 ezer forintos átlagos havi jövedelemsávban hagy körülbelül húsz ezer forinttal többet a zsebben, e sáv alatt és felett csökkenő összegeket. Ez is eltűnik 100 ezer forintos jövedelemnél. A munkáltatók viszont az 5%-os járulékcsökkenéssel jól járnak.

Az adóalap kibővítése ellen, ti. nem csak a megszerzett jövedelmet tartalmazza, hanem a munkáltató közterheit is, sokan tiltakoznak, a kérdést az alkotmánybíróság elé kívánják vinni. Az adótanácsadók egyesülete szerint a 2010. évi törvénymódosítás gyorsan összezapott anyag, melynek egyes rendelkezései alkalmazhatatlanok.

A pénzügyminisztérium egyelőre kitart törvénye mellett, és közleményében hangsúlyozza, hogy csak adótechnikáról van szó, ami nem eredményez adóteher-növekedést.

Véleményem egyezik néhány neves adószakértőével, a személyi jövedelemadónál csak tiszta megoldások fogadhatók el. Ez a szuperbruttósítás csak félbruttósítás. Mi köze a munkáltatói járulékoknak a jövedelem adójához? Világos, hogy e járulékok természetes, kézenfekvő vetítési alapja ugyanúgy, mint a jövedelemadónál, a jövedelem összege.

Ha így vesszük, tényleg furcsa, hogy a jövedelem összegétől függő járulékot a jövedelemhez adva keletkezik a járuléktól független jövedelemadó-alap. Matematikai jelölésekkel:

$$\text{JÁR} = \text{F(JÖV)}; \text{ADÓ} = \text{G(JÖV, F(JÖV))} \quad \text{az } y = f(x) \text{ mintájára.}$$

A szuperbruttósítás fogalma 2008 elején született, amikor a fél ország adóreform-tervezeteket készített, mivel még sejtelmünk sem volt a közeledő hitel-, pénzügyi és általános válságról. A gondolat lényege: tegyük bele a fizetésbe a munkáltatót terhelő járulékokat, ezzel bruttósítsuk a béreket. A vállalkozásoknak így (eltelkintve a rehabilitációs, és szakképzési hozzájárulástól, amit továbbra is a vállalkozás fizetne) csak bérköltsége lenne, míg a társadalombiztosítás forrását a magánszemélyektől történő levonás biztosítaná. Ez valódi bruttósítás lenne, míg a jelenlegi javaslat csak fikatív, képzetes bruttósításnak tekinthető, a szuper szót el is felejténém.

Az adóreform-javaslatok köszönnek vissza a közterhek csökkentésében, és az adóegyszerűsítésben. E lap hasábjain többször bíráltam a magyar adórendszert, szerteágazó adónemei és adóalap számítási technikáinak bonyolultsága, az adóbürokrácia miatt. Nos most jönnek a jó hírek, 2010-től adónemek tűnnek el, illetve összevonásra kerülnek.

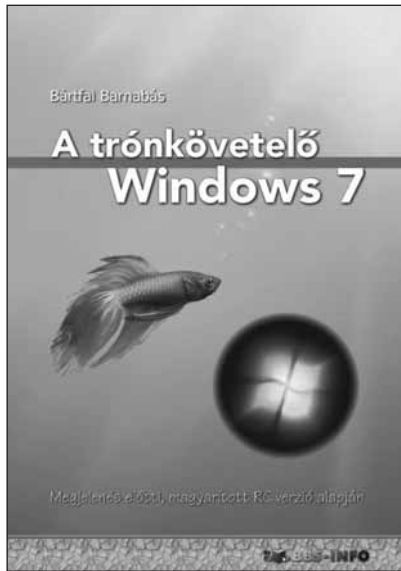
- Megszűnik a kulturális járulékok,
- Megszűnik a tételes egészségbiztosítási hozzájárulás (1950 Ft/hó/fő),
- Megszűnik a munkaadói járulékok,
- A munkavállalói járulékok beolvasztásra kerül a dolgozótól levont egészségbiztosítási járulékokba. A dolgozói összes járuléklevonás marad továbbra is 17%.

Ezek a változások egyszerűsítik az adózási ügyintézkést, és kedvezőbb helyzetbe hozzák a kis- és mikro-vállalkozásokat.

Ugyancsak 2010. évhez kötődő változás a 11% EHO 27%-ra emelése. Ezzel a módosítással azonos szintre kerülnek a nem biztosított jövedelmek (megbízási díjak, honoráriumok) utáni járuléklevonások. Határozottan érezhető a kormányzati szándék, a különböző jövedelem kifizetések visszatérítése a biztosított jogviszonyt keletkeztető bérek, munkaviszonyból származó jövedelmek felé.

Dr. Bódis Béla

¹ Bérbruttósítási Táblázatok, Novorg, 1987

BBS-INFO Kiadó

1630 Bp., Pf. 21.
Telefon: 407-17-07
www.bbs.hu

Bártfai Barnabás:
A trónkövetelő
Windows 7

■ Mostanáig a Windows XP volt a legnépszerűbb operációs rendszer, azonban úgy néz ki, a Windows 7 megtöri a jeget. Az előzetes tapasztalatok alapján egy szebb, jobb, megbízhatóbb, stabilabb és főként gyorsabb operációs rendszert kapunk. Jelen könyv a mindenki által szabadon letölthető és 2010 júniusáig korlátozás nélkül, legálisan használható magyarított RC változat alapján készült, így aki már a megjelenés előtt is használni szeretné a rendszert – legyen teljesen kezdő, vagy haladó felhasználó – e könyv segítségével megtanulhatja a Windows 7 kezelését. A legalapvetőbb tudnivalóktól kezdve, a rendszerhez tartozó programok használatán át, a különböző beállítási lehetőségeket sok mindent megismerhet. A közérthető nyelvezet miatt bátran ajánljuk akár kezdőknek is, de hasznos lehet azok számára is, akik a rendszer beállításával, finomhangolásával szeretnének foglalkozni. Mivel a könyv a Windows 7 kezelése mellett részletesen tartalmazza a Windows alatti fájlkezelést, számos Windows-os program használatát, valamint a rendszer beállításait is, így akár az ECDL vizsgához való felkészülésben is hasznos segédeszköz lehet.

(X)

216 oldal, B/5, 2490 Ft

Kórodi Mihály:
GTK+ programozás
Free Pascalban

■ Ez a könyv a grafikus felhasználói felületű, több platformra is lefordítható alkalmazások nyílt forráskódú eszközökkel való fejlesztésébe vezeti be az Olvasót. Ezek az eszközök – jelen esetben – az egyre népszerűbb GTK+ alkalmazásprogramozási felület és a sokak által jól ismert Free Pascal fejlesztői környezet. A könyv elsősorban az ablakos munkaterületének kialakítására és az ott elhelyezett objektumok (nyomógomb, beviteli mező, menüsor, eszköztár stb.) gyakorlati alkalmazására fekteti a hangsúlyt. Bár az anyagot nem tekintjük teljes GTK+ ismertetőnek, mivel annak megvalósításához talán a még egyszer ekkora terjedelem sem lenne elegendő, ennek ellenére nem csupán az elindulás során, hanem akár összetettebb alkalmazások készítésekor is hasznosnak bizonyulhat ez a mű, mivel segítségével némi Pascal-ismeret birtokában, különféle vizuális fejlesztői környezetek igénybe vétele nélkül is könnyedén készíthetünk akár bonyolultabb GUI alkalmazásokat, köszönhetően a GTK+ jól átgondolt felépítésű, kényelmes eszköztárának és annak Free Pascal alatti felhasználhatóságának.

(X)

244 oldal, B/5, 2490 Ft

Ad Librum Kiadó

1107 Budapest, Mázsza tér 2-6.
Telefon: 814-2590

Gigi Scott

Sárkány születik – A gyermek

■ A Sárkány születik egy különös kislány, Diana története. Egészen a fogantatásától kezdve szokatlan dolgok történnek körülötte, amiket az idő előrehaladtával a környezete – különösen az édesanyja – egyre rosszabbul visel. Diana azonban egy gyermek őszinte érdeklődésével fordul a szokatlan lények és események felé. Ám ezek a kezdeti szórakoztató kalandok szinte észrevétlenül fordulnak egyre komolyabbra, mindaddig, amíg már a kislány élete is veszélybe kerül. Diana kalandjai során a személyisége is sokat változik, és csakhamar rájön, hogy az események egy távoli világban történetekkel állnak kapcsolatban, amelyekhez neki is köze van valamiféleképp.

A Sárkány születik kellemes kikapcsolódást nyújthat mindazoknak, akik idegennek érzik magukat ebben a világban, akik nem értik a különcöket, akik szeretik a mesét, vagy egyszerűen csak egy könnyű olvasmányra vágnak.

Részleteket és egyéb érdekességeket találhat a szerző honlapján: <http://www.gigiscott.com>.

A trilógia első kötete megrendelhető az Ad Librum Kiadónál <http://shop.adlibrum.hu>, vagy a gaspar.ildiko@adlibrum.hu címen.

(X)

200 oldal, 1990 Ft

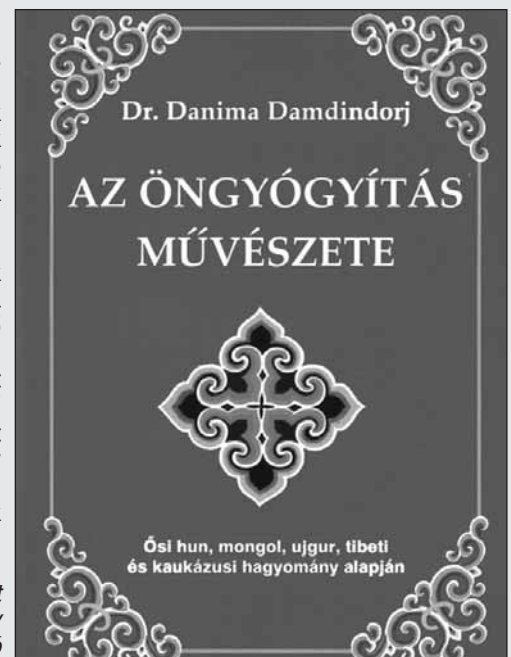
Dr. Danima Damdindorj

AZ ÖNGYÓGYÍTÁS MŰVÉSZETE

Az Öngyógyítás művészete egy magyarországon praktizáló mongol orvosnő kutatómunkájának az összegzése.

Ósi hun, mongol, ujjur, tibeti és kaukázusi hagyományok alapján szervek illetve betegségek szerinti bontásban kereshetjük benne a megfelelő gyógymódokat. A könyv kézirat jellegű kiadványként nagy példányszámban fogyott a betegek körében.

Ára: 2200 Ft
Belső Ösvény
Kiadó

Telefon: 06-20-427-4220. E-mail: ddanima@yahoo.com
Honlap: www.danima.try.hu

A könyv kapható Lira, Libri és Alexandra könyvesboltokban.
A www.bookline.hu-n lehet rendelni postán is.

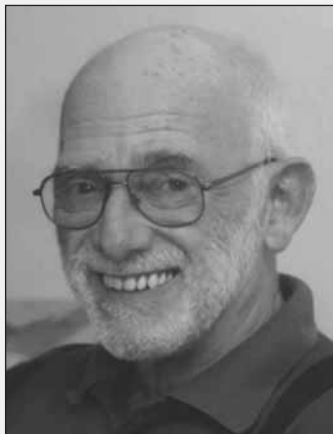
József Attila alapélménye még az volt, hogy „e falánk erkölcsi rendet a sánta palánk rikácsolva őrzi, óvja”, furcsamód Kanadában, ahol ugyancsak tőkés rend uralkodik, én egyetlenegy kerítést nem láttam. Hogy lehet ez? A kanadai kapitalizmus más?

Azt nem tudom, nem volt időm termelési és szociológiai tanulmányokra, de hogy a kanadai emberek mások, az biztos! Ott a tulajdont nem kell elkeríteni, mert senkinek nem jut eszébe, hogy felebarátja világába, magánéletébe behatoljon. Ott talán nincsenek bűnügyek? Gyilkosságok, betörések, rablások, kis és nagy volumenű csalások? Ott nem kell az életet és a tulajdont megvédeni?

Biztos, hogy kell, de nem úgy. Bűnügyek vannak, de nem váltak a hétköznapiak lényegévé. Nem arról szól az élet. A bűn ott az a kivétel, ami erősíti az általánosan elfogadott morális szabályt. Ott van valami közmegegyezés a rendet illetően. Marx úgy gondolta, hogy a szabadság a felismert szükségszerűség, Kanadában azt éreztük, hogy attól a szabadság földje, mert a szabadság rendjét ott a nép, az átlagpolgár szükségszerűen ítéli. Hogy ne legyek olyan nagyképű: normálisnak tartja. Kanadában a szabadság a rend. Ettől éreztük úgy, hogy az óvilág minden rozsdás bilincsetől megszabadulva egy nagyon mély, nagyon szabad lélegzetet vehettünk.

Toronto óriási kertváros, kicsi, szinte barátságos cityvel, amolyan fél-toronyházakkal, és rengeteg zölddel, fával, fasorokkal, óriási ligetekkel. A pöffeszkedés, rongyrázás, kivagyiság minden jele nélkül. Egyik utcában mondták a barátaink, hogy ez nagyon gazdag környék – nem látszott. A kertek nem voltak szebbek (a szegényebb környéken is felülmúlhatatlanul szépek voltak), a házak talán nagyobbak, gazdagabbak lehettek, de ott sem forogtak kacsalábon, a bunkó magyar úrgazdagok ízléstelensége nem rontotta a tiszta kanadai levegőt.

Toronto óriási kertváros, kicsi, szinte barátságos cityvel, amolyan fél-toronyházakkal, és rengeteg zölddel, fával, fasorokkal, óriási ligetekkel. A pöffeszkedés, rongyrázás, kivagyiság minden jele nélkül. Egyik utcában mondták a barátaink, hogy ez nagyon gazdag környék – nem látszott. A kertek nem voltak szebbek (a szegényebb környéken is felülmúlhatatlanul szépek voltak), a házak talán nagyobbak, gazdagabbak lehettek, de ott sem forogtak kacsalábon, a bunkó magyar úrgazdagok ízléstelensége nem rontotta a tiszta kanadai levegőt.

Kertész Ákos A kerítések nélküli ország

Toronto inkább angol, Montreal inkább francia, de a régi torzalkodást szerencsésen kinőtték. Kétnyelvű ország, bármelyik nyelven megszólalhatsz, értik, barátságosan válaszolnak. Montrealban találtunk egy kis Párizst, de egy kis Kínát is, Chinatown-t, (de Torontóban is bejárhattuk a kínai, az indiai negyedek), Montreal mellett elmentünk az indián rezervátumba, szerencsésen kifogtuk a nagy nemzeti folklórünnepet tánccal, zenével, ősi ruházatokkal, harci díszekkel; a navajo lányok gyönyörűek, a férfiak is jópofák mokaszinban, farmernadrágban, ezerszínű tolldíszrel a fejükön.

És a montreali jazzfesztivál! Nemcsak a remek zene, az ó- és újvilág kiváló zenekarai, de a csaknem milliós színes tömeg bámulatos forgataga, ahol együtt élvezte a zenét a földkerekség minden elképzelhető népe, nemzete, fajtája. Orosz is volt, hogyne lett volna, muzulmán asszonyok is kendő-

ben – itt nem volt a csador sem visszatetsző, nem jutott eszünkbe, hogy a kalasnyikov is elfér alatta; mindent belengett a béke, mintha már a boldog jövőben járnánk. Pedig tülekedtek az emberek, hogy jól lássanak, halljanak, de egyetlen erőszakos mozdulatot nem láttunk.

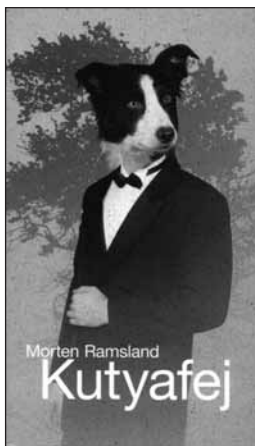
A magyar barátaink is, akiket elüldözött a magyar haza, itt igazi otthonra találtak, ahol szorongás nélkül lehetsz kanadai hazafi, és akár magyar is, ha akarsz. Ahol ismeretlen a kirekesztés, a rasszizmus, az intolerancia, és ahol a szabadság, a demokrácia a létezés egyetlen lehetséges formája. Beszélni sem kellett róla (csak egymásra néztünk, és tudtuk, Évával), ha kicsit előbb találjuk meg ezt az országot, sose jövünk innen haza.

Sapkán, tísörtön, szuveníren büszkén viselem: „I love Canada”, mert így igaz, szívem mélyén is így gondolom.

Bizarr családregegy Dániából

■ Morten Ramsland 1971-ben született Odensében. Dán és művészettörténet szakon végzett. Kutyafej (dánul Hundehoved) című regénye 2005-ben jelent meg és egész Skandináviában, de még több más országban is nagyon népszerű mű lett, több díjat kapott.

A mű nagyszabású családregegy, bizarr, kegyetlen, komikus, egyszerre szeretni és gyűlölni való, miként maga a család. Ramsland a norvég-dán Eriksson család történetét a nagyapának, Askildnak egy II. világháborús német lágérből való sikertelen szökési kísérletével kezdi. A magát francia ősökig visszavezető, norvég Askild ide nem ellenálló hősként, hanem fatolvajként került: pénzt akart szerezni a házasságához. A világháború után szabadul ki, majd sikerül elvennie választottját. A család a mérnöként összeférhetetlenül dolgozó, kubista festményeket alkotó, s egyre többet italozó Askild miatt folyamatos költözésekre kényszerül, míg végül Dániában kötnek ki. (A hajózási vállalkozó após, Thorsten Svensson még a világháború alatt jut csödbe.)

Közben megszületnek a gyermekek, majd unokák. A családregegy mindent tudó elbeszélője Askild unokája, a kétes vállalkozásokból élő „Lapátfül” Niels fia, az 1971-ben született Asger. Ő magát okolja fogatékos nagynénje haláláért. Gyermekkorában nővére egy elképzelt kutyafejjel ijesztgette – innen a regény címe.

A mű egyértelműen szimpatikus szereplője Askild unokaöccse, „Holdvilágképű” Knut, aki előbb ugyan házassága elől tengerésznek áll be, de visszatér Norvégiába, s a regényben a továbbiakban tisztos családapa-ként és lelkes gumigyári munkásként mutatkozik.

A cselekmény szálai távoli földrészekre vezetnek. Askild kisebbik fia, Knut gyermekfejjel fellázadva Jamaicába kerül, Niels a Himalájában, hegymászás közben vesztí életét. A nagyapát, Askildot temetésén az ivócimborák is elbúcsúztatják. Az általa szerzett, s nagyanyjuk őrizte családi kincs pedig Asger és nővére kezében válik semmivé. Az elbeszélő előszere-ttel tárgyalja a jól megrajzolt regényhősök szexuális életét, de nem mulasztja el a skandináv hétköznapiak bemutatását sem.

K. S. A.

Morten Ramsland: *Kutyafej*

Fordította Soós Anita. Novella Kiadó, 374 oldal, 2490 Ft

AKIK MEGVÁLTOZTATTÁK A VILÁGOT

Az emberiség történetét mindig is egyes emberek története alakította. Múltunk egyhangú folyamat lett volna egyéniségek nélkül. Könyvünkben találkozhat ismert és elfeledett kutatók, felfedezők, kalandorok, úttörők, államalapítók, reformerek és szabadságharcosok, merénylők és szentek, művészek és sportolók életével és tetteivel. Ismerje meg mindazt, amivel híres és hírhedt személyiségek életükben és haláluk után is befolyásolták a világot: Nagy Sándortól Teréz anyáig, Semmelweis Ignácól Bill Gatesig minden olyan fontosabb személyiség megfordul itt, akik után a világ más lett, mint előttük volt.

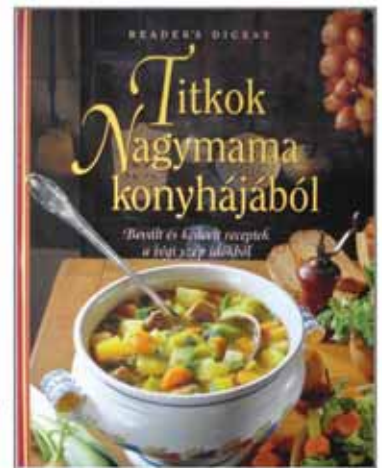
• méret: 22 x 28 cm • oldal-
szám: 560 • ár: 9990 Ft +
1080 Ft csomagolási és posta-
költség (közvetített szolgáltatás)

TITKOK NAGYMAMA KONYHÁJÁBÓL

Vajon milyen ételeket ettek az emberek a 19. és 20. század fordulóján? Lehet, hogy nagyszüleink és dédszüleink ízletesebben főztek egyszerű alapanyagokból, és csupán néhány jól bevált trükk a titok nyitja? Most, az egyedülálló szakácskönyv segítségével Ön is a házi koszt mestere lehet - akár kezdő, akár gyakorló szakács. A recepteken kívül érdekes anekdotákat és hasznos ötleteket is olvashat, illetve minden hónapra egy-egy ünnepi menüt mutatunk be. A pontos útmutatásokat követve olyan házilag készült finomságokkal lepheti meg szeretteit, hogy mind a tíz ujjukat megnyalják majd utána!

• méret: 22 x 28 cm • oldalszám:
352 • ár: 7990 Ft + 1080 Ft
csomagolási és postaköltség
(közvetített szolgáltatás)

TÉNYEK TÁRHÁZA

Tudni szeretné, melyik a legritkább madár, hogyan működik a géntechnológia, hogyan kell olvasni az egyiptomi hieroglifákat? Csak fel kell lapozni e könyvet, amelyben az a nagyszerű, hogy az információ keresése ugyanolyan szórakoztató, mint annak megtalálása.

A 9 fejezetre osztott 640 oldalon az egész földkerekség tudásanyagában tallózhat. Nagy segítség lehet kvízzjátékokhoz és keresztrejtvényekhez, ugyanakkor egy felbecsülhetetlen otthoni segédanyag gyermekek számára.

• Több mint félmillió adat
640 oldalon
• Több mint 1000 színes
fénykép
• Táblázatok, diagramok,
térképek és illusztrációk

• méret: 23 x 28 cm
• oldalszám: 640
• ár: 9990 Ft + 1080 Ft
csomagolási és postaköltség
(közvetített szolgáltatás)

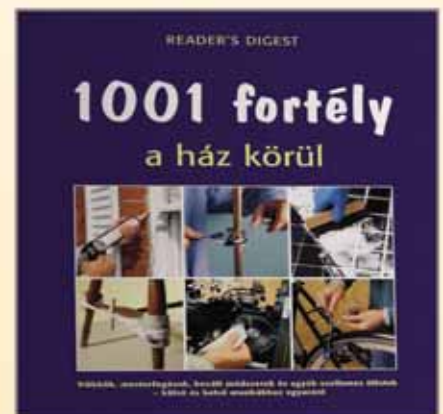

1001 FORTÉLY A HÁZ KÖRÜL

Tegye szebbé, használhatóbbá lakását és környezetét 1001 jó tanács segítségével. Tanulja meg, hogy javíthat meg elromlott dolgokat, vagy újíthat fel apróságokat lakásában. Rengeteg kipróbált tippet kap arra, hogyan tegye egyszerűbbé többek között az építkezést, a ház- és lakásfelújítást, a vízvezetékcsatlakozást, a kertszépítést, a bútort javítást, a kerékpár és az autó karbantartását. A könnyen követhető tanácsok és módszerek segítségével bárki ezermesterré válhat!

• Több mint 1500 illusztráció
• Úgyes ötletek, eredeti
tipppek
• Tanácsok a
szerszámok
vásárlásához és
használatához
• Átfogó tárgymutató
• Új és érdekes meg-
közelítések

• méret: 26 x 26 cm
• oldalszám: 300
• ár: 7990 Ft + 1080 Ft
csomagolási és posta-
költség (közvetített
szolgáltatás)

Az **Alexandra Könyvruházak** sikerlistája
2009. augusztus 28. – szeptember 17.

Szépirodalom

- Paulo Coelho: *A győztes egyedül van*
Athenaeum 2000 Kiadó
- Agatha Christie: *Örök éj*
Európa Könyvkiadó
- Amanda Quick: *Rád vártam!*
Maecenas Könyvkiadó
- Fejős Éva: *Csajok*
Ulpius-ház Könyvkiadó
- Lőrincz L. László: *Kilenc csontfarkas 1–2.*
Studium Plusz Kiadó
- Agatha Christie: *A fogorvos széke*
Európa Könyvkiadó
- Vavyan Fable: *Sárkánykönyv*
Fabyen Könyvkiadó
- Danielle Steel: *Egy rendkívüli nő*
Maecenas Könyvkiadó
- Quentin Tarantino: *Bestelen brigantyk – Forgatókönyv*
Cartaphilus Könyvkiadó
- Charlaine Harris: *Inni és élni hagyni – True Blood 1.*
Ulpius-ház Könyvkiadó

Ismeretterjesztő

- dr. Csernus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
- dr. Csernus Imre: *A nő*
Jaffa Kiadó
- Moldova György: *Érik a vihar I-II. – Ríport Miskolcra*
Urbis Könyvkiadó
- Rhonda Byrne: *The Secret / A titok*
Édesvíz Kiadó
- Nagy rejtélykönyv 10.*
Alexandra Kiadó
- Csemok Attila: *A valóság erejével...*
Pro Libro Kft.
- Cseh Tamás, Bérczes László: *Cseh Tamás – Bérczes László beszélgetőkönyve*
Új Palatinus Könyvesház
- Müller Péter: *Szeretőkönyv*
Alexandra Kiadó
- John Steinbeck: *Orosz napló – Robert Capa 70 fotójával*
Park Könyvkiadó
- Henry Gidel: *Coco Chanel*
Európa Könyvkiadó

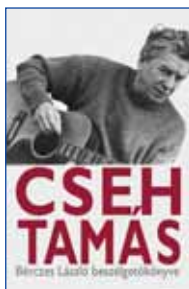
Gyermek, ifjúsági

- Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
- Stephenie Meyer: *New Moon – Újbold*
Könyvmolyképző Kiadó
- Bartos Erika: *Anna és Peti: Irány az óvoda!*
Alexandra Kiadó
- Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő: Irány az iskola!*
Alexandra Kiadó
- Claudia Gray: *Evernight – Örökéj*
Könyvmolyképző Kiadó
- Bartos Erika: *Anna és Peti: Kistévér érkezik*
Alexandra Kiadó
- Geronimo Stilton: *Extragegeres vakáció a Pompás Pocok Panzióban*
Alexandra Kiadó
- Darren Shan: *Farkassziget: Ha odamész, megesszék*
Móra Könyvkiadó
- Alyson Noël: *Evermore – Mindörökké*
Könyvmolyképző Kiadó
- Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk*
Móra Könyvkiadó

Spiró György: Feleségverseny Líra sikerlista, szépirodalom, 2.

■ A sikerlistákon mostanában a kortárs magyar irodalom nem túl gyakori vendég, emiatt is örömmel, hogy Spiró György szatirikus antiutópiája még mindig dobogós helyezéssel van jelen az egyik listán.

Cseh Tamás – Bérczes László beszélgető- könyve

*Könyvtárellátó
sikerlista, ismeret-
terjesztő, 7.*

■ Szomorú oka van annak, hogy ez a könyv ismét odakerült az eladási listák tizes társaságába, meghalt Cseh Tamás... A kötetről megjelenése idején a Könyvhét 2008. márciusi számában beszéltünk...

Bookline sikerlista
2009. augusztus 16. – szeptember 15.

Szépirodalom

- Ward, J. R.: *Megváltott szerető*
Ulpius-ház Kiadó
- Moldova György: *Érik a vihar*
Urbis Könyvkiadó
- Fejős Éva: *Csajok*
Ulpius-ház Kiadó
- Larsson, Stieg: *A lány, aki a tűzzel játszik*
Animus Kiadó
- Christie, Agatha: *Örök éj*
Európa Könyvkiadó
- Niffenegger, Audrey: *Az időutazó felesége*
Ulpius-ház Kiadó
- Harris, Charlaine: *Inni és élni hagyni – True Blood 1.*
Ulpius-ház Kiadó
- Roberts, Nora: *Hawkins-völgy*
Gabo Kiadó
- Kirino, Natsuo: *Kín*
Kelly Kiadó
- Coelho, Paulo: *A győztes egyedül van*
Athenaeum 2000 Kiadó

Ismeretterjesztő

- Csernus Imre dr.: *A férfi*
Jaffa Kiadó
- Böjte Csaba: *Ablak a végtelenre*
Helikon Kiadó
- Csernus Imre dr.: *A nő*
Jaffa Kiadó
- Iskolaválasztás előtt... 2010*
Panem Könyvkiadó
- Csemok Attila: *A valóság erejével...*
Magánkiadás
- Hay, Louise L.: *Éld az életed! – Lehetőségeink korlátlanok!*
Édesvíz Kiadó
- Byrne, Rhonda: *The Secret – A titok*
Édesvíz Kiadó
- A magyar helyesírás szabályai*
Black & White Kiadó
- Faber, Adele – Mazlish, Elaine: *Beszélgj ügy, hogy érdekelje, hallgasd ügy, hogy elmesélje*
Reneszánsz Könyvkiadó
- Bódi Margó: *Az én izvilágom*
Magánkiadás

Gyermek, ifjúsági

- Meyer, Stephenie: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
- Meyer, Stephenie: *New Moon – Újbold*
Könyvmolyképző Kiadó
- Cast, P. C. – Cast, Kristin: *Megjelölve*
Kelly Kiadó
- Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: *Ablak-Zsiráf*
Móra Kiadó
- Shan, Darren: *Farkassziget*
Móra Ferenc Könyvkiadó
- Szutyeyev, Vlagyimir: *Vidám mesék*
Móra Ferenc Könyvkiadó
- Fekete István: *Vuk*
Móra Ferenc Könyvkiadó
- Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk*
Móra Ferenc Könyvkiadó
- Noël, Alyson: *Evermore – Mindörökké*
Könyvmolyképző Kiadó
- Saint-Exupéry, Antoine, de: *A kis herceg*
Móra Ferenc Könyvkiadó

A Könyvtárellátó Kft. sikerlistája
2009. augusztus 1. – augusztus 31.

Szépirodalom

- Roberts, Nora: *Halálos ígéret*
Gold Book Kiadó
- Adler, Elizabeth: *Varázslatos Malibu*
Ulpius-ház Könyvkiadó
- Grisham, John: *Csapdában*
Geopen Könyvkiadó
- Roberts, Nora: *Vértesszépek*
Gabo Kiadó
- Roberts, Nora: *Hawkins-völgy*
Gabo Kiadó
- Macomber, Debbie: *Rokoni alapon*
Harlequin
- White, Stephen: *A halál órája*
General Press Kiadó
- Putney, Mary Jo: *Tánc a szélben*
General Press Kiadó
- Roberts, Nora: *Tünékeny szerelem*
Gold Book Kiadó
- Cain, James M.: *Szerenáda*
Európa Könyvkiadó

Ismeretterjesztő

- Csukovits Enikő: *Magyarország története 5.*
Kossuth Kiadó
- Kosztai László: *Magyarország története 3.*
Kossuth Kiadó
- Horváth Ilona, F.: *Lúgosító ételek*
Totem Plusz
- Zsoldos Attila: *Magyarország története 4.*
Kossuth Kiadó
- Csernus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
- Walz, Inge: *Térbeli fonografika*
Cser Kiadó
- Békési Gabriella: *Papírhajtogatás – geometrikus formák*
Cser Kiadó
- Czifra Éva: *Hogyan kérdezzek angolul?*
Czifra Éva
- Wehland, Marcel: *Előkerlek, kocsiállók és tárolók*
Imbu Kiadó
- Eckert-Ulrich, Jeanette: *Kosárfonás*
Cser Kiadó

Gyermek, ifjúsági

- Gárdonyi Géza: *Egri csillagok*
Holló és Társa Kiadó
- Móra Ferenc: *Kincskereső kisködmön*
Holló és Társa Kiadó
- Mikszáth Kálmán: *Szent Péter esernyője*
Mérték Kiadó
- Bosse, Sarah: *Anna új barátja*
Alexandra Kiadó
- Kästner, Erich: *A két Lotti*
Móra Kiadó
- Bosse, Sarah: *Tarts ki, Anna!*
Alexandra Kiadó
- Lloyd, Ann: *Semmi kétség, én nyerek!*
Egmont Hungary Kft.
- Awdry, Wilbert: *Thomas, a gőzmozdony 11.*
Egmont Hungary Kft.
- Awdry, Wilbert: *Thomas, a gőzmozdony 12.*
Egmont Hungary Kft.
- Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde*
Holló és Társa Kiadó

200 ÉVE SZÜLETETT CHARLES DARWIN 150 ÉVE JELENT MEG A FAJOK EREDETE

A kettős jubileum alkalmából a legnevesebb magyar tudósok álltak össze, hogy a Kossuth Klubban (1088 Budapest, Múzeum u. 7.) egy előadás-sorozat keretében emlékezzenek meg a Darwin-évről.

OKTÓBER 6., KEDD, 17.30–20.30

CSÁNYI VILMOS: Az evolúció története. PLÉH CSABA: Öröklés, tanulás, szelekció: az evolúciós pszichológia ígéretei

NOVEMBER 7., SZOMBAT, 10–12

CSÍKSZENTMIHÁLYI MIHÁLY: Flow – Kreativitás és tehetséggondozás

A szerzőkkel MIHANCSIK ZSÓFIA beszélget.

Jegy a helyszínen váltható, ára: 2500 Ft

További információ és e-mailes jegyrendelés: info@nyitottkonyv.hu, www.typotex.hu/mindorokke

Agatha Christie: Örök éj
Alexandra sikerlistája, szépirodalom 2.

■ A klasszikus krimi klasszikus szerzője – úgy lát-szik – megunha-tatlan, régi-új kö-tete mellett még másik kettő is szereplője az e számunkban – s joggal tételezhet-jük fel: majd a következőkben is – megjelenő si-kerlistáknak.

Darren Shan: Farkassziget
Alexandra sikerlistája, gyer-mek, ifjúsági 8.

■ Darren Shan si-kersorozata újabb bizonytsága annak a jelenségnek, ami-ről a Könyvhét 2009. júliusi szá-mában írt Pompor Zoltán: az ifjúság körében népszerű hősök lettek a vámpír- és démon-világ „rosszfiúi”.

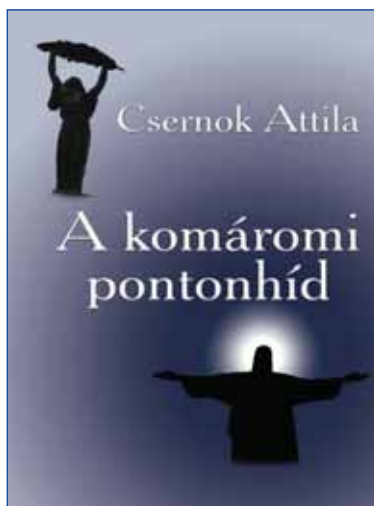

Libri sikerlista
2009. augusztus 1 – augusztus 31.

- Csernus Imre Dr.: *A férfi*
Jaffa Kiadó
- Coelho, Paulo: *A győztes egyedül van*
Atheaeum 2000 Kiadó
- Fejős Éva: *Csajok*
Ulpius-ház Kiadó
- Fejős Éva: *Hotel Bali*
Ulpius-ház Kiadó
- Harris, Charlaine: *Inni és élni hagyni*
Ulpius-ház Kiadó
- Fejős Éva: *Bangkok, tranzit*
Ulpius-ház Kiadó
- Schlink, Bernhard: *A felokasó*
Ulpius-ház Kiadó
- Meyer, Stephenie: *New Moon – Újbold*
Könyvmolyképző Kiadó
- Csernus Imre Dr.: *A nő*
Jaffa Kiadó
- Szendri Gábor: *Pánik*
Jaffa Kiadó
- Spiró György: *Feleségverseny*
Magvető Könyvkiadó
- Hook, Thomas W. – Ludas M. László: *Jacko – Michael Jackson*
STB Könyvek Könyvkiadó
- Abbott, Jeff: *Sokk*
Ulpius-ház Kiadó
- Lőrincz L. László: *Kilenc csontfarkas*
Stúdium Plusz Kiadó
- Balogh, Mary: *Szerelmi csapda*
Ulpius-ház Kiadó
- Christie, Agatha: *A fogorvos*
Európa Könyvkiadó
- Adrian, Lara: *A vámpír csókja*
Ulpius-ház Kiadó
- Kleypas, Lisa: *Lady Sophia szeretője*
Ulpius-ház Kiadó
- Byrne, Rhonda: *A titok – The Secret*
Édesvíz Kiadó
- Ungvári Tamás: *A feledés enciklopédiája*
Scolar Kiadó
- Vámos Miklós: *Félnóta*
Európa Könyvkiadó
- Steinbeck, John: *Orosz napló*
Park Kiadó
- Brown, Dan: *Angyalok és démonok*
Gabo Könyvkiadó
- Grisham, John: *Csapdában*
Geopen Könyvkiadó
- Halálos csók*
Ulpius-ház Kiadó
- Adler, Elizabeth: *Varázslatos Malibu*
Ulpius-ház Kiadó
- Ward, J. R.: *Éjszötét szerető*
Ulpius-ház Kiadó
- Vavyan Fable: *Mennyből a csontváz*
Fabien Kiadó
- Bächer Iván: *Kocsmazaj*
Ulpius-ház Kiadó
- Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk*
Móra Könyvkiadó

Technikai okok miatt a Libri Kft. tematikus bontás nélküli harmincas sikerlistát bocsátott rendelkezésünkre.

Fogmosást és szorgalmat

■ „Az Ön célja, meggyógyítani, jobb minőségűvé tenni, felemelni Magyarországot. Ön szerint mi lenne a teendő?

Köztudott, hogy képzetlen száz- ezrekkel, alacsony képzettségű, tá- jékozatlan milliókkal küszködünk. Így esélyünk sincs, hogy a munka és az élet európai színvonalához közelítsünk. Az óvodától a felnőtt- korig mindenkit befogadó oktató- si, képzési stratégiára van szükség. Tanítani, nevelni kell, ismereteket terjeszteni szerte az országban. „Álhazafias” eszmék helyett fog- mosást és szorgalmat kell tanítani az iskolában és a felnőtteknek is. Társadalmi együttélésre kell nevel- ni. Azt is be kellene látni, hogy a szegények, az elesettek is honfitár- saink, ők is megérdemlik az ember- hez méltó életet. Semmi nem lesz jobb, ha tőlük elveszük a keveset is, és odaadjuk a tehetősebbeknek, a gazdagabbaknak. Mondhat bár- ki, amit akar, sem félrevezető köz- gazdasági-pénzügyi blöffökből, sem nacionalista-rasszista uszítás- ból nem lesz élhető ország.”

(Részlet Illényi Máriaának Csernok Attilával készített, szeptemberi számunkban olvasható interjújából)

Csernok Attila:
A komáromi pontonhíd
Líra sikerlista, ismeretterjesztő, 6.

Líra sikerlista
2008. augusztus 1. – augusztus 31.

Szépirodalom

- Paulo Coelho: *A győztes egyedül van*
Athenaeum 2000 Kiadó
- Spiró György: *Feleségverseny*
Magvető Kiadó
- Anna Gavalda: *Vigaszág*
Magvető Kiadó
- Lőrincz L. László: *Kilenc csontfarkas*
Stúdium Plusz Kiadó
- Ljudmila Ulickaja: *Daniel Stein, tolmács*
Magvető Kiadó
- Charlaine Harris: *Inni és élni hagyni*
Ulpius-ház Kiadó
- Agatha Christie: *Ház a sziklán*
Európa Könyvkiadó
- Paulo Coelho: *Tizenegy perc*
Athenaeum Kiadó
- Paulo Coelho: *Az alkimista*
Athenaeum Kiadó
- Vavyan Fable: *Mennyből a csontváz*
Fabien Kiadó

Ismeretterjesztő

- Dr. Csernus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
- Rhonda Byrne: *The Secret – A titok*
Édesvíz Kiadó
- Dr. Csernus Imre: *A nő*
Jaffa Kiadó
- Csernok Attila: *A valóság erejével*
Pro Livro Kft.
- Moldova György: *Érik a vihar*
Urbis Könyvkiadó
- Csernok Attila: *A komáromi pontonhíd*
Pat-Rio 90
- Bryan Cartledge:
Trianon – Egy angol szemével
Officina Kiadó
- Thomas W. Hook: *Jacko*
STB Könyvek Könyvkiadó
- Tracy Hogg – Melinda Blau:
A süttető titkai I.
Európa Kiadó
- Cseb Tamás – Bérczes László beszélgetőkönyve*
Palatinus Kiadó

Gyermek, ifjúsági

- Stephenie Meyer: *New Moon – Újbold*
Könyvmolyképző Kiadó
- Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
- Alyson Noël: *Evermore – Mindörökké*
Könyvmolyképző Kiadó
- Iwona Radlitz – Thomas Röhner:
Izgó-mozgó fogaim
Manó Könyvek
- Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: *Ablak–Zsiráf*
Móra Kiadó
- Fekete István: *Vuk*
Móra Kiadó
- Móricz Zsigmond: *Légy jó mindbalálig*
Talentum Kiadó
- Molière: *Hat színmű*
Európa Könyvkiadó
- Tamási Áron: *Ábel a rengetegben*
Talentum Kiadó
- William Shakespeare: *Rómeó és Júlia*
Talentum Kiadó

HAMAROSAN MEGJELENIK!

Nógrádi Gergely: Nyau!

Presskontakt – Petepite Kiadó

www.nogradigergely.hu • www.nogradi.hu

www.klasszikusok.com • www.presskontakt.hu • www.zokniban.hu

Lóden, otthonka, miniszoknya...

Öltöztessük fel az országot! – Divat és öltözködés a szocializmusban

A divat, az öltözködés átalakulása általában a mentalitás, az értékek és a gondolkodás változását is kifejezi. Öt évtized divatja, öltözködésének változása egy kötetben, sok fotóval, illusztrációval. A könyv egy kiállítás és egy konferencia anyagát foglalja össze. A szerkesztőket, Simonovics Ildikót és Valuch Tibort az előzményekről kérdeztem.

■ Simonovics Ildikó, művészettörténész, a Budapesti Történelmi Múzeum Kiscelli Múzeum Textilgyűjteményének vezetője: – Öt éve kezdtem foglalkozni az 1945 utáni divattal. A PhD dolgozatom témája is ez, Magyar divat a szocializmus idején. Miután a múzeum 2005-ben megkapta Ökrös Zsuzsának, az időszak neves tervezőjének a hagyatékát, elkezdtem tervezni egy korszak divatját bemutató kiállítást és konferenciát. A „Kirakat, divat a szocializmusban” című kiállítással az volt a célom, hogy bemutassam, az öltözködést nem csak a hiány jellemezte, hogy a szocializmus idején is létezett divat, divatos ruházatkodás, a tehetséges tervezők, a sokfajta intézmény, áruházak, szalonok, kishéberias boltok, – mint például az Iparművészeti Vállalat S-Modell Stúdiója, vagy éppen a Ruházati Bolt Vállalat üzletei, a Modellház – illetve az egyén ügyessége, anyagi áldozata jóvoltából. A csinosan öltözködni vágyók életében meghatározó szerepet töltött be a varrónő, illetve a rendszeresen meghirdetett varrótanfolyamok, ahol a hölgyek maguk is elsajátíthatták az alapvető fogásokat. Ma már ez a fiataloknak idegen, hiszen szinte mindenki hozzájuthat a pénztárcájának megfelelő divatos holmikhoz. A hatvanas, hetvenes években messze nem volt akkora ruhatára egy nőnek, mint ma. A hölgyek akkoriban nagyon kedvelték a kombinálható ruhákat, amiket egy kis sállal, egy kesztyűvel feldobhattak... Tudtak pult alól, ismerősöktől, nyugatról is jó minőségű anyagot beszerezni, akár a Luxus Áruházban kicsit drágábban, vagy a Petőfi Sándor utcai textiltoltokban. Ha megnézzük az Ez a Divatot, vagy a Nők Lapját, tele van hasznos, praktikus tanáccsal, hogy az éppen aktuális divatnak megfelelően hogyan lehet a régiekből is csinosat, újat csinál-

ni, hogyan lehet férfi öltönyből helyes kiskosztümöt varrni, aztán a gyereknek abból télikabátot. Ma már a varrás egyáltalán nem jellemző, ráadásul a másodkéz butikok is sokat segítenek. Magamból kiindulva azt látom, hogy bármennyire szélesebb a választék, ha az ember egy kicsit egyénibben szeretne öltözködni, rendszeresen bajban van. Én például nem szívesen veszek mintás darabokat a különböző ismert nemzetközi üzletláncok boltjaiban, egyrészt, mivel az utcán lépten nyomon szembe találkozom velük, másrészt az ilyen darabok egy szezonra szólnak, hiszen üvölt róluk, hogy mikor és hol vásárolta az ember. A ruha az önkifejezés eszköze is, és ha egy kicsit szeretnék más lenni, akkor inkább alap dolgokat veszek, és azt dobom fel valami különlegessel.

Valuch Tibor, történész, az 1956-os Intézet tudományos tanácsadója, és társadalomtörténetet tanít az

ELTÉ-n és Debrecenben: – A második világháború utáni évtizedek magyarországi mindennapi életének a történetének kutatásából két jelentősebb munkám született, az egyik a Lódentől a miniszoknyáig, amely a második világháború utáni évtizedek magyarországi öltözködéstörténetéről szól. A másik a Corvina Kiadó Mindennapok Történelme című sorozatában jelent meg, Hétköznapi élet Kádár János korában címmel. Ez az öltözködésen túl a mindennapi élet valamennyi fontosabb területét felöleli.

– Miért vonzódott ön a divat témájához, mi az, ami egy férfi számára ebben érdekes?

V.T.: – Én a magánéletben a sportos, a lezser öltözködést kedvelem, nem vagyok különösebben divatkövető. Nincsenek tehát személyes indítékaim. A divat és az öltözködéstörténet kutatása egyszerűen egy tudományos probléma volt a számomra. 2002-ben elindult egy öt éves kutatási program, amelynek a keretében én a hétköznapi élet különböző részterületeinek a dokumentumait próbáltam meg összegyűjteni. Az első körben meglehetősen sok, érdekes forrást találtam az öltözködés történetével kapcsolatosan, és ebből állt össze egy olyan dokumentáció, amiből úgy gondoltam, hogy első résztanulmányként meg lehet írni a kérdés történetét. Másrészt, ahogy belebo-

nyolódtam a témába, úgy vált világossá, hogy itt nem pusztán a divatvonalaknak a könnyed változásairól és az ezekkel kapcsolatos vitákról van szó, hanem a mindennapi lét egyik

Fekete-fehér nyomott mintás karton komplé (Ez a Divat, 1969. 6.szám)

Ökrös Zsuzsa ruha-modellje a Budapesti Divatszalon számára, 1968–69.

nagyon fontos területéről, hiszen az 50-es évek első felében, Magyarországon nemcsak az élelmiszer volt hiánycikk, hanem gyakorlatilag ruhaneműket is nagyon nehezen vagy nagyon felemás módon lehetett kapni. Egy korjellemző adat, hogy például 1954-ben meghirdették a félpáras cipők akciós vásárát, óriási sikerrel, mert akkora hiány volt korábban, hogy az emberek hajlandóak voltak össze nem illő, de nagyon egymástól el nem ütő cipőket is megvenni, – merthogy a cipőgyárak a tervgazdaság anarchiájának köszönhetően ilyen sajátos módon túlermelési problémákkal is küzdöttek, miközben még keveset is termeltek. A viselt ruha társadalmi jelfunkciója, presztízsszepe az elmúlt 50-60 évben is nagyon sokat változott. A 20. század közepén még pontosan lehetett tudni, hogy az utcán szembejövő ember városi vagy falusi, ha városi, melyik társadalmi réteghez tartozik, fizikai vagy szellemi foglalkozású, nagypolgár, kispolgár, ha falusi, milyen tájegységről való. Nagyon sok apró dolgot elárult az öltözet. Az 50-es években ezt megpróbálták kiiktatni, több-kevesebb sikerrel – a 60-as évek végére, a 70-es évek elejére ez a jelfunkció háttérbe szorult, utána viszont más értelemben, a fogyasztás fölértékelődésének következtében és fogyasztói értelemben újra előkerült, ami például a 80-as évek elejétől, közepétől a márka iránti vonzódásokban és elköteleződésekben is kifejeződött. Idézzük csak fel a 80-as évek közepe táján Budapesten az egyetlen Adidas boltot a Váci utcában, ami előtt egész nap kígyózó sor állt, mert aki úgy gondolta, hogy neki fontos és van rá pénze, az Adidas szabadidő ruhát akart, hogy ne a Váci Kötöttárugyár mackónadrádjában és mackó felsőjében töltsse el a hétvégi szabadidejét.

Kádár János és felesége

– A divat, akár az élet, nem áll meg. Úgy érzékelem, hogy ez most már jóval bonyolultabb, szabadabb, egyben kaotikusabb. Tervezik-e, a könyv folytatását?

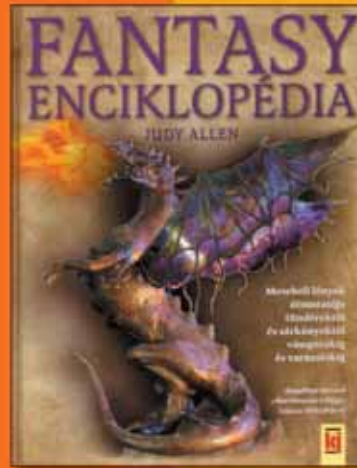
V.T.: – Nyilván lesznek olyanok, a kötet közel tucat szerzője közül, akik ezzel a témával hosszasan fognak még foglalkozni, és lesznek olyanok, akik más kutatási területet és témát találnak. Én magam úgy gondolom, hogy ami engem ebből a tematikából érdekelt, lényegében megírtam. Van egy hosszú kéziratom, az egész korszaknak a mindennapi életéről, de ezzel ezt a történetet többé-kevésbé lezártam tekintem a saját kutatói pályámon, ami nem jelenti azt, hogy alkalmanként nem fogok visszatérni, sőt az újabb témákba is beépül. Jelenlegi témám a 20. századi nagyüzemi munkásságnak a társadalomtörténete családtörténetek alapján, konkrétan Ózd, az ózdi gyárban dolgozó munkáscsaládok társadalomtörténete, 3-4 generációra visszamenően. S. I.: – Nyilván bármelyik tanulmányt tovább lehetne duzzasztani izgalmas könyvvé. A magam részéről a PhD-met a közeljövőben ebből a korszakból és témából fogom megírni. Vámos Magda könyve előkészületben van, mely a divattervező szemével, hihetetlen mennyiségű adattal, rengeteg fotóval, dokumentummal mutatja majd be a korszak divatvilágát. Ez a kötet az én munkámat is sokban segítené, úgyhogy nagyon várom a megjelenését!

Szepesi Dóra

Simonovics Ildikó–Valuch Tibor: *Öltöztessük fel az országot*

Divat és öltözködés a szocializmusban

Argumentum Kiadó, 294 oldal, 3500 Ft

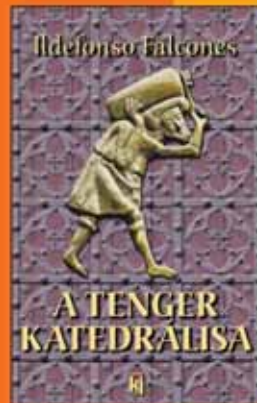

Judy Allen

Fantasy enciklopédia

144 oldal, 400 színes fotó, kép illusztrációval, 4480 Ft

Tündérek, sárkányok, varázslók, mágia és bűbáj – ismeretterjesztő képeskönyv gyerekek számára az emberiség képzeletében létező lényekről, a fantázia világáról.

Ildefonso Falcones

A Tenger Katedrálisa

486 oldal, 2990 Ft

A katalán középkor lenyűgöző regénye – életében a mennyet és a poklot egyaránt megjáró barcelonai Arnau Estanyol története.

Julia Navarro

A Szent Lepel titkos szövetsége

464 oldal, 2980 Ft

Gyilkos és öngyilkos küzdelem a torinói lepelért, Jézus halála óta... Mindenki a Szent Leplet akarja.

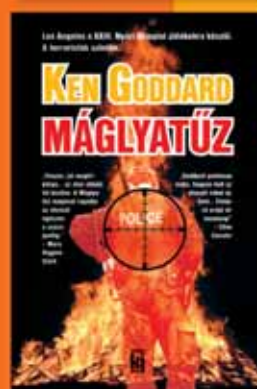

Thomas Gifford

Assassinók

664 oldal, 2990 Ft

Nyolc gyilkosság. Nem tudni, miért... A nyomok az egyházon belüli titkos csoporthoz, az assasinókhoz vezetnek.

Ken Goddard

Máglyatűz

336 oldal, 2490 Ft

Nagyszerű krimi, kiváló olvasmány: Los Angeles az olimpiára készül – a terroristák szintén... Huntington Beachen úrrá lesz a káosz.

Csak keresni kell – a könyvesboltokban

www.konyv7.hu

Kerüljenek helyzetbe a kisebb kiadók!

VevőPont néven új internetes könyvterjesztői rendszer indul

VevőPont néven szerveződik egy új kezdeményezés, amely internetes terjesztéssel foglalkozik a kiadók számára. A könyvterjesztés ezen alternatív módját azoknak a kis és közepes könyvkiadóknak ajánlják, akiknek kötetei gyakran szelárnyékban vannak kitéve a nagy üzletekben. A vállalkozásnak több szereplője van: az ötletgazda és a rendszer irányítója az Intermédia '90 Kft., a webáruházat a Vatera Kft működteti, a raktározást a pomázi Robox Kft végzi, míg könyvek átvétele a Lapker újságosstandjain lehetséges. A megrendelés ugyanis online webáruházban történik, míg az átvétel offline, a Lapker országosan 225 üzletében. A vállalkozás VevőPont néven fog a nyilvánosság elé kerülni. Dési Péter a VevőPont vezetője, az Intermédia '90 Kft., valamint a Minerva Kiadó igazgatója mutatja be a rendszert.

■ – Mít várnak az új könyvterjesztői rendszertől?

– Az általunk kitalált rendszer természetesen nem fogja megoldani a magyar könyvterjesztés minden gondját, talán egy szeletet belőle. A problémák ismertek: az 50% feletti jutalék gyakorlatilag semmit nem hagy haszonként a kiadóknak, és a bizományos átvétel sem kedvez nekik. Amikor megszületett az ötletünk, először elkezdtük keresni a lehetséges terjesztői helyeket. A Lapkerrel már szerződést is kötöttünk, azaz minden Inmedio és Relay üzletben (bevásárló központokban, pályaudvarokon lévő újságosstandon stb.) át lehet venni a keresett kiadványokat. Ebből több mint 60 Budapesten van. Igen komoly informatikai fejlesztést végzett a Lapker ahhoz, hogy a rendszer működőképes legyen. A Lapkert mint terjesztőt, a raktárközpontot és a webáruházat informatikailag össze kellett kapcsolni, ami nagyon jelentős beruházás volt. A megrendeléstől kezdve nyomon követhető a könyv sorsa az átvételig. Ez az indulás, de más terjesztőket is keresünk. Hangsúlyozni szeretném, hogy a nagykereskedők a piac elválaszthatatlan részei, ezért közös – kiadói, nagy-és kiskereskedői – érdek a kiegyensúlyozott partneri kapcsolatokon álló együttműködés.

– **Olvastam, hogy elsőként a MKKE Független Kiadói Tagozata csatlakozott a kezdeményezéshez.**

– A vállalkozásnak első és nélkülözhetetlen szereplői a kiadók. Már tavaly ősszel elkezdtünk kérdezősködni a kiadóknál, kit érdekelne egy új terjesztői rendszer. Sokan érdeklődtek, úgy 150 kiadóval állunk kapcsolatban. A létrejövő webáruházba a kiadók töltik fel az árukészletet, a frissítés is az ő feladatuk. Most a szerződéskötéseknél tartunk. Körülbelül 100 címet várnunk a kisebb kiadóktól, a nagyobbaktól többet, de minden egyéni megállapodás kérdése. Egyelőre 5–10 példányt kérnénk a kiadóktól egy címből, amelyet a pomázi raktárunkban tárolnánk. Itt lesz a logisztikai központ, innen történik a megren-

delt könyvek kiszállítása. Ha jól működik a rendszer, a megrendelést követően Budapesten másnap, vidéken harmadnap kézhez kapja a vásárló a könyvet.

– **Mennyivel lenne kedvezőbb a VevőPont terjesztői díja?**

– Összesen 48 százalékot kérünk, ebből 33% a szolgáltatási díj, ez a működési költségünk (ebben benne van a webáruház működtetése, marketing költség, a raktározás, csomagolás, az alvállalkozókhoz való szállít-

tás) és a vásárlók számára kötelezően adandó 15 % kedvezmény (ma az összes nagykereskedő ennyit ad). Persze a kiadó döntése: ha akar, adhat többet is. A kiadónak nincs vesztenivalója, ha csatlakozik hozzánk. Egyszerűen a kiadókon múlik, hogy elindulhat-e a rendszer, mert bizonyos címszám alatt nem érdemes működtetni a hálózatot. Értem, hogy a kiadók bizalmatlanok, mert sok átverés érte őket az elmúlt években. De itt szeretném kijelenteni, hogy ez a terjesztői rendszer közös érdekeken alapul, átlátható, minden jelenleginél több pénzt hagy a kiadónál, és gyakorlatilag fix átvételt garantál. „Kerüljenek helyzetbe a kisebb kiadók” – ez a szlogenünk.

– **A webáruházat a legnagyobb hazai forgalmat lebonyolító Vatera.hu Kft működteti. Hogy néz ki ez a gyakorlatban?**

– A Vatera közreműködése olyan erős marketingtámogatást jelent, amely messze felülmúlja a könyvkiadók minden eddigi, hasonló lehetőségeit. A Vatera piactere a Medián Közvélemény és Piackutató Intézet adatai szerint Magyarország leglátogatottabb és legnagyobb lapletöltés számmal rendelkező e-kereskedelmi oldala (oldalletöltése meghaladja a napi 8 milliót!). A www.vevopont.hu oldalt a Vatera a mi arculati igényeinkhez alkalmazkodva építi ki, kosaras vásárlási és check-out funkcióval, valamint az amazon.com-hoz hasonló ajánló rendszerrel. Az oldal a Vatera motorján alapul, így a nálunk megjelenő könyvek párhuzamosan megjelennek a www.vatera.hu termékínálatában is, amit napi 180 000 látogató keres fel.

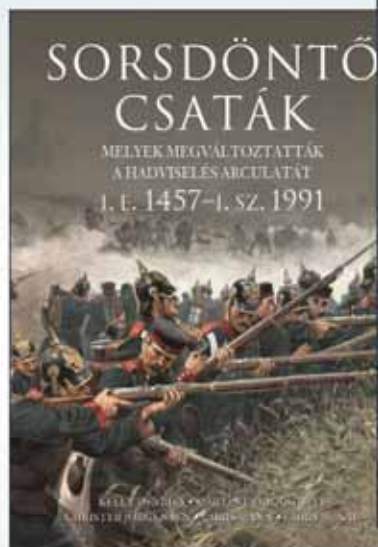
– **Milyen vásárlói körre számítanak?**

– Abszolút vásárlóbarátok vagyunk, nálunk „A vevő a király”! Ügyfélszolgálatunk mindenben segít, ha a vásárló elakad. Igaz, az elsődlegesen megcélzott korosztály, a 19–49 év közöttiek már jól ismerik a netes vásárlás fortélyait. Bankkártyás vásárlási szokásaik – mindamelllett, hogy bármilyen más fizetési mód is lehetséges – mások, mint az 50 év felettieknek, nem olyan bizalmatlanok a technika iránt, nekik már természetes ez a fizetési eszköz. A vásárlás biztonsági hátterét az a cég adja, amelyik a Vateraét. A webáruházon kívül lesz egy információcsere alkalmas admin felület is. Természetesen nem csak az újságosoknál lehet majd átvenni a könyveket, ha szükséges és a vásárló igényli, postán vagy futáron keresztül is. Erről a lehetőségről is tárgyalunk éppen.

– **Mikortól indul konkrétan a rendszer?**

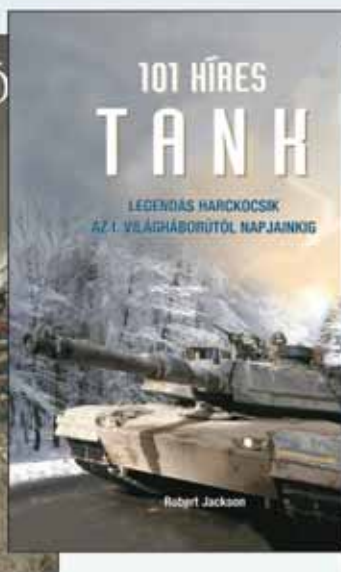
– Októbertől teszteljük a hálózatot, és novembertől, még a karácsonyi könyvvásár előtt lesz „éles” a rendszer. Tavaly mintegy négyszázezen vettek az interneten keresztül könyvet. Ha mi az első évben ennek csak a tíz százalékát át tudjuk venni, már elégedett lesznek.

Szénási Zsófia

SORSDÖNTŐ CSATÁK MELYEK MEGVÁLTOZTATTÁK A HADVISELÉS ARCULATÁT

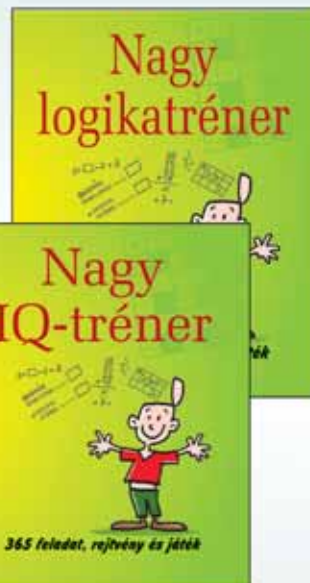
A gazdagon illusztrált, bőséges tényanyagot tartalmazó kötet az ókor, a középkor és az újkor számos híres európai és közel-keleti csatamezejére kalauzolja el az olvasót.
224 oldal · 6500 Ft

101 HÍRES TANK 101 HÍRES VADÁSZGÉP

A kötetek bemutatják a harcterek meghatározó jelentőségű erőinek számító páncéltörő fegyverek és a vadászrepülők fejlesztési történetét. Megadjuk a járművek méreteit, súlyát, hatótávolságát, sebességét, személyzetük létszámát és más fontos adatokat. Fényképek és művészi rajzok segítik a bemutatást, mely által képet kaphatunk a valaha létező legjobb harc-
kocsikról és repülőkről.

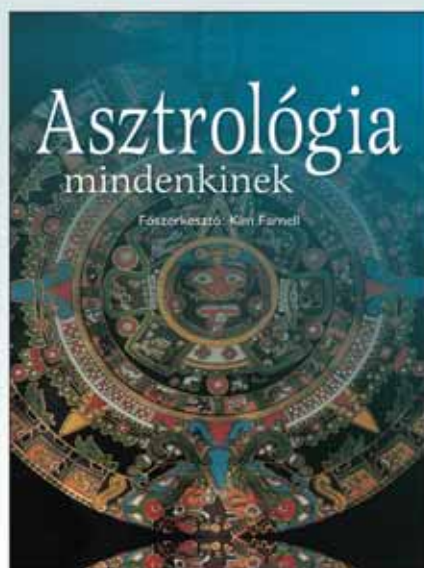
Kötetenként 112 oldal · 3600 Ft

NAGY LOGIKATRÉNER NAGY IQ-TRÉNER

365 FELADAT, REJTVÉNY ÉS JÁTÉK

Könyveink izgalmas feladatok, bonyolult rejtvények és szórakoztató játékok gyűjteménye.
Kötetenként 320 oldal · 2980 Ft

ASZTROLÓGIA MINDENKINEK

A téma számos vonatkozását jól bemutató könyv átfogó bevezetést nyújt a világegyetem csodáihoz, valamint a csillagok és a bolygók életünkben játszott rejtélyes szerepéhez. A lenyűgöző tényeknek ebben a gyűjteményben nemcsak a kezdő érdeklődő, hanem a téma ismerője is talál valami érdekeset. Kellemes olvasmány mindazoknak, akik egyszerűen csak szeretnék jobban megérteni, mi is az asztrológia egyáltalán.
192 oldal · 3800 Ft

A FENG SHUI NAGYKÖNYVE

1800 képpel illusztrált gyakorlati kézikönyv, az egészség és a jó közérzet ismereteinek tárháza, amely tartalmazza mindazt, amivel irányítani tudjuk testünk, lelkünk különleges erőit, és életterünkben megteremthetjük a nyugalom oázisait, ha hajlandók vagyunk elindulni egy harmonikusabb, egészségesebb és holisztikusabb életmód irányába.
512 oldal · 7990 Ft

PUSKÁK ÉS SOROZATLÖVŐ KÉZI LŐFEGYVEREK NAGY ENCIKLOPÉDIÁJA

BŰVÉSZKEDÉS
VARÁZSLATOS TRÜKKÖK NAGYKÖNYVE
Kötetenként 256 oldal · 7990 Ft

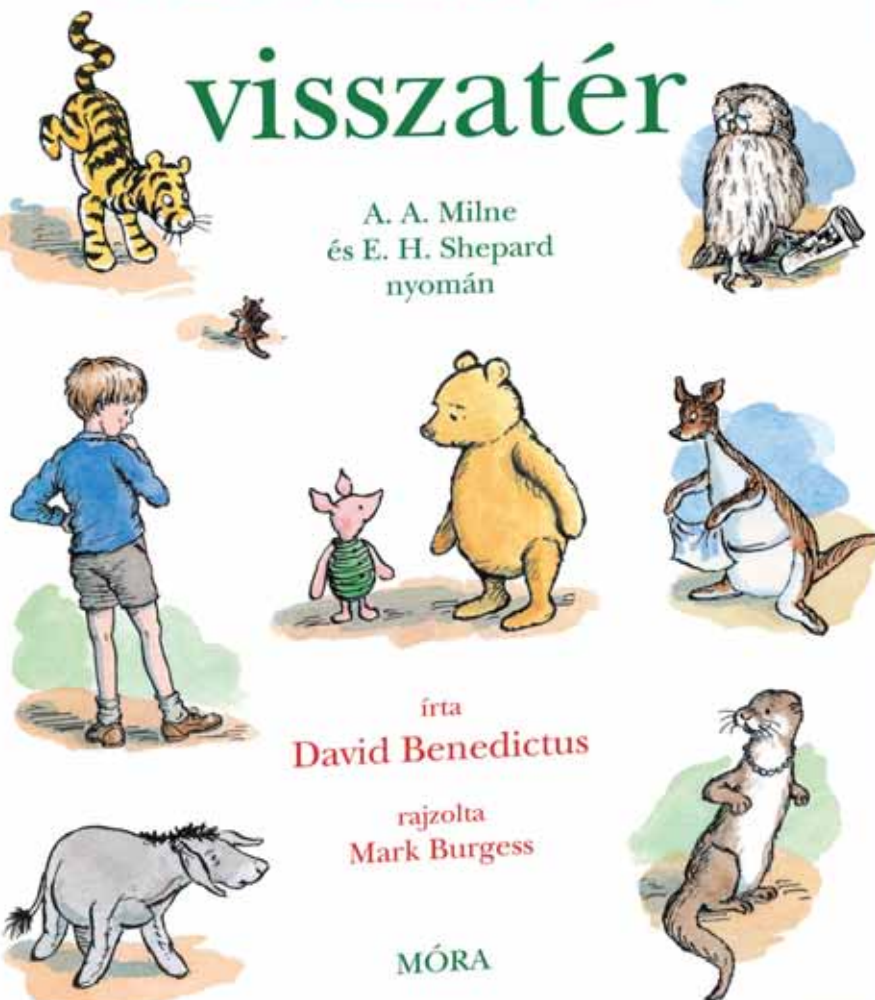

Újra itt van a nagy csapat...

Micimackó visszatér

A. A. Milne
és E. H. Shepard
nyomán

írta
David Benedictus

rajzolta
Mark Burgess

MÓRA

Megjelenés:
október 12.

www.mora.hu

MÓRA
Könyvkiadó